

Glavna tema

4 **Zaključujemo leto 2007 in polni optimizma vstopamo v leto 2008**

Aktualno

8 **Posledice septembrske ujme na Gorenjskem**

Predstavljamo se

26 **Kabinet uprave**

Kažipot po vsebini

3 Beseda uprave

Glavna tema

4 Zaključujemo leto 2007 in polni optimizma vstopamo v leto 2008

Aktualno

8 Posledice septembrske ujme na Gorenjskem

11 Dan podjetja 2007

12 Kablovod 2 x 20 kV Jesenice - Kranjska Gora: utemeljitev, priprava in vodenje investicije

14 Korak za korakom do priznanja za poslovno odličnost RS (PRSO)

16 Obnovljivi viri prihodnosti - poti do gospodarnejše rabe energije

18 Klavdij Tutta v Galeriji Elektra

19 Naredite si breme lažje

20 Energija si - Bodi učinkovit

21 Spremembe poslovanja s počitniškimi objekti Elektro Gorenjska

22 Odsev četrletja

Predstavljamo se

26 Kabinet uprave

Iz Gorenjskih elektrarn

28 Največja slovenska sončna elektrarna v Strahinju začela obratovati na Miklavževu

29 Rekonstrukcija zajetja hidroelektrarne Lomščica

30 Projekt osveščanja o obnovljivih virih energije z Biotehniškim centrom Naklo

31 Nadzor varnosti na začasnih in premičnih delovnih mestih

Elektro Gorenjska smo ljudje

32 Kadrovske novice

Prvi vtisi novih sodelavcev

33 Portret upokojenca: Janez Gašperšič

Novosti

34 Prehod na sporočilni sistem Exchange 2007

Za vsakogar nekaj

35 Društvo upokojencev Elektro Gorenjska

36 Fotogalerija: Navdušenje nad fotografijami je bilo veliko

37 Sindikat SDE - Stavkovne zahteve so postale dejanja Sindikat EDS - Novice

38 Sudoku

39 Plan izrabe delovnega časa v letu 2008

ELGO

Elgo je poslovno glasilo skupine Elektro Gorenjska.
Št. 4, december 2007; tekoča št. 17, leto V

Glavna urednica: mag. Mateja Nadižar

Odgovorna urednica: mag. Renata Križnar

Predsednik uredniškega sveta: mag. Jože Knavs

Člani uredniškega sveta: Edvard Košnjek, Aleš Ažman, MBA, Rudolf Ogrinc, Irena Osredkar, Marjan Porenta, Bojan Luskovec, Iztok Jenko

Uredništvo:

Elektro Gorenjska, d. d., Elgo vestnik, Ul. Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj
Telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600
e-pošta urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si
www.elektro-gorenjska.si

Izdajatelj:

Elektro Gorenjska, podjetje za distribucijo električne energije, d. d.

Za izdajatelja uprava družbe: predsednik uprave mag. Jože Knavs

Oglasno trženje: telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600,
e-pošta: info@elektro-gorenjska.si

Lektoriranje: Svarog izobraževalni zavod, Hiša jezikov, **oblikovanje in prelom:** Nimbus d. o. o., **tisk:** Littera picta, d. o. o.

Naklada: 900 izvodov

ISSN 1581-8020

Fotografija na naslovnici: arhiv OE DO

Elgo vestnik izhaja štirikrat na leto. Brezplačno ga prejema zaposleni in upokojnici Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn, študenti in poslovni partnerji.

Naslednja številka izide 28. marca 2008.

Spoštovani!

Naj bo vsaka naslednja številka Elga še bolj zanimiva za branje tudi z vašo pomočjo.

V uredništvu glasila Elgo se veselimo vaših prispevkov, predlogov in idej, ki bodo obogatili naše glasilo. Za naslednjo številko jih sprejemamo do 15. 2. 2008 na elektronski naslov urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si.

Elgo v letu 2008

V letu 2008 bodo izšle štiri številke Elga:

1. številka: 28. marec

2. številka: 27. junij

3. številka: 30. september

4. številka: 19. december

Izhajanje posamezne številke Elga in datum oddaje prispevkov bomo sproti objavljali v posamezni številki Elga.

Pričakujemo vaše sodelovanje ter vam v letu 2008 želimo vse, kar si želite sami in še več.

Pripravljeni na vzlet

Kakor smo napovedovali v lanskem letu, je leto 2007 Elektru Gorenjska prineslo številne spremembe. Poslovanje smo prilagodili novemu načinu poslovanja, prevzeli plačilno valuto evro, se uspešno spopadli z novimi izzivi, ki jih prinaša konkurenčno okolje na trgu z električno energijo za gospodinjstva odjemalce itd. Z veliko delovno energijo in elanom smo bili kos vsem bolj ali manj zahtevnim nalogam. Dokazali smo, da smo uspešno podjetje, ki mu je vredno zaupati. To nam najbolje potrjuje požrtvovalnost in pripravljenost zaposlenih pomagati v naravni nesreči, ki je Gorenjsko zaznamovala v drugi polovici septembra, predvsem občine Železniki, Bohinj in Kropa, posledice pa podjetje in okolica občutita še danes.

Ne smem zanemariti tudi ostalih dosežkov: bronasta diploma za sodelovanje v procesih priznanja Republike Slovenije za poslovno odličnost 2007, zavidljivo visoka uvrstitev na tekmovanju za Letno poročilo 2006, v skupni uvrstitvi smo najvišje uvrščeno distribucijsko podjetje, uspešno lansiranje nove tržne znamke električne energije na trg, organizacija Foruma o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije, prejem standarda OHSAS 18001. Ob tej priložnosti bi se vam vsem rad zahvalil za svoj doprinos, doseženi cilji me navdajajo z velikim ponosom in s prepričanjem, da smo sposobni biti še boljši.

S 1. oktobrom sem bil ponovno imenovan za predsednika uprave Elektra Gorenjska. Zaupanje je temelj uspešnega sodelovanja. S pomočjo zaupanja lahko ustvarimo nove priložnosti zase in za podjetje. Zato si želim, da v naslednjih letih gradimo na dobrih medsebojnih odnosih, stremimo k učinkoviti komunikaciji in da z novo energijo, lahko bi dejali kar z reenergijo, sledimo ciljem, iščemo nove oblike sodelovanja in sinergije pri dnevni delovni obveznosti in med sodelavci.

Naj v zaključku ponovno izpostavim: spoštovani sodelavci in spoštovane sodelavke, vsak prvi ponedeljek v mesecu so srečanja z upravo od 15. do 16. ure. Vsi ste vljudno vabljeni!

Pričakovanja v novem letu so visoka, zato pogumno in z novo energijo vstopimo v leto 2008.

ENERGIJA

... nam požene kri po žilah ...

... nam pomaga, da se soočamo z dnevnimi izzivi ...

... je v nas samih in nas obdaja ...

Predsednik uprave
mag. Jože KNAVS

Glavna tema

Zaključujemo leto 2007 in polni optimizma vstopamo v leto 2008

OE Distribucijsko omrežje

✍ Edvard Košnjek, izvršni direktor OE DO

Poslovanje evropske in z njo slovenske energetike se intenzivno spreminja. Odpiranje trga z električno energijo uvaja konkurenčni boj med ponudniki električne energije, ki s tem postaja tržno blago kot vsako drugo. Pri trgovanju veljajo zakoni ponudbe in povpraševanja. Kupec in prodajalec se dogovorita za sprejemljivo ceno, denarni in blagovni tokovi neovirano tečejo ...

V OE Distribucijsko omrežje smo ponosni, da povprečni uporabnik gorenjskega distribucijskega omrežja doživlja trgovanje z električno energijo na tako preprost način. Naših vsakodnevnih, 24 ur in 7 dni v tednu trajajočih naporov za zanesljivo obratovanje dobrih 5.000 km omrežja, 1.300 transformatorskih postaj, 16 razdelilno transformatorskih postaj, telekomunikacijskih sistemov niti ne opazi. In na to smo ponosni. Ponosni zato, ker vemo, kako uspešno skrbimo za zanesljivo oskrbo odjemalcev s kakovostno električno energijo.

V letu 2007 smo bili priča trem velikim preizkušnjam. Med 23. in 25. januarjem ter med 19. in 20. marcem je velika količina težkega snega na območju Jesenic, Kranjske Gore, Bohinja, Škofje Loke in Železnikov močno poškodovala dele NN- in SN-omrežja. 18. septembra se je razbesnela še vodna ujma, ki je poleg tega, da je uničila domove mnogih naših sokrajanov iz Železnikov, Kroke in Bohinja, ponovno poškodovala naše omrežje. V poplavi je bila ogrožena tudi RTP Železniki. Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujem vsem, ki so s požrtvovalnostjo, strokovnostjo in z izjemno predanostjo še enkrat dokazali, da smo velik kolektiv odličnih posameznikov.

Leto 2007 zaključujemo z realizacijo najbolj ambicioznega plana investicij doslej. Dokončujemo gradnjo nove stavbe RTP Železniki. Obnovili smo izolatorje in zamenjali vodnike na enem sistemu daljnovoda med Bledom in Bohinjem ter ga s tem usposobili za obratovanje na 110 kV napetostnem nivoju. Z novimi 20 kV kablovodi zagotavljamo zanesljivo oskrbo z električno energijo Kranjski Gori, protokolarnemu objektu Brdo, letališču Jožeta Pučnika (Brnik). Obnovili in zgradili smo tudi večje število transformatorskih postaj in NN-omrežja. Nadgradili smo sisteme vodenja, zaščite, telekomunikacij in daljinskega odčitavanja števecv električne energije.

Tudi organizacijske spremembe nas v letu 2007 niso obšle. 1. 1. 2007 se je naši enoti pridružila Služba za projektivo. 1. 7. 2007 je z odprtjem trga z EE začel poslovati sistemski operater distribucijskega omrežja, SODO, d. o. o. Elektro Gorenjska je izgubila status javnega podjetja, s SODO, d. o. o., je bila podpisana pogodba o najemu infrastrukture in opravljanju storitev. OE Distribucijsko omrežje v celoti izvaja oziroma obvladuje naloge, ki jih SODO, d. o. o., s pogodbo prepušča v izvajanje distribucijskim podjetjem.

Prihodnost pred nas postavlja nove izzive. Še vedno bo naše temeljno poslanstvo zagotavljanje kakovosti in zanesljivosti distribucije električne energije skladno s predpisi in pogodbenimi obveznostmi za vse uporabnike distribucijskega omrežja. Posebno pozornost bomo posvetili razvijanju novih

(nadstandardnih) storitev in udejanjanju novih podjetniških zamisli s področja elektroenergetike, telekomunikacij in informacijskih storitev. Skrbeli bomo za izboljšanje življenja v regiji z uvajanjem sodobnih, okolju prijaznih tehnologij in spodbujanjem racionalne rabe energije.

Staro leto se počasi posklavlja. V letu, ki prihaja, želim vsem sodelavkam in sodelavcem obilo družinske in osebne sreče ter skupnih poslovnih uspehov. Vesele praznike in srečno 2008 vam želim!

OE Nakup in prodaja

✍ Aleš Ažman, MBA, izvršni direktor OE NP

V letu 2007 je na poslovanje OE NP najbolj vplivalo prilagajanje direktivam in uredbam EU zakonodaje in s tem povezane zahteve po pravni ločitvi tržnih in reguliranih dejavnosti ter odprtje trga z električno energijo za vse odjemalce.

S popolno liberalizacijo trga z električno energijo 1. 7. 2007 je bilo več kot 73.000 gospodinjstvom na območju Elektra Gorenjska omogočena prosta izbira dobavitelja električne energije. Intenzivne priprave na ta korak so potekale v prvi polovici leta, ključna pri tem pa je bila ustrezna prilagoditev informacijske podpore, ki omogoča spremembe obračuna in izvedbo zamenjave dobavitelja. Za gospodinske odjemalce smo pripravili tudi nove dobavne pogoje, pakete in pogodbo, ki so v skladu z novo zakonsko regulativo. Ker se zavedamo pomena okolja, smo za gospodinske odjemalce oblikovali posebno blagovno znamko Reenergija za energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov. Na področju obnovljivih virov ima Elektro Gorenjska vodilno vlogo, svojo vlogo in prepoznavnost na tem področju pa želimo še povečati.

Podjetje je svojo družbeno odgovornost pokazalo tudi v akciji "varčna sijalka v vsak dom", ki smo jo izvedli skupaj z ostalimi distribucijskimi podjetji in našim največjim dobaviteljem električne energije HSE. Gospodinskim odjemalcem smo tako omogočili, da brezplačno prejmejo varčno sijalko, ki je petkrat učinkovitejša od klasične žarnice z žarilno nitko. Ocenjujemo, da bi na tak način lahko na področju Elektra Gorenjska prihranili od tri do pet GWh.

V okviru projektov učinkovite rabe in proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov smo skupaj s hčerinskim podjetjem Gorenjske elektrarne organizirali forum, ki so se ga udeležili tako predstavniki javnih ustanov, župani občin, predstavniki ministrstva, izobraževalnih ustanov kot tudi večji industrijski porabniki električne energije. Glavni namen foruma je bil, da se širša javnost seznanja s projekti, ki potekajo v okviru našega podjetja, in s primeri dobre prakse ter da postanemo vodilni igralec v regiji, ki povezuje posamezne akterje.

Na področju prodaje poslovnim odjemalcem smo v letu 2007 glede na razmere na trgu dosegli izjemno dobre rezultate, ki presegajo planirane rezultate za več kot 30 odstotkov. Za tako dober rezultat sta ključna predvsem dva razloga: izredno dobra izravnava naše bilančne skupine in naša fleksibilnost pri sklepanju pogodb s poslovnimi odjemalci. Odličen primer naše prilagodljivosti

Glavna tema

pri prodaji poslovnim porabnikom je podpis tripartitne pogodbe med Elektrom Gorenjska - GEN-I - Sava Tires, ki omogoča podjetju Sava Tires izjemno fleksibilne možnosti nakupa in prodaje. Podjetje Sava Tires se lahko odloča za nakup urnih, dnevnih, mesečnih, kvartalnih oz. letnih produktov, kadar ocenjujejo, da so za njih razmere na trgih z električno energijo ugodne. Sama pogodba je edinstvena za odjemalca na distribucijskem omrežju in je osnova tudi za nekatere največje odjemalce, ki želijo prevzeti več tveganj pri sklepanju pogodb za nakup električne energije.

Zelo pomemben mejnik v letošnjem letu je tudi podpis pogodbe z Iskro vzdrževanjem o gradnji kogeneracijskega postrojenja za sproizvodnjo električne in toplotne energije. Tako smo namreč aktivno vstopili na trg zemeljskega plina in prodaje toplotne energije.

Na segmentu izterjave smo sporazumno uredili odnose z vsemi večjimi dolžniki in zmanjšali višino zapadlih terjatev, tako da je poslovanje tudi na tem področju stabilno.

Elektro Gorenjska postaja vse bolj tržno orientirano podjetje. V letošnjem letu smo postavili dobre temelje za nadaljnje poslovanje. Ključna usmeritev v prihodnje bo zlasti diverzifikacija ponudbe in graditev novih lastnih proizvodnih virov energije. Na področju prodaje želimo še boljše izkoristiti svoje prodajne kanale, za kar pa bo nujna posodobitev informacijske podpore.

Za nami je uspešno poslovno leto 2007. Vsem sodelavkam in sodelavcem se zahvaljujem za njihov doprinos k našemu poslovanju, saj brez njihovega uspešnega dela ne bi bilo moč doseči zastavljenih ciljev ter izpeljati pomembnih projektov. V letu 2008 želim vsem veliko prijetnih trenutkov v krogu družin in prijateljev in veliko zadovoljstva, zdravja in osebne sreče.

OE Izvajanje vzdrževanja in gradenj

 Rudolf Ogrinc, izvršni direktor OE IVG

Poslovno okolje se še nikoli ni spreminjalo tako intenzivno, kot se to dogaja prav v zadnjih letih. Trg se odpira na vseh področjih. Na vrata nam trka popolna liberalizacija distribucijskih sistemov. S 1. julijem 2007 je Elektro Gorenjska, d. d., postala gospodarska družba. S tem je še močneje izpostavljena konkurenčnemu okolju. Mislim, da se mora podjetje še hitreje in učinkoviteje prilagajati zakonitostim trga, konkurenci, zavedajoč se, da bo v prihodnosti imel glavno besedo končni odjemalec oz. naše stranke. Naše edino in glavno poslanstvo ne bo več javno podjetje za distribucijo električne energije, temveč bomo postali gospodarska družba, ki bo posle sklepala na podlagi lastnega znanja, inovativnosti in sposobnosti biti boljši od konkurence.

V poslovnem letu 2007 smo skupaj z OE DO zaključili nekaj pomembnih projektov:

- novi 20 kV kabelski odvodi iz RTP Škofja Loka - industrijska cona Trata,
- 20 kV kabelska povezava RTP Jesenice - RTP Kranjska Gora,
- 20 kV kabelske povezave za nov trgovski center na Planini - Interspar,

- obnova 20 kV daljnovoda RTP Tržič - Mlaka,
- 20 kV kabelska povezava RTP Labore - RP Brnik in
- novo 20 kV vzankanje kompleksa Brdo - nov Kongresni center.

Delu na zunanem trgu je OE IVG v letošnjem letu dala še posebno pozornost, kar je na koncu obrodilo dobre poslovne rezultate. Pri tem bi omenil nekaj najpomembnejših objektov, ki smo jih izvedli za zunanji trg:

- izgradnja elektroenergetskih objektov in naprav pri novem Kongresnem centru na Brdu,
- elektrifikacija novega trgovskega centra Planina - Interspar (Qlandia),
- elektrifikacija novega trgovskega centra - Tuš Lesce in
- Ledena dvorana Kranj.

Mislim, da je bilo leto 2007 za OE IVG uspešno, saj smo dosegli zastavljeni cilj, biti sodobno, uspešno in prepoznavno podjetje na področju izvajanja elektromontažnih storitev.

Najboljši nenehno iščejo nove možnosti za izboljšave tako znotraj svoje organizacije kot tudi izven, pri konkurentih in pri podjetjih v drugih panogah. Zavedajo se, da sedanji in pretekli uspehi še zdaleč niso zagotovilo za uspešno prihodnost. Odprti so za ideje in priznavajo, da je neskončno možnosti za izboljšave. Priznavajo tudi, da so drugi v kakšnem pogledu boljši od njih in želijo slediti njihovim uspehom. S tem se naslanjajo na dobre poslovne prakse in procese najboljših, z namenom, da bi se jim približali in jih celo izboljšali.

Podjetja se zato neprestano trudijo biti boljša, ne le od svojih konkurentov, ampak tudi širše. Naše podjetje spada med najboljše in novonastala situacija mora biti še dodatna motivacija in hkrati zavedanje, da je za podjetje zelo pomembno, da izkoristi vsako svojo tržno prednost in priložnost na trgu.

Izkušnje nam govorijo, da brez inovativnih ljudi ni razvoja. Zato bo v prihodnje skupna naloga vodstva usmerjena predvsem na ustrezne medčloveške odnose, predvsem na motiviranje, komuniciranje, vodenje in ciljno usmerjanje.

Ob izteku leta 2007 se vsem sodelavkam in sodelavcem zahvaljujem za sodelovanje in trud. Želim vam še večjih poslovnih uspehov in seveda, da boste zdravi, srečni in uspešni, predvsem pa, da se vam uresničijo vse vaše želje.

"Življenje je izzivalna pustolovščina ali pa nič. Če se znamo soočiti s spremembami in se svobodnega duha spopademo z usodo, smo nepremagljivi."
Helen Keller

Glavna tema

OE Finančno ekonomske storitve

 Ivanka Jelenc

Zaključek leta je čas za obračun s preteklimi 365 dnevi, kar pa za nas, naše sodelavce v OE Finančno ekonomske storitve ne velja povsem, saj je preteklo leto predmet našega dela še precejšen del tekočega leta, ko se ukvarjamo z izdelavo zaključnega računa in letnega poročila za leto, ki je za nami. Preteklo leto je pravzaprav zaključeno, ko je letno poročilo revidirano in se z njim seznanili skupščina, kar je po pravilu konec avgusta tekočega leta, in ko v naslednjih 30 dneh poskrbimo za izplačilo dividend v skladu s sklepom skupščine.

Tako smo se v prvih mesecih leta 2007 ukvarjali z izdelavo gospodarskega načrta za leto 2007 in v precejšnji meri z letom 2006. Lahko se pohvalimo, da je družba Elektro Gorenjska z letnim poročilom za leto 2006 ponovno sodelovala v tekmovanju za najboljše letno poročilo, ki ga organizira časnik Finance. Dosegli smo deseto mesto med vsemi sodelujočimi letnimi poročili, v kategoriji poročil podjetij, ki uporabljajo slovenske računovodske standarde, smo po doseženem številu točk zasedli drugo mesto, v specialnem ocenjevanju poglavja tveganj pa smo dosegli 4. mesto.

Sicer pa je bilo leto 2007 zelo pestro, v duhu dejstva, ki smo ga zapisali že lani, da so spremembe edina stalnica našega življenja in dela, in sicer :

- začetek leta 2007 nam je ponovno postregel s spremembami na davčnem področju: na področju dohodnine, davka od dohodka pravnih oseb in davka na dodano vrednost,
- uvedba evra kot novega plačilnega sredstva s 1. 1. 2007 je bil projekt, ki se je dotikal tako poslovnega kot zasebnega življenja vseh nas,
- uvedena je bila trošarina na električno energijo, kjer smo že v pripravo zakonskih podlag vložili ogromno napora, saj je zakonodajalec pri pripravi zakona spregledal, da elektrika ni navadno blago, ki ga shranjuješ za žično ograjo, kjer ga carinski organi lahko vidijo in preverijo pravilnost obračuna ustreznih dajatev,
- s 1. 7. 2007 je bil v celoti odprt trg z električno energijo in začel je poslovati SODO, d. o. o., ki je prevzel funkcijo izvajanja gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja. Nove odnose oziroma okoliščine smo v skladu z določili posameznih aktov (energetskega zakona, uredb, pogodbe in aneksa) vključili z rebalansom v gospodarski načrt za leto 2007 in v izdajanje in prejemanje ustreznih medsebojnih dokumentov med Elektrom Gorenjska in Sodo, d. o. o.

In pred nami je novo leto 2008, polno novih izzivov in priložnosti. Ukvarjali se bomo z letom 2007, pripravili bomo ustrezna poročila o poslovanju v letu 2007 tako za potrebe posloводства kot za potrebe zunanjih uporabnikov, predvsem delničarjev. Za leto 2008 pa bomo nadgrajevali in dopolnjevali spremljanje poslovanja v razmerah odprtega trga z električno energijo in podjetja, ki ni več javno podjetje, temveč je podjetje, ki mu pravila poslovanja krojijo določila zakona o gospodarskih družbah. Brez sprememb na področju davčne zakonodaje tudi v letu 2008 ne bo šlo, vendar ne bodo več tako korenite, kot so bile v začetku leta 2007.

Spoštovani sodelavci in sodelavke! Leto 2008 nam prinaša en dan več - leto 2008 je prestopno in je olimpijsko leto. Naj bo v znamenju zmag in uspehov tako na osebnem kot tudi na poslovnem področju. Naj bo srečno in veselo!

OE Splošne in tehnične storitve

 mag. Mateja Nadižar, izvršna direktorica OE STS

Po dobrem letu delovanja organizacijske enote Splošno tehnične storitve (OE STS), ki jo sestavlja osem služb, lahko z gotovostjo trdimo, da je bila združitev smiselna in da rezultati govorijo zase.

Naše temeljno poslanstvo ob združitvi je bilo jasno: v OE STS so združene podporne službe, katerih namen je opravljati storitve tako, da bo zagotovljena celovita in ažurna podpora upravi in ostalim dejavnostim v družbi. Tako smo v letu 2007, za katerega lahko trdimo, da je bilo zelo pestro, pomagali pri realizaciji številnih uspešnih projektov.

Težko bi našli vse projekte, v katerih smo sodelovali. Naj omenim le najbolj odmevne: poslujemo z novo denarno valuto, nismo več javno podjetje, z odprtjem trga električne energije smo postali podjetje, ki se bo s svojimi konkurenčnimi prednostmi dokazovalo v dinamičnem in spreminjajočem se okolju, nastopamo kot zelo odgovorno podjetje, tako do zaposlenih, ki so najpomembnejši kapital družbe, kot tudi do ostalih javnosti.

Naše podjetje je zavzelo proaktivno vlogo pri osveščanju javnosti o pomembnosti učinkovitejše rabe električne energije. V ta namen smo predstavili novo tržno znamko Reenergija in organizirali strokovni posvet jeseni na Bledu.

Poudarjena skrb podjetja za okolje se odraža tako v izdanih poročilih za leto 2006 kot tudi pri vsakdanjem odgovornem ravnanju vseh zaposlenih. S posluhom in v različnih oblikah pomagamo lokalnim skupnostim. V najbolj težkih trenutkih smo vsi zaposleni pokazali veliko humanitarnost. Trudimo se pomagati tudi pri razvoju mladih, da se bodo razvijali v pozitivne in zdrave osebnosti.

Vpeljali smo novo celostno podobo Galerije Elektra in izdali katalog stalne zbirke likovnih del Elektra Gorenjska. Privabljamo priznane akademske in amaterske slikarje in grafike. Sodelovali smo v vseslovenskem projektu ob 100. obletnici rojstva Lojzeta Spacala in gostili Vladimirja Makuca.

V letu 2007 smo dosegli izrazito pozitivno podobo v medijih.

Med najpomembnejšimi dosežki pa je zagotovo priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost za leto 2007 (PRSP0), Elektro Gorenjska je prejelo bronasto diplomu za sodelovanje v procesih PRSP0 za leto 2007, s katerim dodatno potrjujemo, da smo odlična organizacija, ki temelji na medsebojnem sodelovanju, iskanju optimalnih rešitev ter usmerjena v rezultate in v maksimalne končne učinke.

V letu 2008 bomo sledili svoji začrtani poti: s podpornimi aktivnostmi bomo pomagali do večjega zadovoljstva na delovnem mestu, izboljšali pretok komuniciranja in na osnovi dobrih praks izvajali aktivnosti, ki bodo v korist podjetja.

Naj na tem mestu izkoristim trenutek in vas vse povabim k aktivnejšemu posredovanju mnenj, predlogov ali težav. Če vam določene situacije predstavljajo težave, izpostavite jih, posredujte svoja mnenja, predloge. V interesu družbe je namreč, da jih rešimo po najboljših močeh.

Aktualno

Stavek za samostojen instrument je bistveni del vsake simfonije, ki pa sam zase ni glasba. Glasba postane šele, ko izzvjeni kot del partiture - ko postane vložek, ki se združi s prispevki ostalih petinšestdesetih glasbenikov in njihovih instrumentov.

To je odlična primerjava za sodelovanje, ki se mora odvijati v odličnih organizacijah, kakršna je tudi naša. Tako bo tudi OE STS v prihajajočem letu 2008 skrbela za sodelovanje vseh organizacijskih enot in zaposlenih ter za celovito podporo poslovanju podjetja.

Življenje lahko nudi srečo, kadar dajemo radost drug drugemu. Vsem sodelavcem in sodelavkam želim, da bi življenje potekalo čim lepše. V prihajajočem letu 2008 si zaželimo vse lepo in to željo ponesimo tudi domačim, prijateljem in poslovnim partnerjem.

Gorenjske elektrarne, d. o. o.

✍ mag. Marko Čarman, direktor

V podjetju Gorenjske elektrarne, d. o. o., smo v iztekajočem letu nadaljevali z udejanjanjem svojih strateških ciljev v smislu povečevanja proizvodnih kapacitet in kakovostnega izvajanja vseh aktivnosti, ki zagotavljajo tako visoko obratovalno pripravljenost kot tudi skrbna redna in načrtovana vzdrževalna dela na proizvodnih objektih.

Letošnja najpomembnejša realizirana investicija je nova sončna elektrarna inštalirane moči 83 kW, nameščena na strehi Biotehniškega centra Strahinj. Pričakujemo približno 83.000 kWh proizvodnje električne energije na leto. Fotonapetostni generator je priključen na razsmernike proizvajalca SMA, ki dosega kar 98 % izkoristek, kar je trenutno največ na tržišču. Sončna elektrarna bo poleg proizvodnje čiste električne energije služila s pomočjo monitoringa tudi v didaktične in izobraževalne namene za dijake in študente biotehničnih smeri. V HE Lomšičica zaključujemo rekonstrukcijo zajetja, kjer smo zgradili novo bočno zajetje, obenem pa povečali peskolov. V HE Sorica smo zamenjali upravljalni sistem in s tem povečali zanesljivost obratovanja agregata. Pričeli smo z izdelavo spletnih strani za naše podjetje. Dne 27. maja 2007 ob 18.52 uri smo v HE Sorica zabeležili proizvodni jubilej in sicer prvo teravatno uro (milijardo kWh) proizvedene zelene električne energije od začetka obratovanja elektrarne. Zaradi denacionalizacijskega postopka smo morali konec meseca avgusta na osnovi sklepa UE Tržič in odločbe MOP-a HE Pristava izročiti v upravljanje denacionalizacijskim upravičenkam. V oktobru smo skupaj z Elektro Gorenjska uspešno izvedli Forum o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije na Bledu, katerega namen je bil predvsem v ozaveščanju in izobraževanju širše javnosti.

Še posebej sem ponosen na dejstvo, da smo lahko kot partner sodelovali z Biotehniškim centrom Strahinj pri projektu Obnovljivi viri energije kot dejavnik ohranjanja okolja. Projekt je osredotočen na izobraževalne dejavnosti, in sicer izobraževanje in osveščanje ciljne skupine o OVE in URE. V okviru tega smo imeli predavanja o obnovljivih virih energije in možnostih uporabe le-teh v praksi. Organizirane so bile praktične delavnice za osnovnošolce in strokovna ekskurzija za dijake, ki so si pod strokovnim vodstvom ogledali HE Savo in sončno elektrarno na Laborah.

Mesec september je zaznamovala vodna ujma. Katastrofalno visoke vode so poškodovale jezove in hidromehansko opremo v HE Cerklje, HE Rudno, HE Škofja Loka, HE Soteska, HE Davča, HE Jelendol ter HE Sava. Kljub

urgentnemu in požrtvovalnemu delu zaposlenih pri odpravi posledic poplav je prišlo do izpada oz. zmanjšanja proizvodnje. Dokončna sanacija pa bo realizirana v letu 2008.

Do konca leta načrtujemo, da bomo proizvedli 47,1 milijona kWh električne energije. Konec meseca oktobra smo na letnem nivoju presegli plan proizvodnje za skoraj deset odstotkov. Najbolj "vodnata" meseca sta bila april in maj.

Ves čas smo si prizadevali za uspešne odnose tako s poslovnimi partnerji kot tudi z zaposlenimi, saj le dobra informiranost, razumevanje, pripadnost in motivacija vodijo k še boljšim rezultatom. Trudili smo se tudi za čimbolj racionalno in ekonomično organiziranost poslovanja, veliko pozornost pa smo namenili tudi skrbi za okolje.

Vodstvo Gorenjskih elektrarn, d. o. o., se bo tudi v poslovnem letu 2008 približevalo načrtovanemu cilju, to je dolgoročno uspešno poslovanje družbe, vodilo bo racionalno politiko poslovanja in sledilo postavljeni viziji. V prihajajočem letu načrtujemo izgradnjo dveh novih sončnih elektrarn na izobraževalnih ustanovah. Sanirati nameravamo akumulacijski bazen v HE Lomšičica in rekonstruirati stikališča in menjavo dotrajanih odklopnikov. Poleg naštetega bomo dejavni tudi na področju novih projektov in študij, tako za prenovo obstoječih kot tudi novih HE.

Prihodnost prinaša nove priložnosti in izzive. Verjamem, da jih bomo še naprej uspešno obvladovali.

Naj v letu 2008 vse ovire postanejo premostljive, vse, kar je bilo predaleč, naj postane dosegljivo, vse, kar je bilo nemogoče, pa naj postane možno.

Ob izteku poslovnega leta se želim v imenu podjetja zahvaliti vsem sodelavcem za prizadevno, požrtvovalno delo in sodelovanje. V prihajajočem letu pa vsem delavcem in tudi upokojencem v poslovni skupini Elektro Gorenjska želim veliko zdravja, osebne sreče in dobrega medsebojnega sodelovanja. Vesele praznike in srečno novo leto 2008!

Aktualno

Posledice septembrske ujme na Gorenjskem

✍️ Simon Tolar, Gregor Štern, Boštjan Markovič, Primož Tavčar

Ne moremo si predstavljati, kakšno moč ima narava in kako nebolgljeni smo v borbi z njo. To smo lahko občutili v torek, 18. septembra, ko je Gorenjsko doletelo neurje - močno deževje, ki je povzročilo katastrofalne poplave. Količina padavin je celo preseгла 250-letno povprečje. Samo na območju Železnikov je padlo med 250 in 300 l dežja na kvadratni meter, kar je dvakrat več od običajnega septembrskega povprečja padavin v vsej Sloveniji.

18. september v Železnikih. Foto: arhiv OE DO

Močno deževje, ki je divjalo po Gorenjskem, je povzročilo številne težave z dobavo električne energije in veliko gmotne škode na posameznih elektroenergetskih objektih, ki so v naši lasti.

Železniki

Vodna ujma je največ škode povzročila v Občini Železniki. Okoli 13. ure usodnega dne so potoki začeli počasi poplavlјati. Krajevno nadzorništvo Železniki in razdelilno transformatorsko postajo Železniki je začel z vzhodne strani poplavlјati potok Dašniča. Zaposleni v krajevnem nadzorništvo so začeli umikati avtomobile in pospravljati inventar. Niso slutili, da jih bo v dobre pol ure zajel uničevalni val (udar) vode. Prišel je z zahodne strani (od tovarne Niko), zelo hitro in iznenada. Voda je v krajevno nadzorništvo Železniki vdrla skozi okno v delavnici. V trenutku je zalila delavnico, tako da so lahko zaposleni reševali le sebe in nemo opazovali, kaj se dogaja. Približno po treh urah se je stanje nekoliko umirilo. Posledice so bile katastrofalne.

Okolica krajevnega nadzorništva je bila prekrita s 30 cm debelo odejo mulja in peska. Delno je uničilo tudi asfaltno prevleko. Na več mestih so zaradi pronicanja vode nastali udori v porozni površini.

Prizanešeno ni bilo niti RTP Železniki. Voda je zalila prostore približno v višini 1,5 m in jih napolnila z muljem in s peskom. Zalilo je prostore skladišča RTP, kabelski prostor, nizkonapetostni prostor, hodnike, akumulatorski prostor. Uničena je delovna oprema: lestve, potopne črpalke, grelci in stavbno pohištvo. Mulj je napolnil vse odtoke in cevne povezave po RTP. Neurje je uničilo merilne tokovne transformatorje v visokonapetostnem stikališču.

Voda je zalila prostore krajevnega nadzorništva približno v višini enega metra in jih napolnila z muljem in s peskom. Nalivi so odnesli osebno varovalno opremo: čevlje, škornje, delovne obleke.

Zalilo in delno odneslo je delovno opremo, orodje, material ... Uničilo je leseno stavbno pohištvo in inventar. Vsi talni odtoki meteorne vode so bili napolnjeni z muljem in jih je bilo treba sanirati.

Aktualno

V okolici krajevnega nadzorništva in RTP je voda odnesla večino predmetov, ki so bili na parceli (delovno opremo - lestve, kolute ...), zalita je bila celotna kanalizacija in okolica je bila pokrita z muljem, zemljo in drugimi naplavinami.

Škoda je bila povzročena tudi na sredjenapetostnem omrežju, kjer je podro približno en kilometer daljnovoda med Železniki in Zalim Logom, veliko daljnovodov je bilo poškodovanih zaradi podrtih dreves in voda je spodkopala drogove. Povsem sta bili poplavljeni TP Racovnik in TP Spodnji Železniki. Nivo vode je segal prek VN-varovalk v stikalnem bloku SF₆.

Foto: arhiv OE DO

Na niskonapetostnem omrežju je odplavilo nekaj prostostoječih razdelilnih omar, poškodovanih in podrtih je bilo precej drogov.

Takoj po neurju so zaposleni v krajevnem nadzorništvu pričeli z grobim čiščenjem, vendar so kaj kmalu prenehali, saj so začeli deževati klci odjemalcev, da so ostali brez električne energije.

Zaposleni v Elektro Gorenjska so se hitro organizirali in začeli pomagati ljudem, da bi jim v čim krajšem času zagotovili električno energijo.

Ob tem je potrebno pohvaliti predvsem:

- vse zaposlene v KN Železniki,
- zaposlene v službi za transport EE in vzdrževanje (OE DO),
- vse skupine v OE IVG (gradbene, montažne in skupina za menjavo števecv),
- MEGP, d. o. o.

Da so lahko ekipe na terenu čim prej sanirale škodo oziroma dobavile električno energijo

odjemalcem, je podjetje Elektro Gorenjska poklicalo na pomoč tudi podjetje Flycom, d. o. o., ki je specializirano za zračne preglede. S helikopterjem so preleteli območje zgornjega dela Železnikov in hitro ugotovili, kje in kako so daljnovodi poškodovani. Prednost je bila tudi ta, da so lahko ekipe na terenu že s helikopterja obveščali o lokacijah poškodovanih daljnovodov, kar je dodatno pripomoglo k hitrejši normalizaciji stanja.

Zaposleni so se pri svojem delu spopadali z različnimi težavami. Velik problem je bil dostop do Železnikov, saj je bilo povsod veliko vode, mulja,

zemlje in drugih naplavin. Ravno tako so imele naše ekipe velike težave z dostopom do posameznih koncev na območju Železnikov; oteženi so bili dostopi do posameznih odjemalcev. Prebivalci Zalega Loga so bili odrezani od sveta in naše ekipe so kar veliko tvegale, da so jim lahko pripeljale agregat. Toda vsi napor in tveganja so bili v trenutku pozabljeni in poplačani z velikim zadovoljstvom ljudi, ko so zagledali agregat. Kasneje so naši delavci vložili veliko naporov, da so lahko prekinili dobavo električne energije posameznim odjemalcem, da so lahko le-ti varno očistili svoje stanovanjske objekte.

Ob tej veliki naravni katastrofi se je pokazala velika solidarnost ljudi. Posebej se je potrebno zahvaliti vsem zaposlenim v nadzorništvu Železniki, saj so bili vse dni, od začetka pa do konca, približno en teden, v službi 24 ur na dan. Ne smemo tudi pozabiti, da se je v samo treh dneh postavilo več kot kilometer daljnovoda in s tem omogočilo normalno obratovanje mreže. Zahvala skupinam OE IVG.

Pri odpravljanju škode so nam pomagali tudi številni zunanji izvajalci, za kar se jim ponovno lepo zahvaljujemo. To so bili: gradbeni podjetji Prestor Srečo, s. p., in podjetje Spekter Kranj, čistilni servis Manicom, d. o. o., Slovenska vojska, PGD Ponikve, PGD Mokronog, zasebniki s cisternami in traktorji, PGD Primskovo, PGD Korte in PGD Izola.

Bohinj

Neurje se je razbesnelo tudi na območju Bohinja, toda še zdaleč ne v tako uničujočem obsegu kot v Železnikih.

Voda je poplavlila Krajevno nadzorništvo Bohinj približno v višini 5 cm. Pri tem je bila poškodovana notranja oprema in zidovi.

Foto: arhiv KN Bohinj

Situacija v Bohinju.

Poplavo je tudi kletne prostore RTP Bohinj. Voda je zalila kletni prostor približno v višini enega metra. Le hitri intervenciji zaposlenih v KN Bohinj in gasilcem se moramo zahvaliti, da voda ni prišla v bližino delov, ki so pod napetostjo v 35 in 20 kV stikališču.

Aktualno

Nekaj škode je bilo povzročene tudi na nizkonapetostnem in sredjenapetostnem omrežju. V vasi Jereka je voda spodkopala štiri drogove s kablom v dolžini približno 150 metrov. V zgornji dolini se je struga potoka Ribnice razširila z nekaj metrov na približno 40 metrov in tako zajela traso DV, zaradi česar je padlo pet drogov in dva A-drogova. Podobna situacija je bila tudi na DV Rp Jereka - Koprivnik, kjer je bilo prek DV veliko podrtega drevja.

Foto: arhiv KV Bohinj

V Soteski na 2x110 kV (20/35kV) DV Bled - Bohinj je hudourniška voda odnesla večjo količino materiala (zemlja, prod) in s tem oslabela temelje železnega jambora.

V Bohinju je bil manjši del zgornje doline brez električne energije do drugega dopoldneva (19. 9. 2007), predvsem zaradi nedostopnosti. V ostalem delu Bohinja so bile razmere normalizirane še isti dan.

Nekaj škode je neurje povzročilo tudi pri naših odjemalcih električne energije. V vasi Nomenj je pri eni izmed stanovanjskih hiš voda nanese material na priključni kabel. Nastal je kratek stik v priključni omarici in posledično je prišlo do požara.

Kropa

V Kropi je voda odnesla celotno kanalizacijo z VN-kablovodom, v dolžini približno sto metrov. Kablovod je napajal TP Vigenci.

Nastalo situacijo so rešili tako, da so povezali nizkonapetostno omrežje, ki ga je napajala TP Vigenci z nizkonapetostnim omrežjem iz TP Kropa. Sanacija kablovoda je bila do današnjega dne nemogoča in bo tako ostalo do naslednjega leta.

Na omenjenem območju so odjemalci ostali brez električne energije do naslednjega dopoldneva (19. 9. 2007), saj so bile poti za dostavo agregata neprevozne.

Tudi na območju Kroke so se zaposleni v Elektro Gorenjska hitro organizirali, da bi ljudem lahko v čim krajšem času zagotovili električno energijo.

Poročilo o izpadih električne energije ob močnem deževju in poplavih 18. 9. 2007

Luka Valjavec

Zaradi poplav, ki jih je povzročilo močno deževje 18. 9. 2007, je na celotnem napajalnem območju Elektra Gorenjska prihajalo do dolgotrajnih in kratkotrajnih izpadov električne energije.

Najhuje je bilo na območju Železnikov, kjer je bilo zaradi poplav 18. 9. 2007 od 14.33 do 17.17 ure varnostno izklopljen celotni RTP Železniki. Še do večera istega dne so bili vsi odjemalci električne energije na območju RTP Železnikov oskrbljeni, nekateri prek agregata, drugi pa so bili napajani prek povezave z Elektro Primorska. Izjema je bila le HE Reya, ki pa še danes ni priključena na elektroenergetsko omrežje. Zaradi zemeljskih plazov in poplav je bilo varnostno izklopljeno tudi območje Kroke, in sicer 18. 9. 2007 od 15.45 do 19.13 ure. Odjemalci na tem območju so bili v celoti oskrbljeni z električno energijo do 16. ure naslednjega dne (19. 9. 2007), s tem, da je bilo potrebno zaradi zemeljskih premikov, ki so poškodovali napajalni kabel za TP Kropa Vigenci, le-tega prenapajati po nizki napetosti. Napajalno stanje za TP Kropa Vigenci je še do danes nespremenjeno (se napaja po nizki napetosti).

Zaradi poplav so tudi v podjetju LIP, ki se napaja iz RTP Bohinj, zahtevali varnostni izklop 18. 9. 2007 od 15.56 pa do 19. 9. 2007 do 6. ure.

Do daljših prekinitev je prihajalo tudi na območjih Stare Fužine, Verij, Tenetiš, Soteske, Javornika in Most. V sistemu SCADA je bilo od začetka deževja 18. 9. 2007 pa do konca dneva 19. 9. 2007, ko so bile v večini odpravljene napake na omrežju Elektra Gorenjska, zabeleženih 3558 dogodkov. Od tega je bilo zabeleženih 85 izpadov posameznih izvodov in odceпов na VN- in SN-omrežju. Vsaj enkrat je bilo motenih 498 TP oziroma okrog 29.000 odjemalcev, kar je približno 35 % vseh odjemalcev Elektra Gorenjska.

Vsak je pomagal po svojih močeh. Tako smo se zaposleni, podjetje in sindikata Elektra Gorenjska odzvali humanitarni pomoči prizadetim: z več kot 10.000 € sredstev smo pomagali trem občinam: Železnikom (5.000 €) ter občinama Kropa in Bohinj (vsaki po 2.500 €). Prav tako so potekale različne solidarnostne akcije v podjetju za zaposlene, ki so utrpeli veliko materialno škodo. Vsem hvala!

Situacija v Kropi.

Foto: Primož Tavčar

Ob tem je potrebno pohvaliti predvsem:

- vse zaposlene v Krajevnem nadzorništvu Radovljica, Bled in Bohinj,
- zaposlene v STV, OE DO,
- vse skupine v OE IVG (gradbene, montažne),
- Elektrogradnje, Štefelin Tilen, s. p., in
- Bauimex, d. o. o. (gradbena dela).

Aktualno

Dan podjetja 2007

✍ Mateja Purgar

Obilica zabave, smeha in dobre volje - to je bil moto letošnjega dneva podjetja. Zadnja poletna sobota, 22. septembra, je obsijana s soncem dodatno spodbujala in vabila zaposlene Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn na prizorišče v avtokampu Šobec.

V lepem borovem gozdu med bajerjem in reko Savo Dolinko, z enkratnim pogledom na Julijske Alpe in Karavanke, je bilo za udeležence dobro poskrbljeno. Organizacijski odbor, ki ga je letos vodila organizacijska enota Nakup in prodaja, je sledil motu "Obilica zabave, smeha in dobre volje". Program je bil pester in dinamičen, spodbujal je druženje, timsko delo in zdravo tekmovalnost.

Udeleženci so ob prihodu izžrebali "vstopnico" za zabavno-orientacijski pohod. Na vstopnici je bilo zapisano ime skupine, v katero se je posameznik uvrstil. "Jaz sem v skupini Turbine, v kateri pa si ti?" Tako je tekel pogovor, v katerem so pripadniki Turbin, Generatorjev, Transformatorjev, Odklopnikov, Štang, Izolatorjev, Kablov, Spojk, Varovalk, Števcev, Vtičnic in Žarnic iskali svoje sotekmovalce. Z naključnim oblikovanjem skupin so organizatorji spodbujali druženje in spoznavanje sodelavcev, ki sicer opravljajo različne naloge na različnih lokacijah.

Vodilo zabavno-orientacijskega pohoda je bilo medsebojno sodelovanje članov posameznih skupin in s tem timskega dela, ki jim je prisluzilo večje število točk in zatorej višjo uvrstitev. Skupine so se s pomočjo zemljevida orientirale in pomikale med posameznimi kontrolnimi točkami, ki so jih morale uspešno opraviti. To od njih ni zahtevalo nobenega posebnega znanja ali spretnosti, nedvomno pa so se ob tem zelo zabavali.

Preizkušnje oziroma kontrolne točke so vključevale:

- zbiranje točk na mini golfu
"Bodi golfist, ne pa električar!"
- metanje na koš
"Električar postane profesionalni košarkar!"
- ugibanje gesel na podlagi kretenj in mimike v pantomimi
- valjenje pivskih sodov prek mosta
"Elektro Gorenjska postane pivovarna Gorenjska!"
- streljanje z lokom v umetnega divjega prašička
"Prebudite lovca v sebi in uplenite divjega prašiča!" in
- vodenje nogometne žoge z metlo med ovirami v gol
"Ne bom več električar, postal bom hokejist!"

Nekaj več tekmovalnosti in spretnosti je bilo treba pokazati na prvi tekmi z rafti okoli otoka za pokal električarjev 2007, ki smo ga letos podelili prvič. Med seboj so se pomerile štiri ekipe. Da je bil boj še bolj napet in rafting zelo zanimiv tudi za gledalce, se je tekma začela z oblačenjem varnostnih jopičev in čelad ter nadaljevala z vkrcanjem v rafte, veslanjem okoli otoka, zaključila pa se je takrat, ko so vsi tekmovalci na kopnem zložili varnostne jopiče in čelade.

V drugi polovici programa sta vse zaposlene pozdravila predsednik uprave mag. Jože Knavs in član uprave mag. Andrej Šušteršič. Pohvalila sta

organizacijo tega neformalnega druženja zaposlenih. Izpostavila sta posledice vodne ujme, ki je le nekaj dni pred dnevom podjetja močno prizadela naše odjemalce električne energije, pohvalila vse ekipe na terenu in vse zaposlene pozvala k humanitarni pomoči.

Foto: Roman Bratun

Zbiranje točk na mini golfu "Bodi golfist, ne pa električar!"

Po razglasitvi rezultatov z zabavno-orientacijskega pohoda in prve tekme z rafti okoli otoka ter podelitve nagrad in pokala električarjev 2007 so se zaposleni prepustili plesnim ritmom ansambla Feral.

Foto: Roman Bratun

Vodenje nogometne žoge z metlo med ovirami v gol "Ne bom več električar, postal bom hokejist!"

Foto: Roman Bratun

Aktualno

Kablovod 2 x 20 kV Jesenice - Kranjska Gora: utemeljitev, priprava in vodenje investicije

✍ Edvard Košnjek

Temeljna naloga distributerja električne energije je dolgoročno zagotavljanje zanesljive in kakovostne dobave električne energije vsem odjemalcem.

Elektroinštitut Milan Vidmar vsakih pet let izdela študijo Razvoj elektrodistribucijskega omrežja Slovenije (REDOS). Študija je sestavljena iz več delov. V prvem delu obravnava razvoj porabe električne energije in koničnih obremenitev, v ostalih delih pa je obdelan razvoj posameznih območij elektrodistribucijskega omrežja Gorenjske. Za območje Gorenjske je bila zadnja študija REDOS 2030 (št. študije 1682/1) izdelana decembra 2004. Študija obravnava razvoj omrežja do leta 2030. V tej študiji je bila za območje zgornje Gorenjske (študija št. 1682/2) predvidena povprečna letna rast koničnih obremenitev 2,3 %. Že v tej študiji je navedeno, da sta za kakovostno napajanje Kranjske Gore potrebna dva 20 kV kablovoda Cu 240 mm² ali vsaj Al 240 mm². Ob takrat predvidenih obremenitvah bi ta ojačitev omrežja zadostovala še po letu 2030. Januarja 2005 je konična obremenitev v Kranjski Gori močno preseglala pričakovano konično obremenitev. Obremenitve elektroenergetskih naprav so bile povsem na meji, ob kakršni koli okvari pa bi območje Kranjske Gore lahko ostalo brez napajanja tudi za daljši čas.

Nepredvideno povečanje odjema je botrovalo izdelavi študije Analiza napajanja povečanega odjema na območju RTP Kranjska Gora (študija št. 1777, maj 2006). V njej je predlagana **takojsnja ojačitev** omrežja proti Kranjski Gori z dvema 20 kV kabloma Cu 240 mm² ali vsaj Al 240 mm², saj so v letu 2005 dosežene obremenitve **prehitele dotedanje prognoze za 15 let!** Z izgradnjo predmetnega kablovoda bi bilo zagotovljeno ustrezno normalno in rezervno napajanje Kranjske Gore po 20 kV omrežju vsaj do leta 2020. Pred letom 2030 pa je na območju Kranjske Gore potrebna nova RTP 110/20 kV in 110 kV povezava do Kranjske Gore. S tem se dolgoročno reši osnovno (in v primeru dvostranskega napajanja RTP in dveh transformatorjev tudi rezervno) napajanje območja Kranjske Gore, znižajo se izgube v SN-omrežju, izboljša pa se tudi zanesljivost tega omrežja.

Ker je bilo jasno, da v enem letu ni mogoče zgraditi dvojne 20 kV povezave Al 240mm², smo jeseni 2006 v OE DO izdelali tudi posebna obratovalna navodila, ki natančno določajo, kako ukrepati v primeru izpada glavne energetske povezave do Kranjske Gore.

Še pred dokončano izdelavo študije, ki je utemeljila takojsnjo izgradnjo 2 x 20 kV kablovoda, so se aprila 2006 pod vodstvom in koordinacijo vodje službe za investicije, Andrejem Smrekarjem, pričele aktivnosti za pripravo upravne in projektne dokumentacije. Postopek pridobivanja upravne

dokumentacije je prevzel Boštjan Hrast, pripravo projektne dokumentacije Miha Zajec, vodenje projekta pa Filip Resman (elektro del) in Franci Malenšek (gradbeni del). Pri lokacijskih ogledih in umeščanju kablovoda v prostor pa je pomembno vlogo odigral tudi Janez Vidic iz KN Jesenice. Izdelavo vodilne mape je prevzel Domplan, pri pridobivanju služnostnih pogodb pa sta se intenzivno vključila tudi Branko Mervič in Roman Logar.

Do oktobra 2006 so bili proučeni prostorski akti Občine Kranjska Gora, izdelan je bil geodetski posnetek, pripravljena je bila idejna rešitev in končan je bil ogled trase. Sledila je priprava vlog za izdajo projektnih pogojev naslednjih soglasodajalcev:

- Telekom Slovenije, d. d., (TK-vodi)
- Komunala Kranjska Gora (vodovod, kanalizacija, ceste),
- Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- MOPE, Agencija RS za okolje, Urad za upravljanje z vodami,
- Direkcija RS za ceste,
- Zavod za gozdove RS,
- Zavod za varstvo kulturne dediščine,
- MOP - Agencija RS za okolje, sektor za ohranjanje narave
- Javna agencija za železniški promet RS,
- Občina Kranjska Gora in
- Elektro Gorenjska, d. d.

V decembru 2006 so bile pridobljene digitalne podlage pristojnih soglasodajalcev in izvedeno je bilo usklajevanje pri izdaji projektnih pogojev. Projektiva je pripravila vse detajle križanj regionalne ceste in vris trase kablovoda v geodetski posnetek.

Januarja 2007 so bili pridobljeni vsi projektni pogoji. Sledila je izdelava projektne dokumentacije s pripadajočimi elaborati:

- Načrt električnih instalacij in električne opreme,
- Načrt gradbenih konstrukcij,
- Elaborat križanja in približevanja z državnimi cestami,
- Elaborat križanja vodotokov in
- Elaborat ravnanja z odpadki.

Elaborati so bili junija 2007 predani izdelovalcu vodilne mape. Od junija do avgusta 2007 je bilo potrebno pridobiti in notarsko overiti več kot 50 služnostnih pogodb lastnikov zemljišč - tako fizičnih kot pravnih oseb (DRSC, ARSO, Slovenske železnice, občina, agrarne skupnosti ...).

25. 6. 2007 smo zaprosili soglasodajalce za soglasja k projektnim rešitvam. Avgusta 2007 je bila dokončana vsa dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je bilo izdano 7. 9. 2007.

Istočasno je potekal tudi javni razpis za dobavo 20 kV trižilnega kabla. 23. 2. 2007 je bil podpisan sklep o začetku postopka o oddaji javnega naročila za dobavo trižilnega kabla (20 kV). Pripravili smo razpisno dokumentacijo, v kateri smo navedli zahteve v okviru standardov in glede naročenega blaga:

- Trižilni kabl 3x240/xxmm² 12/20(24)kV, 35.000 m;
- Skladnost s standardi: SIST HD 620 S1:1998, SIST HD 620 S1:1998/A1:2002, SIST HD 620 S1:1998/A2:2004 ali HD 620 S1:1996, HD 620 S1:1996/A1:2001, HD 620 S1:1996/A2:2003;
- Specifične zahteve za kabl:
 - Vodnik: aluminij: okrogel, večžičen,
 - Vodotesna zaščita kabla: vzdolžna in prečna,
 - Kovinski ekran: skupni ekran z omsko uporabnostjo max: 0,8 ohm/km,
 - Izolacija: XLPE,
 - Plašč kabla: PE.

Z izbranim ponudnikom je bila 10. 8. 2007 podpisana pogodba za dobavo trižilnega 20 kV kabla. Skladno s pogodbo je dobavitelj v avgustu in septembru dobavil celotno količino kabla Ericsson, tip AXAL TT 3X240 24 kV.

Izveden je bil tudi postopek javnega naročila za izvedbo gradbenih del (brez izvedbe križanj vodotokov in cest). 5. 9. 2007 je bila podpisana pogodba z izbranim izvajalcem.

V avgustu 2007 so stekla pripravljala dela. Do 17. 9. 2007 je podjetje Bauimex kvalitetno izvedlo vsa križanja vodotokov in cest, ostali izvajalci pa so bili 17. 9. 2007 uvedeni v delo. Po terminskem planu je bilo potrebno tedensko položiti od 1.500 do 2.300 m dvojnega kablovoda. Izvajalec gradbenih del Mensel, d.o.o., in izvajalec elektromontažnih del OE IVG sta delo opravila kakovostno in v predvidenih rokih. Zaradi strogih naravovarstvenih zahtev je bila pri nadzoru nad gradnjo vključena tudi strokovna oseba s strani Arboretuma Volčji potok. 30. 11. 2007 je bil 16 km dolg dvojni kablovod med Jesenicami in Kranjsko Goro pripravljen za tehnični pregled.

Kranjska Gora se turistično intenzivno razvija, zato je na tem območju tudi poraba električne energije vedno večja.

Aktualno

Priprave na izvedbo največje in najpomembnejše investicije v letu 2007 so spremljale netehnične težave. Kljub temu z zadovoljstvom ugotovljamo, da smo še pred začetkom zimske turistične sezone Kranjski Gori ponovno zagotovili izpolnjevanje kriterijev kakovostnega napajanja in omogočili nadaljnji turistični razvoj Zgornje Savske doline.

Ob tej priložnosti se najlepše zahvaljujem vsem, ki so s svojo poštvalnostjo prispevali k uspešni in pravočasni pripravi, izvedbi in vodenju investicije. Predvsem se zahvaljujem Marjeti Rozman iz Službe za javna naročila, Mihi Zajcu iz Službe za projektivo, Samu Štojsu iz Službe za razvoj, Andreju Smrekarju, Filipu Resmanu, Boštjanu Hrastu in Franciju Malenšku iz Službe za investicije in

Marjanu Kavčiču ter Janezu Vidicu iz Službe za transport EE in vzdrževanje. Pohvalo za korektno in konstruktivno sodelovanje zaslužita tudi Upravna enota Jesenice in Občina Kranjska Gora.

Še posebej je potrebno pohvaliti tudi delavce OE IVG: Leopolda Zupana, Boštjana Trampuša, Aleša Nagodeta, Janeza Klinarja, Janija Kluzarja, Tineta Vidica, Marka Markoviča in Braneta Ovsenika ter podjetje Mensel, d. o. o., ki je 16 km dolg dvojni kablovod od Kranjske Gore do Jesenic položilo v pičlih devetih tednih.

V študiji Analiza napajanja povečanega odjema na območju RTP Kranjska Gora (študija EIMV št. 1777, maj 2006) je predlagana takojšnja ojačitev omrežja proti Kranjski Gori z dvema 20 kV kabloma Cu 240 mm² ali vsaj Al 240 mm², saj so v letu 2005 dosežene obremenitve prehitete dotedanje prognoze za 15 let.

Kranjska Gora se turistično intenzivno razvija, poraba električne energije je vedno večja. Kljub netehničnim težavam smo z realizacijo največje in najpomembnejše investicije v letu 2007 zagotovili izpolnjevanje kriterijev kakovostnega napajanja in omogočili nadaljnji turistični razvoj Zgornje Savske doline.

Opis izvedbe del na objektu 2 x 20 kV kbv Rtp Jesenice - Rtp Kranjska Gora Leopold Zupan

Že pred izdajo gradbenega dovoljenja 7. 9. 2007 smo kot izvajalci elektromontažnih del izvedli vsa pripravljala dela (ogled trase, pregled tehnične dokumentacije, naročilo materialov, priprava gantograma izvedbe, določili smo dovozne poti in poskušali na podlagi izkušenj predvideti pasti, ki lahko nastanejo na tako zahtevni trasi).

Uvodni sestanek z vsemi izvajalci del je bil organiziran 10. 9. 2007. Na sestanku smo se dogovorili, da bo predaja objekta na terenu 17. 9. 2007. Istega dne smo o pričetku del obvestili tudi Inšpektorat RS za delo, energetskega inšpektorja MG IRSER Marjana Kerna, upravljalce komunalnih vodov in lastnike zemljišč.

Objekt se je izdelal na podlagi sledečih projektov: Umestitev kbv v prostor, Načrt gradbenih konstrukcij, Načrt elektroinstalacij in opreme, Elaborati križanj cest in vodotokov, Elaborat ravnanje z odpadki in Strokovno mnenje o obremenitvi okolja. Upoštevale so se tudi vse zahteve lastnikov zemljišč in navodila o ohranjanju naravnega biotopa. Kot izvajalec gradbenih del je

bilo izbrano podjetje Mensel, d. o. o., za operativnega vodja del pa je bil določen Vukovič.

Foto: Aleš Nagode

Vsa elektromontažna dela so izvedli delavci OE IVG. Vodja projekta elektromontažnih del je bil Boštjan Trampuš. Za operativni potek del na terenu sta skrbela Aleš Nagode in Janez Klinar s sodelavci.

Za položitev 2x16 km kabla AXAL-TT PRO 12/24 kV 3x240 mm² in 2,6 km kabla AXAL-TT PRO 3x150 mm² za vzankanje distribucijskih Tp, smo porabili 29 delovnih dni (s polaganjem smo pričeli 28. 9. 2007 in zaključili 20. 11. 2007).

Za spojitve kablov in priključitev na elektroenergetske naprave se je uporabil pribor RAYCHEM (62

spojk MXSU-5331, dve garnituri kablinskih glav IXSU-F 5334 in dve garnituri kablinskih glav OXSU-F 5334), ker samo spojni material proizvajalca RAYCHEM jamči vodotesnost.

Za priključitev in spojitve ostalih 20 kV kbv smo uporabili spojni material proizvajalca SÜDKABEL.

Pred zasutjem smo zaradi morebitnih napak pri polaganju in izdelavi spojk preizkusili izolacijsko upornost vseh kablov z instrumentom UNILAP ISO 5 kV. Vsi kabli so posneti in vneseni v trasne načrte.

Nadzor nad gradbenimi deli je izvajalo podjetje Biro Veritas, d. o. o., elektromontažna dela pa je nadziral Filip Resman, ki je bil imenovan za vodja projekta s strani OE DO.

Čeprav se je začetek del zaradi dobave materialov zamaknil v jesenski čas, smo z izredno zavzetostjo, s profesionalno pripravo in z odlično izvedbo del delavcev Elektro Gorenjska in gradbenikov uspeli objekt, vreden milijon in pol evrov, zaključiti v devetih tednih.

Foto: Aleš Nagode

Aktualno

Korak za korakom do priznanja za poslovno odličnost RS (PRSPO)

✍ mag. Renata Križnar

Podjetje je na letošnjem ocenjevanju modela poslovne odličnosti, ki ga vsako leto izvaja Urad RS za meroslovje, prejelo bronasto diplomu za sodelovanje v procesih ocenjevanja PRSPO za leto 2007. Vlogo, ki smo jo posredovali v drugi polovici aprila, je komisija ocenila z več kot 350 točkami. Nagrada je rezultat triletnega dela, ki temelji na stalnem izboljševanju procesov in samoocenjevanju podjetja. Pomembno je, da model poslovne odličnosti ni zbirokratiziran postopek za osvajanje nagrad, je predvsem način za prepoznavanje slabosti, iskanje stalnih izboljšav v podjetju in s tem krepitev njegove konkurenčnosti na trgu, konec koncev pa omogoča podjetju primerjavo z najboljšimi v panogi. Doseženi rezultat je delo vseh zaposlenih, ki predstavlja nove izzive in stremjenje po boljšem, še uspešnejšem poslovanju s stalnimi izboljšavami.

Zakaj poslovna odličnost?

To vprašanje ste si zagotovo že zastavili. V devetih stavkih (tudi vloga je sestavljena iz devetih meril ocenjevanja) vam ponujam najbolj učinkovite odgovore:

1. Poslovna odličnost ni program. Je način poslovanja.
2. Poslovna odličnost je zbirka učinkovitih orodij in konceptov, ki so se dokazano izkazali v praksi.
3. Poslovna odličnost je merjena z zadovoljstvom kupcev in ostalih javnosti.
4. Poslovna odličnost vključuje tako proces neprestanega izboljševanja kot tudi prelomne dogodke, ki pomenijo radikalne izboljšave.
5. Orodja in tehnike poslovne odličnosti so uporabni pri vseh vidikih poslovanja.
6. Poslovna odličnost pomeni odličnost delovanja organizacije. Vse, kar je manj, pomeni priložnost za izboljšave.
7. Poslovna odličnost zvišuje zadovoljstvo kupcev, zadovoljstvo zaposlenih, skrajšuje poslovni cikel in zmanjšuje stroške, napake in popravila.
8. Poslovna odličnost ni uporabna samo v gospodarskih organizacijah. Deluje tudi v neprofitnih organizacijah, npr. v šolah, pri socialnih storitvah, vladnih ustanovah.
9. Rezultati (nefinančni in finančni) so naravna posledica učinkovitega upravljanja poslovne odličnosti.

Predstavitev

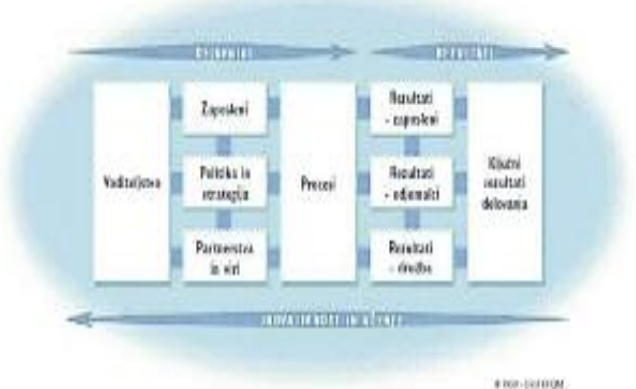
Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (PRSPO) je najvišje državno priznanje v okviru nacionalnega programa kakovosti Republike Slovenije za dosežke na področju kakovosti proizvodov in storitev ter kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti. Zajema dosežke na področju kakovosti poslovanja kot rezultat razvoja znanja in inovativnosti ter stalnih izboljšav. Osnovano je bilo v prvih letih po osamosvojitvi Slovenije v okviru nacionalnega programa za kakovost, in sicer po zgledu evropske nagrade za kakovost EFQM (Excellence Award - EEA) in nacionalnih nagrad drugih držav EU - v podporo politikam večanja konkurenčnosti na vseh področjih delovanja države. Nagrada je medresorska, saj spodbuja doseganje odličnih rezultatov organizacij na vseh področjih - od poslovnega sektorja, zdravstva, šolstva do javne uprave. Priporočila ocenjevalcev nakazujejo nove priložnosti za izboljšave, podjetje samo pa najde svoj način in orodja za njihov dosežek. Hkrati je tudi priložnost za promocijo in večjo prepoznavnost med slovenskimi podjetji in tudi med evropskimi družbami. Prejmejo ga organizacije, ki so v procesu ocenjevanja dosegle najvišje število točk v svoji kategoriji in so bile izbrane izmed finalistov ter so se tako uvrstile v vrh poslovne odličnosti v slovenskem prostoru.

Njen glavni namen je spodbujati slovenske gospodarske družbe k uvajanju sistemov sodobnega, učinkovitega in celovitega doseganja kakovosti ter k načrtovanju in izvajanju sodobnega procesa poslovanja za zagotovitev

konkurenčnosti proizvodov in storitev. Slovenskim menedžerjem nudi orodje za nenehno izboljševanje kakovosti proizvodov, storitev in poslovanja, je mehanizem, ki stalno spodbuja samoocenjevanje podjetja in omogoča konkurenčno primerjavo z domačimi in s tujimi podjetji in nenazadnje slovenskemu gospodarstvu pomaga pri doseganju globalne konkurenčnosti in promoviranju uspešnih strategij in programov kakovosti.

Način ocenjevanja

Urad RS za meroslovje v okviru Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS koordinira delo posameznih organov PRSPO in izvaja potrebne strokovne, organizacijske in administrativne naloge. Program priznanja Republike Slovenije za poslovno odličnost postavlja smernice in merila po vzoru evropske nagrade za kakovost, ki so na razpolago organizacijam za ovrednotenje svojih prizadevanj za izboljševanje kakovosti. Osnovo predstavlja devet meril v okviru modela odličnosti EFQM, ki so prikazana v naslednji shemi, in vsako izmed njih prispeva h končni oceni vloge.

Devet poglavij v modelu predstavlja merila, ki se uporabljajo za ocenjevanje, kako neka organizacija napreduje v smeri odličnosti, in so razvrščena v "dejavnike" in "rezultate". Posameznemu merilu je pripisano največje mogoče število točk, ki ga lahko dodelimo pri ocenjevanju določenega področja, tako v procesu samoocenjevanja znotraj organizacije kot tudi v procesu ocenjevanja vlog prijaviteljev za priznanje. Največji delež ocene prinašajo merila: rezultati - odjemalci, ključni rezultati delovanja, procesi in voditeljstvo (med 10 in 15 odstotki). Približno enak delež prinašajo ostala merila (do 9 %): zaposleni, rezultati - zaposleni, partnerstva in viri, politika in strategija ter rezultati družbe.

Aktualno

Ocenjevalci, najmanj trije v vsaki ocenjevalni komisiji, so izbrani izmed vodstvenih delavcev in strokovnjakov, ki so z rezultati svojega dela dokazali svojo odličnost na področju poslovanja in kakovosti v gospodarskih organizacijah in zavodih ter ustanovah.

Namen priznanja za poslovno odličnost RS je motivacija in priznavanje doseženega napredka, ne le zmagovalcem in finalistom, temveč tudi ostalim prijavljenim organizacijam v procesu ocenjevanja PRSPO, da bi jih tako vzpodbudili k vztrajanju na poti stalnih izboljšav.

Bronaste diplome se podeljujejo organizacijam, ki so v procesu ocenjevanja dokazale nenehno izboljševanje po merilih modela odličnosti in presegle 350 točk. Srebrne diplome se podeljujejo organizacijam, ki so presegle 400 točk, zlate diplome pa se podeljujejo organizacijam, ki so presegle 450 točk.

Foto: Roman Bratun

O načinu ocenjevanja ter o posameznih merilih bi lahko napisali še marsikaj, pomembno za vse nas je, da imajo vsi ukrepi v sistemu kakovosti svoj točno določen namen.

Čeprav je vlogo sestavila skupina šestih zaposlenih iz različnih organizacijskih enot, vsak od zaposlenih prispeva k doseženemu rezultatu. Vendar je to šele začetek pravega dela. Pridobljeni certifikati nam omogočajo lažje spremljati kazalce kakovosti, z njihovim izboljševanjem in iskanjem možnosti, kako preseči zastavljene cilje, posledično gradimo poslovno odličnost organizacije. Zahteve odjemalcev električne energije so vsak dan večje, pričakovanja višja, želje skoraj neuresničljive, manjša nepazljivost nas lahko stane ugleda podjetja, v katerega vlagamo veliko energije.

”Korak za korakom, pa ti bo uspelo, boš videl ...” Tako so nas učili. Če ti ne bo uspelo prvič, boš uspel v drugem ali v enem od naslednjih poizkusov, vendar moraš biti vztrajen in iskati nove možnosti za uspeh. Bodi preudaren, natančen, predvsem pa bodi boljši od drugih. To je pravi recept za uspeh, ki popolnoma drži in vsi se moramo tega dobro zavedati.

Priložnosti, ki se nam ponujajo z odprtjem trga, so neomejene, pomembno je, da jih prepoznamo in izkoristimo. Na osnovi tovrstnih priznanj lahko potrdimo, da smo podjetje, ki s stalnimi izboljšavami išče nove konkurenčne prednosti. Z njihovo pomočjo bomo uspešno konkurirali na trgu, ki v tem trenutku še ne kaže prave slike konkurence.

Cilj Elektra Gorenjska je postati res odlična organizacija, ki bo konkurirala na mednarodnem nivoju. Zato je pomembno, da se vsi v verigi poslovne odličnosti zavedamo, da vsak s svojim vsakodnevnim delom in zavedanjem prispeva k skupni končni oceni. Njihova dobra realizacija bo vplivala na zahtevne odjemalce, na uspešnost podjetja in posledično zadovoljevala lastnike podjetja. V dodatno oporo pa vsekakor služi tudi poročilo razsodniške komisije za poslovno odličnost, ki daje priporočila, kje so priložnosti za izboljšave na osnovi ocenjene vloge.

Naše podjetje mora predvsem dajati poudarek na benchmarkingu (primerjavi z najboljšimi v panogi, tako na lokalnem kot mednarodnem nivoju), na motiviranju kadrov k pogostejšim dajanjem predlogov za izboljšave, ki jih ni nikoli dovolj.

Izkušnje kažejo, da imajo zelene izboljšave največjo možnost udejanjenja, če so skupaj s prioriteta vključene v poslovno načrtovanje, da ne potekajo zgolj kot vzporeden proces. Poslovne načrte je treba redno pregledovati in ukrepati ob odstopanjih, kar vključuje tudi izvajanje izboljšav. Za večino organizacij pomeni precejšnjo novost povezava rezultatov samoocenjevanja s poslovnim načrtovanjem in vključevanjem meril modela v pripravo poslovnega načrta. Možnost sprejetja novosti bo občutno večja, če bodo sestavljalci poslovnega načrta razumeli model.

Vloga za poslovno odličnost 2007 so pripravili:

koordinator in vodja projekta Marjan Porenta,
ter člani:
Rozalija Sabo, Teja Leban, Mateja Purgar in Renata Križnar.

Ekipi vse čestitke za odlično opravljeno delo, vsekakor pa še enkrat poudarjamo - odlikovanje je rezultat vseh zaposlenih.

Naj bo vloga v naslednjem letu še bolj uspešna tudi z vašo pomočjo, z vašimi predlogi za različne izboljšave.

Teh nikoli ni premalo in so vedno dobrodošle.

Aktualno

Obnovljivi viri prihodnosti - poti do gospodarnейše rabe energije

✍️ Mateja Purgar

V sredo, 17. oktobra, je v hotelu Park na Bledu potekal celodnevni forum Obnovljivi viri prihodnosti - Forum o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije, ki sta ga organizirala Elektro Gorenjska in Gorenjske elektrarne. Stošestim udeležencem foruma je spregovorilo 17 predavateljev, ki so poudarjali predvsem gospodarno ravnanje z električno energijo, predstavili primere, kako zmanjšati stroške za energijo in kako pridobiti energijo iz obnovljivih virov.

Glavni namen Forumu o obnovljivih virih in učinkoviti rabi električne energije je bil predvsem premostiti golo razpravljanje o potrebi po zmanjšanju negativnih vplivov na okolje in predstaviti konkretne pristope za izkoriščanje obnovljivih virov in učinkovitejše rabe energije s primeri dobrih praks.

zato je nemogoče izboljšati 11-odstotni delež teh virov v celotni energetski oskrbi," je položaj v Sloveniji pojasnil Šolinc in dodal, da je nova zakonodaja za učinkovito rabo energije pripravljena, da sledi le še usklajevanje, vlada pa jo bo predvidoma sprejela še pred koncem novembra. Vendar pa se novi predpisi nanašajo le na

odjemalci na področju URE in OVE, ki jo je povezoval mag. Tomaž Fatur z Instituta Jožef Stefan.

Sklepne misli sklopa Zniževanje stroškov za energijo

✍️ Matjaž Eržen

Prvemu nastopu Blaža Bajžlja iz Komune Kranj, ki je prikazal njihovo energetsko izrabo bioplina in deponijskega plina, je sledil daljši prispevek Gradbenega inštituta ZRMK o energetiki in možnih prihrankih energije v gradbeništvu oziroma bivalnih in delovnih prostorih. Prikazana sta bila tako enostaven preliminarni energetski pregled stavb kot tudi poglobljena energetska analiza in študija izvedljivosti zahtevnejše investicijske prenove, katere rezultat je poleg energetskih prihrankov predvsem kakovost bivanja v temeljito prenovljenem objektu.

Sledil je prispevek predstavnika podjetja Energetika Sava, ki je opozoril na velik razkorak med energetsko in ekonomsko najučinkovitejšimi rešitvami. Zaradi nerazumevanja oziroma nespodbude pristojnih, tako državnih kot tudi lokalnih institucij je investitor prisiljen izvajati energetsko ne najbolj učinkovite rešitve, ki pa mu prinašajo višjo ekonomsko dodano vrednost. Obenem je izpostavil tudi močan vpliv lobijev fosilnih energentov, ki se na različne načine otepajo prodora obnovljivih virov energije. Kljub neizdelanemu nastopu je predavatelj s svojimi izkušnjami in poznavanjem tematike "zadel žebličko na glavico" in s tem odgovoril na vprašanje, zakaj je v Sloveniji izraba potencialov obnovljivih virov energije tam, kjer je. Škoda, da so se predstavniki države in občine Bled s svojo odsotnostjo izognili izzivu.

Da je kljub omenjenim težavam mogoča ekonomsko upravičena izraba obnovljivega vira energije v ogrevalne namene, je pokazal naslednji nastop. Rok Suhodolnik je prikazal mikrosisteme daljinskega ogrevanja podjetja EKOEN, ki zagotavljajo okolju prijazno energijo iz lesne biomase, ki je obenem tudi približno 15 % cenejša od

Foto: Roman Bratun

Udeležence foruma je prvi nagovoril predsednik uprave Elektra Gorenjska mag. Jože Knavs.

"Varovanje okolja in potreba po tem, da bi dosegli čim večjo varnost oskrbe in z rastjo cen ostali konkurenčni na mednarodni ravni, pomeni, da mora Evropska unija delovati skupaj in postati gospodarstvo z nizko proizvodnjo ogljikovega dioksida, ki uporablja manj fosilnih goriv in v večji meri izkorišča obnovljive energetske vire," je v uvodu povedal predsednik uprave Elektra Gorenjska mag. Jože Knavs.

Udeležence foruma je nagovoril tudi mag. Hinko Šolinc z Ministrstva za okolje in prostor RS, ki je pojasnil, da obnovljivi viri v Sloveniji že predstavljajo pomemben 11-odstotni delež v oskrbi z energijo, na področju električne energije pa je ta delež še boljši in se giblje med 25 in 30 odstotki, kar Slovenijo uvršča med peto in sedmo mesto v EU.

"Trenutno stanje je takšno, da nam poraba energije narašča hitreje, kot poteka gradnja novih objektov za pridobivanje energije iz obnovljivih virov,

učinkovitost končne rabe energije, ne pa tudi na izkoristek pri pretvorbi in transportu energije.

Slovenija na energetskem področju sledi direktivam EU, ki se je zavezala, da bo do leta 2020 znižala emisije toplogrednih plinov za najmanj 20 odstotkov in da bo dosegla 20-odstotni delež obnovljivih virov energije v celotni energetski oskrbi unije. Strateški energetski paket EU je usmerjen v varovanje okolja in doseganje varnosti pri oskrbi z energijo, s temi izzivi pa se bo ukvarjalo tudi slovensko predsedovanje EU v prvi polovici prihodnjega leta, katerega cilj je med drugim najti politični konsenz, kako deliti bremena na področju doseganja ciljev uporabe obnovljivih virov energije, je povedal dr. Ivan Šmon z Direktorata za energijo na Ministrstvu za gospodarstvo RS.

Forum smo sklenili z okroglo mizo z naslovom Partnerstvo med podjetji za oskrbo z energijo in

Aktualno

energije fosilnih goriv. Dopoldanski sklop je zaključil Ambrož Bogataj iz domačega podjetja Elektro Gorenjska, ki je navzočim sporočil, da je na tovrstne projekte pripravljeno tudi naše podjetje in razložil različne možnosti poslovnega sodelovanja s partnerji na tem področju.

Povzetki referatov sklopa Raba energije iz obnovljivih virov

Kvalificirane hidroelektrarne z vidika doseganja 20-odstotnega deleža proizvodnje obnovljivih virov energije do leta 2020?

Drago Papler, Gorenjske elektrarne

Proizvodnja električne energije v malih hidroelektrarnah je doživela velik razmah po letu 1985, ko se je v Sloveniji začelo sistematično spodbujanje gradnje malih hidroelektrarn po programu splošne ljudske obrambe. Z uveljavitvijo energetskega zakona in sprejemom podzakonskih aktov sta bila status kvalificiranih proizvajalcev in odkup električne energije urejena. Leta 2004 je 467 malih hidroelektrarn z instalirano močjo 81,5 MW ob ugodni hidrologiji proizvedlo 444 GWh električne energije. Lorenzova krivulja in Ginijev koeficient kažeta na visoko koncentracijo dobaviteljev in srednje močno koncentracijo hidroelektrarn. Na proizvodnjo električne energije vplivajo tehnični in naravni dejavniki, kar ugotavljamo z regresijsko analizo.

Cilj doseganja 20-odstotnega deleža obnovljivih virov energije do leta 2020 bi bilo možno doseči ob ustrezni državni vzpodbujevalni politiki za novogradnje in cenovni politiki odkupa električne energije od kvalificiranih proizvajalcev.

Problematika umeščanja malih hidroelektrarn v prostor

Jurij Čadež, Gorenjske elektrarne

Male hidroelektrarne so edini alternativni vir električne energije, ki ima opazen delež v slovenski elektroenergetski preskrbi. Slovenija ima še vedno precej možnosti za gradnjo novih MHE in za povečanje instalacij obstoječih, kljub temu pa se zelo malo gradi. Glavni razlogi so v slabi ekonomiki, nerešenih lastniških razmerjih in mnogokrat nerazumni okoljski zaščiti.

Sončno sevanje

mag. Marijan Koželj

Na osnovi splošno znanih podatkov o Zemlji in Soncu so predstavljene naravne okoliščine, posledice ter nakazane možnosti, ki jih povzročajo in daje sončno sevanje. Rdečo nit predavanja je predstavljala misel:

Veličine in količine "energetike" narave so obilne, neizmerne, veličine in količine energetike človeka in človeštva so omejene. Kljub temu so človekovi vplivi, učinki na naravo znatni, so lahko globalno nepovratni, globalne škode so lahko katastrofalne. Zelo sporno je čakanje, zavlačevanje. Varčujemo z energijo!

Na stroške in ceno električne energije vpliva več dejavnikov. Stroški in cena električne energije so odvisni:

- od naravnih danosti, od ciljnega dimenzioniranja (požiralnost turbin, nazivna moč, načini pričakovanega bodočega obratovanja - letne obratovalne ure, ...),
- od cen na svetovnem trgu,
- od specifičnih krajevnih pogojev (dostopnost do goriv, vodi za prenos energije do porabnikov, ...),
- pogojev financiranja in drugih dajatev (okoljskih, proračunskih) ter
- ostalega (subvencioniranje - "krediti brez obveze vračanja", popusti, prednostno dispečiranje - vodenje - "kvalificirani proizvajalci", CO₂-taksa, ...).

Slovenska tehnološka platforma za fotovoltaike in njena vloga pri uvajanju OVE v Sloveniji

dr. Marko Topič, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za elektrotehniko

Sončne elektrarne so dolgoročno neusahljiv, ekonomsko upravičen in najbolj perspektiven elektroenergetski vir. V svoji 30-letni življenjski dobi ustvarijo tudi do 20-krat (ali 2000 %) več električne energije, kot se je porabilo za njihovo proizvodnjo. Modularnost fotonapetostnih modulov omogoča gradnjo velikih (> 100 kW), srednjih (> 10 kW), majhnih (< 10 kW) sončnih elektrarn na raznovrstnih površinah in zgradbah. Fotovoltaike ni več samo raziskovalno področje, temveč je eksplozivno rastoča gospodarska panoga, ki v povprečju zadnjih pet let beleži 40-odstotno letno rast. Tehnološka platforma za fotovoltaike združuje raznovrstne akterje in učinkovito deluje tako na evropskem kot tudi na slovenskem nivoju. Strateška razvojna agenda, ki je bila predstavljena na generalni skupščini junija letos v Berlinu, ne favorizira nobene tehnologije, temveč ima zastavljene ambiciozne cilje glede

upadanja stroškov proizvodnje, ki naj bi ceno sistema do leta 2015 znižala na 1 €/Wp, kar bi pomenilo konkurenčno ceno električne energije iz sončnih elektrarn.

Sončna elektrarna od zasnove do realizacije

Miha Flegar, Gorenjske elektrarne, Gašper Škarja, Kon Tiki Solar

Predstavitev tehnologij, ki se uporabljajo pri proizvodnji električne energije s pomočjo sončnega sevanja, ter postopek izgradnje sončne elektrarne.

Bioplin, priložnost za kmetijstvo?

Dušan Jug, Podjetniško svetovanje in projektiranje

Bioplinske naprave, zgrajene v slovenskem prostoru, presegajo vsakršne strokovne napovedi o potencialu tovrstnih naprav. Ali je to realno izvedljivo kljub nestimulativnim odkupnim cenam zelene elektrike in relativno majhnemu trgu kosubstratov, ki močno vplivajo na ekonomičnost teh naprav? Vsekakor bodo potrebne dodatne državne spodbude za načrtovani razmah bioplinskih naprav, zlasti kmetijskih; torej tistih, ki bazirajo na izrabi substratov iz kmetijstva.

Kako so forum ocenili udeleženci?

Zadovoljstvo udeležencev s forumom smo merili z anketnim vprašalnikom. Udeleženci foruma so najbolje ocenili naslednjih pet elementov foruma:

- Strokovno gradivo
- Skupno kosilo
- Nastop predavateljev v sklopu Raba energije iz obnovljivih virov
- Vsebina foruma
- Organizacija foruma

Sponzorji foruma:
Gigavatni sponzor:

Megavatni sponzor:

Sponzor forumske mape:

Aktualno

Klavdij Tutta v Galeriji Elektra

mag. Renata Križnar

V Galeriji Elektra ob zaključku leta, od 6. decembra dalje, gostimo priznanega slikarja in grafika Klavdija Tutta, ki ima tako kot njegova predhodna razstavljalca skupno osnovo - Kras. Klavdij Tutta, za katerega mirno lahko rečemo, da je Kranjčan, se je rodil v Novi Gorici, njegove slikarske in grafične mojstrovine, v katerih se prepletajo mavrične barve in različni elementi primorske krajine, pa nas napolnijo z energijo, morsko svežino in občutkom svobode.

Elektro Gorenjska kot podjetje, ki se zaveda pomembnosti in povezanosti z umetnostjo, sodeluje v sklopu slikarjevega obširnega projekta ob njegovi petdeseti obletnici rojstva. Otvoritve razstav s točno določenimi predstavljenimi vsebinami se ob zaključku leta vrstijo na širšem območju Kranja in tudi zunaj naših meja, v Avstriji. Dodatno pomembnost projekta potrjuje tudi gostovanje slikarjevih umetnin na Brdu, v času predsedovanja Slovenije EU v naslednjem letu.

Razstave, vsaka s svojim naslovom in s svojo zbirko slik, so se začele odpirati konec novembra na različnih lokacijah v Kranju. Vsekakor se moramo v prvi vrsti zahvaliti avtorju, da je izbral Galerijo Elektra za enega od svojih reprezentativnih lokacij, kjer bodo predstavljene njegove umetnine. S tem potrjujemo, da smo pomembno stikališče gospodarstva in umetnosti.

Foto: Roman Bratun

"V sklopu slik, izbranih za razstavo v Galeriji Elektra Gorenjska, je v lupino zunanega postavljenega vse več notranjega. Krajina se potaplja, da bi avtor v globinah našel intimistični zaklad, da bi uzrl njemu lastno duševnost. Po drugi strani pa Tutta s krajino potuje v vsemirje, v širši, globalnejši sistem, da bi jo oplemenitil z novo dimenzijo, tokrat kozmičnih razsežnosti. V novonastalem slikarskem kozmosu lebdijo, mrgolijo, poplesavajo elementi konkretne stvarnosti, ki včasih asociirajo na nekakšne trose, na semena, ki jih lahko nosi veter in z njimi krajino obdaruje s še izrazitejšo sferično energijo in razpoloženskostjo neštetih pozitivno vibrirajočih sil. Po ozračju slikovne ravnine tako letijo posamezni fragmenti kot ostalina slikarjeve prvotne zavezanosti zgoščeni pripovednosti. Sonce, hribček, drevo postanejo osamelci v fizično-metafizičnem slikovnem ambientu.

Za slikarjevimi horizontalami vzhaja sonce nove ustvarjalnosti. Svežino jutra spreminja v pester, plasten vsakdan, v prostor dodatnih miselnih tokov, ki postajajo znamenja, vsebine prenesenih, asociativnih pomenov. Zaupane so ljudem palimpsestnih ozadij in povezujejo obraze "portretirancev", ki jih avtor kot usedlino skoncentrira v sicer odprto kompozicijsko celoto. Redukcija motiva nastopi zato, da lahko Tutta v osebno izbrani simboliki s posameznimi racionalnimi poudarki tankočutno opozori na novo, meditativno moč krajine in na njeno skoraj metafizično, kozmično pojavno obliko. Premišljeno jo razgrinja po slikovni ravnini kot še en rezultat ustvarjalnih prizadevanj." Tako je zapisala likovna kritičarka in umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn

Foto: Roman Bratun

v zloženci, pripravljeni za razstavo. Razstavljene umetnine z njenimi besedami še dodatno oživijo.

Na otvoritvi smo prejeli tudi standard OHSAS 18001, ki se osredotoča na varnost in zdravje zaposlenih na delovnem mestu, ki ga je predsedniku uprave podelil gospod Igor Likar, direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje. O standardu bomo podrobneje pisali v prihodnji številki.

Prednovoletni čas je poln zaobljub, novih pričakovanj, iskanja novih, ustvarjalnih poti in slikarske mojstrovine nas nehote napolnijo z novo energijo in z ustvarjalnim nemirrom. Dobrodošli v Galeriji Elektra: napolnite se z energijo za novo, ustvarjalno leto.

Življenjepis

Klavdij Tutta se je rodil 1958 v Postojni. Otroška leta je preživel s starši v Novi Gorici. Po končani osnovni šoli in zaključeni šoli za oblikovanje v Ljubljani je diplomiral tako na dodiplomskem kot na podiplomskem študiju grafike. Ukvarja se s slikarstvom, z grafiko, objekti in organizacijo likovne delavnice na Sinjem Vrhu. Od leta 1981 je član DSLU, sicer pa dela in živi v Novi Gorici in v Kranju kot samostojni umetnik. Imel je več kot 185 samostojnih razstav, sodeloval je na več kot tristo skupinskih razstavah doma in po svetu. Za svoje delo je prejel več kot 50 domačih in mednarodnih priznanj. Med nagradami izstopajo tiste, ki jih je prejel na mednarodnih bienalih v Ljubljani, Barceloni, Seulu, Cadaquesu, Lüdzju, Beljaku. V letu 1992 je bil izvoljen za predsednika Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije. Leta 1993 je ustanovil likovno delavnico Slovenija, odprta za umetnost, ki že več let poteka na Sinjem Vrhu.

Foto: Roman Bratun

Aktualno

Naredite si breme lažje

✍️ Miha Zupan

“Naredite si breme lažje” je bilo letošnje geslo evropskega tedna varnosti in zdravja pri delu, ki je potekal od 22. do 26. oktobra 2007. Širšo javnost je želel opozoriti na problem kostno-mišičnih obolenj na delovnem mestu.

Ob razglasitvi začetka kampanje “Naredite si breme lažje” v Bruslju je komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti EU Vladimir Špidla povedal: “Odpravljanje kostno-mišičnih obolenj je prednostna naloga EU, če hočemo v Evropi ustvariti številnejša in boljša delovna mesta. Glede na demografske spremembe bodo ljudje verjetno morali delati dlje, zaradi česar je še bolj pomembno, da se s tem problemom spopademo že sedaj. Je pa tudi bistveni predpogoj za ustvarjanje kakovostnejših delovnih mest, kakovostnejšega življenja in višjega življenjskega standarda evropskih delavcev. Produktivnost in s tem napredek v EU lahko povečamo, če nam bo uspelo zmanjšati število dni, izgubljenih zaradi kostno-mišičnih obolenj.”

Kampanja Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu za leto 2007, katere cilj je reševanje problema kostno-mišičnih obolenj na delovnem mestu, podpira celostni pristop k reševanju tega problema, sestavljen iz treh ključnih elementov. Prvič: delodajalci, delavci in vlada morajo sodelovati pri reševanju problematike kostno-mišičnih obolenj. Drugič: vsi ukrepi morajo upoštevati koncept “celotne obremenitve telesa”, ki zajema vse napore in obremenitve telesa, dejavnike okolja, kot je delo v mrazu, pa tudi dejansko ročno premeščanje bremen. Tretjič: delodajalci morajo delavce s kostno-mišičnimi obolenji zadržati na delovnem mestu, poskrbeti za njihovo rehabilitacijo in vrnitev na delo.

Oprelitev kostno-mišičnih obolenj

Pri kostno-mišičnih obolenjih gre za poškodbe telesnih struktur, kot so mišice, sklepi, kite, vezi, živci ali lokalni krvni pretok, ki jih povzročijo ali poslabšajo predvsem delo in vplivi neposrednega okolja, v katerem se opravlja delo.

Pri večini z delom povezanih kostno-mišičnih obolenjih gre za kumulativna obolenja, ki jih povzroči ponavljajoče se izpostavljanje dolgotrajnim, visoko ali nizko intenzivnim obremenitvam. Pri kostno-mišičnih obolenjih gre lahko tudi za akutne poškodbe, kot so zlomi, do katerih pride med nezgodo.

Ta obolenja prizadenejo predvsem hrbtenico, vrat, ramena in zgornje okončine, lahko pa tudi spodnje. Nekatera kostno-mišična obolenja, kot je na primer sindrom karpalnega kanala, so dobila ime zaradi jasno izraženih simptomov. Druga so nespecifična, ker obstaja bolečina ali nelagodje, ni pa dokazov za jasno obolenje.

Kostno-mišična obolenja, ki prizadenejo zgornji del telesa, so poznana kot z delom povezana obolenja vratu in zgornjih okončin. Simptomi z delom povezanih obolenj vratu in zgornjih okončin se lahko razvijajo dolgo, nato pa se pokažejo kot bolečina, neprijeten občutek, otrplost ali občutek ščemenja. Prizadetim osebam lahko tudi otečejo sklepi, zmanjša se njihova mobilnost ali moč prijema ali pa se spremeni barva kože na rokah ali prstih. Z delom povezana obolenja vratu in zgornjih okončin se včasih imenujejo zvini ali raztegi, poškodbe zaradi ponavljajočih se gibov ali kumulativna travmatična obolenja. Med posebne primere spadajo sindrom karpalnega kanala, vnetje kit in obolenje, pri katerem gre za boleče, bele in otekle roke zaradi uporabe vibracijskega orodja, t. i. vibration white finger.

Zakaj prihaja do kostno-mišičnih obolenj?

Do kostno-mišičnih obolenj prihaja predvsem zaradi ročnega premeščanja bremen, pogostega upogibanja in rotacije hrbtenice, težkega fizičnega dela in vibracij celotnega telesa. Tveganje za nastanek kostno-mišičnih obolenj se lahko še dodatno poveča zaradi hitrega tempa dela, nezadovoljstva z delom, zahtevnosti dela in stresa. Pri tem ne smemo spregledati dejstva, da sta živčevje in mišični sistem tesno vzajemno povezana: kostno-mišična obolenja lahko prizadenejo druge vidike zdravja delavcev, druga bolezenska stanja pa lahko povzročijo kostno-mišična obolenja.

Kako odpraviti kostno-mišična obolenja

Veliko težav lahko preprečimo ali občutno zmanjšamo z upoštevanjem veljavne zakonodaje o varnosti in zdravju ter dobre prakse.

Evropski pristop k odpravljanju kostno-mišičnih obolenj:

1. za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj:

- se izogibajte tveganjem za nastanek kostno-mišičnih obolenj;
- ocenite tveganja, ki jih ne morete preprečiti;
- tveganja odpravite pri viru;
- delo prilagodite posamezniku;
- prilagodite se spreminjajoči se tehnologiji;
- nevarno nadomestite z varnim ali manj nevarnim;
- oblikujte celostno preventivno politiko, ki upošteva celotno obremenitev telesa;
- skupnim varnostnim ukrepom dajte prednost pred posameznimi varnostnimi ukrepi;
- delavcem zagotovite ustrezna navodila.

2. za zadržanje delavcev s kostno-mišičnimi obolenji:

- zagotovite rehabilitacijo delavcem s kostno-mišičnimi obolenji;
- te delavce ponovno vključite v delovni proces.

Primeri dobre prakse

Telesna aktivnost med delom davčnih uslužbencev

Obolenja zgornjih okončin in vratu so pogosta med ženskami, ki delajo za računalnikom. Ker se računalniki vse bolj uporabljajo na delovnem mestu, je to vse večja težava, vendar pa ni veliko znanega o preprečevanju in pomenu telesnih vaj za lajšanje bolečin vratu in ramen.

Na splošno velja, da so telesne aktivnosti povezane z boljšim zdravjem, vendar je znanje o zdravju kosti in mišic omejeno. Danski davčni uslužbenci so pokazali zanimanje za sodelovanje v študiji. Čeprav je podjetje omogočalo možnosti za telesno aktivnost, je bilo za usposabljanje ali vodenje slabo poskrbljeno.

Splošni pristop je obsegal ozaveščanje vodstva podjetja, komuniciranje z različnimi lokalnimi delovnimi mesti in financiranje zunanjih programov usposabljanja in inštruktorjev. Vprašalniki so bili poslani 2.163 delavcem, 862 jih je izrazilo zanimanje za sodelovanje, 616 delavcev pa je dejansko sodelovalo v študiji.

Poklicni inštruktorji so bili dodeljeni sodelujočim v treh skupinah: splošne telesne aktivnosti, kot je gimnastika, hoja, razgibanje itd., trening za moč zgornjih okončin in predel vratu ter obveščanje o spodbujanju zdravja. Podjetje je vsakemu sodelujočemu sponzoriralo eno uro na teden, da je lahko med delovnikom eno leto opravljal telesno aktivnost.

Velika težava je bila v tem, da delavci med delovnikom niso našli časa, da bi sodelovali v programih telesne aktivnosti, čeprav so jim delodajalci dovolili, da vse leto eno uro na teden namenijo temu. Zato je treba, preden se lahko uresničijo vse koristi programov telesnih vaj, spremeniti kulturo na delovnih mestih.

Vodstvo družbe je podpiralo programe, odklonilen odnos zaposlenih je bil redok. Nekaj posameznikov na začetku ni hotelo sodelovati pri projektu, vendar so ta nasprotja premagali s pogovori na štiri oči.

Rezultati projekta so pokazali, da so bili sodelujoči zelo zadovoljni, zlasti v skupini, ki je imela največ ur z inštruktorjem. S treningom za moč se je povečala moč ramenskih mišic, bolečine v vratu pa so se zmanjšale. Program treninga za moč, ki je bil namenjen zmanjšanju težav z vratom, je dosegel svoje cilje, program splošne telesne aktivnosti pa je bil manj uspešen. Projekt se je z vseh vidikov izkazal za uspešnega. Samo 20-minutna telovadba tri dni na teden uspešno zmanjšuje težave z vratom pri delavcih za računalnikom. To znanje bi se lahko uporabilo v vseh državah članicah EU.

Vir: <http://ew2007.osha.europa.eu/>

Aktualno

Energija si - Bodi učinkovit

✍ Tatjana Šeneker, Informa Echo, d. o. o., agencija za integrirano komuniciranje

Učinkovita raba energije - trikratna korist

Električna energija se nam danes zdi samoumevna - ko pritisnemo na stikalo, vedno pričakujemo, da se bo luč prižgala ali da bo gospodinjski aparat začel delovati. Ob tem pa ne bi smeli pozabiti, da je električna energija omejena dobrina. V Sloveniji poraba energije raste za okoli 3 odstotke na leto, da bi lahko sledili hitremu povečevanju pa bi morali po nekaterih izračunih vsako leto zgraditi eno novo elektrarno. Ker to ni mogoče, moramo toliko več električne energije uvoziti iz drugih držav, zaradi česar postaja tudi Slovenija vse bolj odvisna od držav, ki pridelajo viške električne energije.

Poleg tega se zaradi mnogih načinov pridelave in uporabe električne energije povečuje tudi onesnaženost okolja. Prav zato moramo z njo ravnati učinkovito in varčno, pri tem pa lahko pomaga prav vsak posameznik. Izključimo luči, ki jih ne potrebujemo, peremo ponoči, ko je električni tok cenejši, poiščemo naprave, ki v stanju mirovanja (stand by) še vedno porabljajo energijo, in jih v celoti izključimo iz električnega omrežja. Tako bomo imeli trikratno korist: porabili bomo manj električne energije, zaradi česar bo manjši tudi strošek mesečnih položnic, hkrati pa bomo pripomogli k manjšemu onesnaževanju okolja.

Tudi ti si energija

Pomena varovanja in ohranjanja čistega okolja se zavedajo tudi v podjetju HSE - Holdingu Slovenske elektrarne, kjer se je lani porodila ideja za izvedbo vseslovenske informativne in izobraževalne kampanje o učinkoviti rabi električne energije, ki bi prispevala k širši osveščenosti njenih uporabnikov. Tako je v sodelovanju z agencijo Informa Echo nastala kampanja, ki so jo poimenovali **Energija si**.

Partnerji kampanje - združeni v mrežo

Ker se zavedajo, da lahko z združenimi močmi dosežemo veliko več, so snovalci kampanje - agencija za integrirano komuniciranje Informa Echo - k partnerskemu sodelovanju povabili različna slovenska podjetja in ustanove, ki so tako ali drugače povezane z električno energijo in njeno porabo. Letos se je kampanji Energija si pridružilo več kot 20 partnerjev. Skupaj oblikujejo mrežo, ki predstavlja vzorčni primer za usklajen pristop k reševanju družbenih potreb in okoljskih problemov, partnerji pa pomagajo vsak po svojih močeh.

Poleg pobudnika **HSE - Holding Slovenske elektrarne** v njej sodelujejo: proizvajalec gospodinjskih aparatov **Gorenje**, trgovski verigi **Merkur** in **Mercator**, vsi slovenski distributerji električne energije - **Elektro Gorenjska**, **Elektro Celje**, **Elektro Ljubljana**, **Elektro Maribor**, **Elektro Primorska**, podjetja **Viessmann** (ogrevalna tehnika), **Zeos** (recikliranje varčnih sijalk), državne in druge organizacije - **sektor URE OVE pri Ministrstvu za okolje in prostor**, **Eko sklad Republike Slovenije**, **GZS**, nevladne ustanove **Umanotera**, **E-Forum**, **Focus**, mediji - **RTV SLO** kot medijski partner, **POP TV**, **Dnevnik in Energetika.NET** ter snovalec in koordinator kampanje in mreže partnerjev - agencija za integrirano komuniciranje **Informa Echo**.

Privarčujte ob nakupu in uporabi

K zmanjševanju porabe električne energije in ohranjanju okolja lahko v veliki meri prispevamo tudi z nakupom varčnih gospodinjskih aparatov. V prodajalnah bele tehnike po Sloveniji v okviru kampanje Energija si zato potekajo akcije ugodnih nakupov in vzpodbujanja nakupov energetske varčnih aparatov. Informacije o prodajnih akcijah so sproti objavljene na spletni strani **www.hse-energija.si** in na straneh partnerjev

kampanje - Gorenja, Merkurja in Mercatorja. Izbrane izdelke je mogoče prepoznati po posebnih oglednih kartonih, na katerih so z zabavnimi ilustracijami opremljeni nasveti za učinkovito ravnanje z gospodinjskimi aparati.

Energija si - tudi na spletu...

Eden od nepogrešljivih pripomočkov, ki ga mnogi uporabljamo tudi po več ur na dan, je internet. Pomemben del kampanje je tako tudi spletna stran **www.hse-energija.si**, kjer so zbrani nasveti za varčno rabo energije ter številni drugi koristni nasveti in informacije o učinkoviti rabi električne energije.

... in v knjigi

Ker ljudje zelo težko sprejemamo spremembe življenjskih navad, kadar smo v to prisiljeni, je kampanja Energija Si zasnovana na nasvetih in z izobraževanjem skozi humor. Nasmeljani in zabavni liki oglaševalske kampanje Energija si se bodo letos s plakatov, televizijskih oglasov in drugih promocijskih materialov preselili tudi v svojo vas, ki so jo ustvarjalci zgodbe poimenovali Štromberk. O njej in njenih prebivalcih, ki se ubadajo s preveliko porabo električne energije, bo v okviru kampanje izšla zabavna a hkrati izobraževalna ilustrirana knjiga z nasveti o učinkoviti rabi energije.

Aktualno

Spremembe poslovanja s počitniškimi objekti Elektro Gorenjska

✍️ Rudolf Ogrinc in mag. Renata Križnar

S 1. marcem 2007 je OE IVG prevzela tudi izvajalna dela nad počitniškimi objekti. Njena prva naloga je bila realizacija že postavljenega plana 2007 na investicijah in vzdrževanju počitniških objektov.

Da bi v prihodnje dosegli še boljše poslovne rezultate na segmentu počitniških objektov, smo analizirali poslovanje s počitniškimi objekti za obdobje 2003-2006. V analizi poslovanja smo raziskali zasedenost posameznih počitniških objektov, pregledali prihodke in stroške ter izračune lastnih cen po počitniških objektih. Vsi ti podatki so bili v pomoč pri pripravi predloga novega cenika za počitniške objekte. Novi cenik bo temeljil na delitvi cen po sezonah in na različnih cenah za lastne delavce in druge stranke. Z novim cenikom, ki bo sprejet še pred novim letom, želimo povečati predvsem zanimanje delavcev EG.

Istočasno smo pričeli pripravljati poročilo o obstoječem stanju. Raziskali bomo obstoječe stanje počitniških objektov in vse potrebne investicije in vzdrževanja, ki jih je potrebno izvesti na počitniških objektih. Predlagali bomo srednjeročni plan izvajanja potrebnih investicij in vzdrževalnih del. Pripravlja se tudi nova aplikacija, ki bo omogočala pregled celotnega stanja posameznih počitniških objektov. Da bomo v prihodnje nemoteno izvajali investicije in vzdrževanja, je potrebno povečati zasedenost oz. povpraševanje po počitniških objektih in s tem povečati prihodke. S službo za marketing bomo z raznimi akcijami pospeševanja in oglaševanja pripravili dostopnejše in zanimivejše letovanje predvsem za zaposlene.

Iz navedene analize je razvidno, da počitniške kapacitete trenutno koristijo predvsem tuji uporabniki.

V letu 2008 želimo ta trend obrniti. Skrb za zadovoljstvo in uspešnost zaposlenih ne more biti vezana zgolj na skrb na delovnem mestu. Tovrstna oblika preživljanja prostega časa namreč pomembno vpliva na splošno dobro počutje.

S spremenjeno strategijo upravljanja s počitniškimi objekti, ki bo prijaznejša do uporabnika, z urejenostjo kapacitet in z ustreznimi marketinškimi akcijami bomo povečali zasedenost počitniških kapacitet zaposlenih. Za začetek se sprehodite po spletni predstavitvi počitniških kapacitet na spletni strani www.elektro-gorenjska.si, podajte nam svoje mnenje ali izkušnje, veseli bomo vaše pomoči in predlogov.

Zavedati se moramo, da je poslovanje s počitniškimi objekti pomembno iz poslovnega vidika, hkrati pa je eden od pomembnih motivacijskih faktorjev za motiviranje zaposlenih pri vsakodnevni nalogah.

V prezentacijah in poročilih, ki smo jih v letošnjem letu pripravljali za zunanje organizacije, smo ocenjeni kot podjetje, ki izredno poudarja in skrbi za zadovoljstvo zaposlenih. Odvisno od nas samih pa je, v kolikšni meri ponujeno tudi koristimo.

Vogel

Foto: arhiv OE STS

Zasedenost počitniških objektov za obdobje 2003-2006.

1. Leto 2003:

a. Koristnik: delavci Elektro Gorenjska	
i. Število najemov:	90
ii. Število dni najema:	464
iii. Letni odstotek:	26,79 %
b. Koristnik: tuje stranke	
i. Število najemov:	203
ii. Število dni najema:	1268
iii. Letni odstotek:	73,21 %

2. Leto 2004:

a. Koristnik: delavci Elektro Gorenjska	
i. Število najemov:	77
ii. Število dni najema:	413
iii. Letni odstotek:	26,21 %
b. Koristnik: tuje stranke	
i. Število najemov:	195
ii. Število dni najema:	1163
iii. Letni odstotek:	73,79 %

3. Leto 2005:

a. Koristnik: delavci Elektro Gorenjska	
i. Število najemov:	78
ii. Število dni najema:	421
iii. Letni odstotek:	29,65 %
b. Koristnik: tuje stranke	
i. Število najemov:	192
ii. Število dni najema:	999
iii. Letni odstotek:	70,35 %

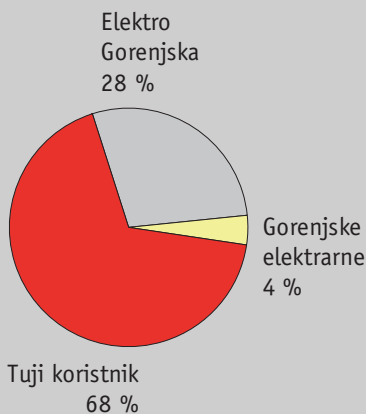
4. Leto 2006:

a. Koristnik: delavci Elektro Gorenjska	
i. Število najemov:	92
ii. Število dni najema:	466
iii. Letni odstotek:	32,28 %
b. Koristnik: tuje stranke	
i. Število najemov:	196
ii. Število dni najema:	990
iii. Letni odstotek:	67,72 %

5. Povprečje za obdobje 2003-2006:

a. Delavci Elektro Gorenjska:	32 %
b. Tuje stranke:	68 %

GRAFIČNI PRIKAZ ZASEDENOSTI KAPACITET

Skupno zasedenih dni od leta 2003 do leta 2006: 6190

Odsev četrtertletja

Podelili priznanja za inovacije v lanskem letu Alenka Andolšek

7. september - Komisija za inovacije pri GZS, Območna zbornica za Gorenjsko, je podelila priznanja za inovacije v letu 2006. Prejeli so 26 predlogov iz 17 gorenjskih podjetij. Priznanja so podelili 76 inovatorjem. Dve srebrni priznanji je prejelo tudi podjetje Elektro Gorenjska za inovaciji z naslovom:

- Sistem obratovalnih meritev v distribuciji električne energije, pri katerem je komunikacijski del predlagal Edvard Košnjek, ter
- Rezervni center vodenja na podlagi daljinskega dostopa do lokalnih SCADA sistemov v RTP, ki sta ga predlagala Janez Smukavec in Edvard Košnjek.

Inovacijska predloga sta bila podrobneje predstavljeni že v junijski številki Elga.

Foto: Roman Bratun

Foto: Roman Bratun

Ekonomika sončnih elektrarn, magistrerij Marka Čarmana Drago Papler

14. september - Z zagovorom magistrske naloge je Marko Čarman 14. septembra 2007 zaključil Konzorcijski magistrski študij za energetska podjetja (KMBA) na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Namen študija je bil udeležencem posredovati znanja iz splošnih menedžerskih predmetov, ki so potrebni za uspešno vodenje podjetja, in specifična znanja s področja okolja delovanja energetskega sektorja in energetskih trgov.

Tema magistrske naloge Marka Čarmana pod mentorstvom prof. dr. Nevenke Hrovatin in somentorice izr. prof. dr. Metke Tekavčič je bila Analiza ekonomske upravičenosti fotonapetostnih elektrarn v Sloveniji. Njen namen je bil pokazati, da so investicije v fotonapetostne elektrarne smiselne in ekonomsko upravičene, seveda ob upoštevanju širših družbenih koristi. S potencialnim investiranjem v večje število fotonapetostnih elektrarn lahko v bodoče pričakujemo tudi večje pogajalske moči in doseganje ugodnejših pogojev nakupa opreme, kar bi se posledično odražalo v še boljših ekonomskih rezultatih. Namen investicije je tako poleg proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije tudi vzpodbujanje nastanka trga sončnih elektrarn. S postavitvijo večjega števila sončnih elektrarn bi tako pomembneje prispevali k večji izrabi sončne energije v Sloveniji, povečali delež obnovljivih virov energije pri proizvodnji električne energije in posledično prispevali k razvoju domače znanosti ter industrije opreme za fotonapetostne sisteme. Razvoj trga bi torej vplival na konkurenčnost ponudbe visoko kakovostne opreme in storitev na domačem in možnost nastopa tudi na tujih trgih. Meni, da bo v bodoče tudi v Sloveniji delež proizvedene električne energije v sončnih elektrarnah vsekakor strmo rasel.

Foto: Ludvik Krajc

Srečanje sodelavcev na priložnostni slovesnosti ob zaključku magistrskega študija Marka Čarmana.

Ob tej priložnosti so mu v sejni sobi Gorenjskih elektrarn, d. o. o., sodelavci iz Gorenjskih elektrarn in sodelavke iz OE Finančno ekonomske storitve Elektra Gorenjska čestitali in mu poklonili

simbolično darilo. Mag. Marko Čarman se jim je zahvalil za naklonjenost in podporo v času študija, ki je terjal tudi razumevanje sodelavcev. Kot direktor Gorenjskih elektrarn bo pridobljena znanja lahko koristno uporabljal pri poslovanju in organizaciji podjetja.

Humanitarna pomoč podjetja in zaposlenih za odpravljanje posledic septembrske katastrofe na Gorenjskem mag. Renata Križnar

18. september - Posledice septembrskega divjanja narave v občinah na Gorenjskem dobivajo vsak dan nove razsežnosti. Odpravljanje škode bo dolgotrajno, predvsem pa zelo drago.

Tudi družba Elektro Gorenjska je v ujmi utrpela veliko gmotno škodo, saj je bila večina elektroenergetskih objektov na prizadetih področjih močno poškodovanih. Na osnovi posnetka stanja je gospodarska škoda podjetja znašala več kot 320.000 evrov. Ekipe na terenu so ponovno dokazale, da smo podjetje, ki v takih situacijah ljudem **takoj priskoči na pomoč**. Posebne pohvale vsem zaposlenim in pogodbenim delavcem na terenu, ki so v težkih trenutkih pomagali ljudem v stiski, so nam izrekli tudi mediji, ki so izpostavili izjemno odzivnost in učinkovitost pri odpravi napak ter prizadetim hitro omogočili oskrbo z električno energijo.

Svojo pripravljenost za pomoč smo udeležili tudi v obliki zbranih humanitarnih sredstev, ki smo jih namenili trem najbolj prizadetim občinam: Železnikom, Bohinju in Kropi. V humanitarni akciji, v kateri smo sodelovali tako zaposleni, sindikata, uprava in podjetje Elektro Gorenjska, smo zbrali več kot 10.000 evrov finančne pomoči. Med zaposlenimi so prav tako potekale različne

humanitarne akcije za pomoč neposredno prizadetim družinam sodelavcev.

Odsev četrtertletja

Poplave 2007 (Selška dolina, Bohinj)

✍️ Simon Peternel

*Ujmi ne uideš;
suša požre en hleb kruha,
moča pa dva.
(Slovenski pregovor)*

18. september - Narava je v tem delu Gorenjske udarila z vso silo. Predvsem se je vse dogajalo zelo hitro. Ko me je vodja službe za obratovanje tisti dan opoldan poklical in poprosil, da naj, ko bom šel domov, spotoma v HE Škofja Loka peljem potopno črpalko, sva si oba mislila „pa naj bo za vsak slučaj.“ Zagotovo pa si nisem predstavljal, kaj vse me še čaka tisti dan.

Doma s pomočjo SMS-sporočil pregledam stanje v elektrarnah. Na hitro vzamem le sendvič, stalno pripravljen nahrbtnik, poln opreme, dodam le še nekaj malega proti dežju in ribiške škornje, pa nazaj proti Škofji Loki. Pogled na poplavljeni polje ob elektrarni mi da misliti, da se tokrat ne bo končalo dobro. V elektrarni sledi hitra izmenjava novic in kratek posvet. Niko Rupar ostane v elektrarni, Matej Košir krene proti Selški dolini, sam pa čez Poljansko dolino v Davčo. Ko se peljem prek Črnega vrha, dež pojenjuje in skoraj posveti sonce. Potem pa čez nekaj minut doživim pravi šok. Marsikaj hudega sem že videl, tako v službi kot gorski reševalec, vendar kaj tako hudega pa še ne. Stojim in gledam, enostavno ne morem verjeti, kako je mogoče, da je voda v nekaj trenutkih odnesla, kar so si ustvarjale generacije. Srečam znance. Domačine. Vsi smo brez besed. Davča je spremenjena. Struga vodotoka je ponekod povsem prestavljena, manjka travnikov, drugje pa je polno naplavin. Nadaljnjo vožnjo mi malo pred zajetjem za našo HE prepreči plaz čez cesto. Od tam pa vse do Železnikov je možno le še peš. Jezu elektrarne praktično ni videti, ves je v objemu naplavljenih dreves, hitro ocenim stanje, potem pa nadaljujem pot proti elektrarni. Asfaltirane ceste proti elektrarni in naprej do prvih sosedov, ki smo jo pred približno letom tako ponosno odprli, ni več. Ni ne asfalta ne ceste, le eno samo korito in v njem neznanska količina vode. Nekoliko boljše volje postanem, ko odklenem elektrarno in vidim, da jo voda ni prav posebno prizadela. Peš poizkušam priti še nekoliko nižje po Davči, pa me kaj hitro ustavi velika luknja - ceste ni več videti.

Takoj, ko ujamem signal mobilnega telefona, pokličem sodelavca Romana Čmigo. Iz mojih ust ne gre nič drugega kot: "Nemogoče, nemogoče, to ne more biti res!" Pohitim do avta in nazaj do Škofje Loke in skupaj z Romanom po Selški dolini do Rudnega. Tam je bilo z objekti na prvi pogled vse v redu, manjkalo pa je del ceste proti jezu. Nazaj grede ostaneva skoraj ujeta na cesti proti Rudnem, kjer kasneje srečava še Mateja. Pozno zvečer izvem še zelo slabo novico iz bohinjskega kota. V HE Soteska je voda zalila oba generatorja. Ko sredi noči premlevam dogodke in poskušam

zaspati, se še ne zavedam, da nas naslednji mesec in pol čaka ogromno ur dela. Delali smo velikokrat popoldne in ponoči, ob sobotah in nedeljah. Danes obratujejo vsi agregati, ki so bili prizadeti v vodni ujmi, za naslednje leto ostanejo le še nekatera zemeljska in druga manjša vzdrževalna dela. In ostanejo seveda spomini in želja, da se kaj takega ne ponovi več.

Foto: Drago Popler

Zasuto zajetje HE Davča.

Foto: Drago Popler

Cesto na zajetje HE Rudno je odneslo.

Nova uprava Elektra Gorenjska od 1. oktobra dalje

✍️ mag. Renata Križnar

19. september - Na seji nadzornega sveta, ki je bila 19. septembra na sedežu družbe Elektro Gorenjska, je nadzorni svet družbe imenoval novo upravo. S 1. oktobrom 2007 je tako vodenje podjetja zaupano enočlanski upravi, ki ji predseduje mag. Jože Knavs.

Izdana prva publikacija stalne zbirke likovnih del Elektra Gorenjska

✍️ mag. Renata Križnar

26. september - V Galeriji Elektra je bila od 26. septembra do konca novembra na ogled pregledna razstava likovnih del, ki je v ospredje postavila stalno likovno zbirko Elektra Gorenjska. Na otvoritvenem dogodku smo hkrati predstavili tudi prvo publikacijo, Katalog zbirke likovnih del Elektra Gorenjska. Tovrstne aktivnosti predstavljajo pomemben doprinos k družbeni odgovornosti podjetja, ki se prepletajo z ostalimi družbeno odgovornimi aktivnostmi družbe.

Foto: Roman Bratun

Katalog likovnih del.

Elektro Gorenjska se z materialno pomočjo, delom, donacijami in s sponzorskimi sredstvi aktivno vključuje v lokalno skupnost na območju Gorenjske, na področju znanosti pa tudi v širši slovenski prostor. Velik poudarek dajemo umetnosti, zato v Galeriji Elektra že več desetletij gostimo umetniške razstave. Pri izbiri razstavljalcev smo vedno iskali in spodbujali širino tako v umetniških zvrsteh, slogih kot skupinah umetnikov, pri čemer smo dajali prednost ustvarjalcem z območja Gorenjske.

Foto: Roman Bratun

Na otvoritvi razstave z naslovom *Umetnost mora biti vpeta v svet*.

V sedemindvajsetih letih se je v Elektru Gorenjska izoblikovala tako avtorsko kot stilno zelo raznolika likovna zbirka, na katero smo v podjetju upravičeno ponosni. Zbirko, ki nastaja od leta 1980 dalje, zaznamuje velika heterogenost prisotnih avtorjev, ki pripadajo različnim generacijam slovenskih likovnikov in so s svojimi

Odsev četrletja

deli različno afirmirani v domačem in širšem slovenskem ter evropskem prostoru. Med njimi srečamo tako znana vrhunska imena slovenske likovne umetnosti kot likovne ustvarjalce iz domačega okolja. V zbirki tako najdemo Petra Abrama, Rajka Bogataja, Antona Dolenca, Jožeta Eržena, Črtomira Freliha, Vincenca Hlebša, Petra Jovanoviča, Frana Klemenčiča, Vladimirja Makuca, Henrika Marchela, Aleša Nežmaha, Franca Novinca, Uroša Paternuja, Petra Petroviča, Noro De Saint Picman, Zmaga Puharja, Franceta Slano, Nejča Slaparja, Tomaža Šebreka, Bernardo Šmid, Lojzeta Spacala, Veljka Tomana, Vilima Toplaka, Vinka Tuška in Etko Tutto. Tako zbirka Elektra Gorenjske trenutno šteje 75 del, od tega dve plastiki, tapiseriji, večina pa je slik v različnih tehnikah, od olj, akrilov, grafik, do risb, akvarelov. Vendar pa dela vsekakor niso shranjena v depojih, ampak dodano vrednost dajejo poslovnim prostorom, pisarnam in hodnikom v stavbi.

Katalog likovnih del stalne zbirke je zaokrožil otvoritev septembrske razstave. Katalog ni le dokaz in način transparentne predstavitve različnih likovnih del, s katalogom želimo širši javnosti sporočiti svojo odprtost, ki jo izražajo predstavljena dela, in zavedanje, da so likovna dela odraz tako posameznika kot ustvarjalca na eni strani, kot tudi lastnika umetnine na drugi strani. Katalog je oblikoval akademski slikar Marko Tušek, zapise o avtorjih, ki se nahajajo ob eni ali več reprodukcijah, pa je pripravila umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn.

Forum o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije

mag. Renata Križnar

17. oktober - Na Bledu, v hotelu Park, je 17. oktobra potekal prvi posvet, Forum o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije, ki sta ga organizirala Elektro Gorenjska, d. d., in hčerinska družba Gorenjske elektrarne, d. o. o. Namen foruma je bilo premostiti golo razpravljanje o potrebi po zmanjšanju negativnih vplivov na okolje in predstaviti konkretne pristope za izkoriščanje obnovljivih virov in učinkovitejše rabe energije s primeri dobrih praks. Vsi se moramo zavedati nevarnosti in sodobnih problemov okolja in dejstva, da vsak lahko ukrepa.

Ob odprtju konference je zbrane udeležence, predstavnike različnih strok (podjetja, javne ustanove - občine, izobraževalne ustanove), ki so glavni posredovalci informacij naprej širši javnosti, pozdravil predsednik uprave Elektra Gorenjska, g. mag. Jože Knavs. Poudaril je, da Elektro Gorenjska želi z novimi pristopi aktivno sodelovati pri večji stopnji osveščenosti med odjemalci o pomenu gospodarnega ravnanja z električno energijo. Vsak odjemalec se namreč mora zavedati in aktivno sodelovati pri učinkovitejši rabi električne energije.

Foto: Roman Bratun

Forum se je zaključil z okroglo mizo.

O obnovljivih virih prihodnosti je na forumu spregovorilo kar 17 strokovnjakov, ki so ponudili konkretne načine za izkoriščanje obnovljivih virov in učinkovito rabo energije. Med drugim so spomnili, da so lahko vir energije tudi odpadki, kako učinkovito je mikrosistem daljinskega ogrevanja na lesno biomaso, kakšne možnosti za ogrevanje imajo blejski hoteli in kakšen je pomen energetske prenovne stavb.

Forum se je zaključil z okroglo mizo z naslovom Partnerstvo med podjetji za oskrbo z energijo in odjemalci na področju URE (učinkovite rabe energije) in OVE (obnovljivi viri energije).

Prejeta priznanja dokaz za odličnost organizacije in njenih zaposlenih

mag. Renata Križnar

7. november - Na tekmovanju za najboljšo letno poročilo, ki ga organizira časnik Finance, je komisija letno poročilo Elektra Gorenjska ocenila zavidljivo visoko:

- V specialnem ocenjevanju tveganj smo dosegli zavidljivo četrto mesto. Prehitele so nas le tri družbe: Gorenje, d. d., Krka, d. d., in Petrol, d. d. V tej kategoriji smo tako najvišje uvrščeno gorenjsko podjetje.
- V skupnem seštevku točk med vsemi sodelujočimi letnimi poročili smo dosegli deseto mesto. Med gorenjskimi podjetji smo se uvrstili na tretje mesto, takoj za Savo, d. d., in Merkurjem, d. d.

Tekmovanje je priložnost za podjetje, da s transparentnim načinom predstavitve podatkov za širšo javnost, v pisni obliki pokaže svoje vrednote in sodelovanje med zaposlenimi, kar posledično vodi do dobrih poslovnih uspehov. Omogoča nam primerjavo s slovenskimi podjetji iz različnih panog, in ponuja priložnost, da stremimo k še boljšemu in še učinkovitejšemu predstavljanju podjetja tudi v tovrstnih poročilih.

NOVOST - Pogovori z upravo

Vsak prvi ponedeljek v mesecu, od 15. do 16. ure, ste vabljeni na pogovor z upravo. Glavni namen teh neformalnih srečanj je, da govorite s predsednikom uprave brez predhodne najave teme. Za pogovor je potrebna le predhodna najava obiska v tajništvo uprave, na telefonski številki 04 2083 622. **Vabljeni!**

Zadnja seja Sveta za ravnanje z okoljem v letošnjem letu

mag. Renata Križnar

15. november - Na letošnji zadnji, 17. seji Sveta za ravnanje z okoljem, smo se člani sveta seznanili z ugotovitvami - neskladji in priporočili, ki smo jih prejeli ob presoji certifikata 14001 18. oktobra 2007 letos. Pri pregledu je komisija odkrila tri neskladja, ki smo jih takoj odpravili. Za podana priporočila pa smo pripravili terminski plan realizacije.

Prejeti certifikat nam v prvi vrsti pomaga odgovorno ravnati z odpadki, ki dnevno nastajajo, "sili" nas k iskanju možnosti za zmanjšanje škodljivih vplivov na okolje, k zmanjševanju hrupa, in drugo. Temeljno poslanstvo Sveta za ravnanje z okoljem je identificirati, spremljati programe in prilagajati način ravnanja z odpadki, s škodljivimi vplivi na okolje, itd. Vsi zaposleni pa moramo z zavedanjem in z odgovornostjo ravnati z odpadki ter ostalimi škodljivimi vplivi (hrup, ki ga povzročajo naprave, izpusti škodljivih plinov, odpadna voda, olja..).

Zaključna misel na sestanku je bila povezana z vami, spoštovani zaposleni: vabljeni ste k sodelovanju - prepričani smo, da imate svoje predloge, zanimive pristope in ideje za nadgradnjo obstoječih načinov ravnanja z odpadki in ostalih aktivnosti, ki so povezane z varovanjem okolja. Vaša mnenja, predloge in ideje lahko vedno sporočite predsedniku ali članom Sveta za ravnanje z okoljem.

V Svetu za ravnanje z okoljem sodelujejo:

Predsednik Sveta za ravnanje z okoljem - Rudolf Ogrinc

Člani: Marjan Porenta, Miha Zupa, Anton Aljančič, Marjeta Rozman, Leopold Zupan, Samo Štojs, Karel Zupanc, Renata Križnar

Od 1. 12. 2007 je direktor družbe Gorenjske elektrarne

mag. Marko Čarman Vesna Kranjc

27. november - Na 11. seji nadzornega sveta Gorenjske Elektrarne, d. o. o., ki je bila 27. novembra v prostorih na sedežu družbe, je bil za obdobje do 30. 9. 2011 za direktorja imenovan mag. Marko Čarman. Mag. Marko Čarman s tem nadaljuje vodenje družbe.

Odsev četrtertletja

JOB FAIR - sejem možnosti in priložnosti na področju zaposlovanja študentov elektrotehnike in računalništva

mag. Marjan Jerele

27. november - Elektro Gorenjska se je 27. 11. 2007 predstavila na sejmju JOB FAIR, ki ga organizira organizacija EESTEC LC - Združenje študentov elektrotehnike in računalništva Fakultete za elektrotehniko Ljubljana. EESTEC je evropsko združenje s sedežem na Nizozemskem, ki z lokalnimi komiteji želi spodbuditi tudi sodelovanje med študenti, fakulteto in industrijo. Osnovni cilj sejma je bil predstavitev aktivnosti podjetij na način, da bi študentje lažje prepoznali delovne procese in možnosti zaposlovanja, ki jih podjetja ponujajo.

Glede na splošno znano dejstvo, da se vse manj mladih odloča za študij na tehničnih fakultetah, se je Elektro Gorenjska odločila sodelovati na letošnjem sejmju in s predstavitvijo sodobnih tehnoloških sistemov spodbuditi zanimanje študentov za delo na tem tehnološkem področju.

Na sejmju je bilo s pomočjo razvojne postaje predstavljeno praktično delovanje distribucijskega centra vodenja Elektro Gorenjska, hkrati pa je potekala predstavitev ostalih tehnološko zanimivih sistemov, kot so daljinsko odčitavanje števnih meritev, delovanje sistema SCALAR, geografskega informacijskega sistema in ostalih tehnologij, ki jih uporabljamo v našem podjetju. Glede na izredno zanimanje študentov in aktualnost predstavitev lahko ocenimo, da je predstavitev podjetja Elektro Gorenjska dosegla svoj namen, saj smo se s kar nekaj študenti višjih letnikov z območja Gorenjske dogovorili za obisk našega podjetja, ki ga bomo izkoristili za podrobnejšo predstavitev in dodatno informiranje potencialno zainteresiranih iskalcev prve zaposlitve.

Foto: Marjan Jerele

Predlog nagrade za tehnično izboljšavo

Janez Basej

28. november - Komisija za inovacije oziroma tehnične izboljšave v Gorenjskih elektrarnah, d. o. o., je obravnavala predlog, ki so ga podali Miha Flegar, Ludvik Kralj in Nikolaj Rupar.

V Gorenjskih elektrarnah, d. o. o., deluje komisija za inovacije oziroma tehnične izboljšave od leta 2005. V letošnjem letu je komisija, ki jo sestavljajo predsednik Janez Basej in člani Slavko Janžekovič, Jurij Čadež in Drago Papler, obravnavala predlog tehnične izboljšave samodejnega odstranjevanja snega z modulov MFE Radovljica. Za tehnično izboljšavo, ki so jo predlagali Miha Flegar, Ludvik Kralj in Nikolaj Rupar, je komisija na seji 28. novembra 2007 podala predlog v. d. direktorja za izplačilo nagrade v skupni višini 120 EUR (vsak predlagatelj dobi 40 EUR).

Ideja za samodejno odstranjevanje snega je bila podana na rednem mesečnem sestanku službe za investicije in razvoj. Razlog je bil izpad proizvodnje električne energije zaradi zapadlega snega. V omenjenem primeru osenčenje celic in modulov (sneg ovira dostop svetlobe na celico) povzroči znatno znižanje izhodne moči fotonapetostnega polja v daljšem časovnem obdobju. Zaradi navedenih razlogov je bila predlagana montaža dodatnih pločevin iz nerjavečega jekla med solarnimi moduli, tako da je na posameznih mestih omogočen samodejen zdrs novozapadlega snega. Zmanjšanje proizvodnje električne energije je zato manjše kot pred montažo pločevin. Ob prvem sneženju po montaži pločevin se je izkazalo, da izboljšava prispeva k povečanju proizvodnje in zmanjšanju stroškov obratovanja.

Komisija za inovacije oziroma tehnične izboljšave v Gorenjskih elektrarnah, d. o. o., spodbuja inovativno razmišljanje v podjetju in želi, da zaposleni oddajo čim več inovativnih predlogov. Komisija bo vse prejete predloge skrbno proučila in primerne tudi nagradila.

Bronasta diploma za sodelovanje v procesih poslovne odličnosti 2007

mag. Renata Križnar

5. december - Na slavnostni podelitvi priznanj za poslovno odličnost RS 2007 v Slovenski filharmoniji je tudi naše podjetje prejelo bronasto diplomu za sodelovanje v procesih poslovne odličnosti 2007. Komisija, ki je septembra ocenjevala naše podjetje, nam je na osnovi vloge in neposrednega srečanja dodelila več kot 350 točk. To državno priznanje za odličnost delovanja organizacije ni samo tekmovanje za osvajanje nagrad, je model, ki omogoča samoocenjevanje podjetja, največji poudarek pa daje zaposlenim in odnosu do končnega odjemalca. S tem priznanjem dodatno potrjujemo, da smo organizacija, ki je osredotočena v rezultate, v ustvarjanje trajne vrednosti za odjemalca, skrbimo za osebno rast

zaposlenih s prispevanjem, ki ga posreduje vsak posameznik, in imamo še veliko prostora za izboljšave, nove ideje, ki bodo zadovoljevale tako zaposlene, lastnike in končnega uporabnika.

Foto: Roman Bratun

Klavdij Tutta v Galeriji Elektra

mag. Renata Križnar

6. december - V Galeriji Elektra smo odprli novo razstavo priznanega slikarskega mojstra, mag. Klavdija Tutta. Elektro Gorenjska se je namreč pridružila projektu predstavitve del Klavdija Tutta, ki jih avtor predstavlja na različnih lokacijah v Kranju ob njegovem 30-letnem ustvarjanju. Otvoritev razstav, ki se odpirajo od konca novembra dalje, se odvijajo po širšem območju Kranja in tudi izven slovenskih meja.

Prejeli standard OHSAS 18001

mag. Renata Križnar

6. december - Elektro Gorenjska je ob zaključku leta prejelo mednarodni standard OHSAS 18001, ki temelji na varovanju poklicnega zdravja in varnosti pri delu. Na prireditvi v Galeriji Elektra je direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje g. Igor Likar izpostavil pomembnost in pravilnost izvajanja ukrepov, ki jih izvaja podjetje in vplivajo na varno in pravilno delovno okolje. Pohvalil je pripravljene programe ter aktivnosti, ki jih podjetje izvaja. V imenu podjetja je certifikat prejel predsednik uprave, mag. Jože Knavs, ki je dejal:

"Prejet mednarodni standard predstavlja korak naprej k ustvarjanju dobrega delovnega okolja, in medsebojnega sodelovanja. Vse to dokazuje, da smo organizacija odličnih ljudi, ki stremi k zadovoljevanju potreb tako zaposlenih, kot končnega odjemalca."

Foto: Roman Bratun

Predstavljamo se

Kabinet uprave

Novoimenovana svetovalca uprave

S 1. oktobrom 2007 je vodenje Elektra Gorenjska prevzela enočlanska uprava, ki ji predseduje predsednik uprave, g. mag. Jož Knavs. Spremembe, ki jih s seboj prinaša konkurenčno okolje, zahteva od podjetja proaktiven pristop, iskanja novih možnosti. Posledično sta se svetovalcu za kakovost, g. Marjanu Porenti pridružila dva novoimenovana svetovalca uprave, svetovalec uprave za splošne zadeve, Iztok Jenko, in svetovalec uprave za tehnične zadeve in strategijo, mag. Bojan Luskovec. Podrobneje vam njuno delo in naloge predstavljamo v nadaljevanju.

Iztok Jenko

Kot svetovalec uprave za splošne zadeve sem zadolžen za dve področji, in sicer:

- projekt Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023 in
- izvajanje projektov tržne naravnosti podjetja.

Prvi omenjeni projekt je vladni projekt, ki ima nacionalne razvojne interese za posamezna področja regij. Izgradnja gospodarskega središča Gorenjske z mrežnimi podpornimi institucijami zajema projekte, kot so:

- Poslovno-logistična cona Brnik
- Tehnološki park IKT Kranj
- Regionalni, mrežni podjetniški inkubator
- Mreža poslovno industrijskih con
- Univerzitetno mesto.

Foto: Roman Bratun

Za podjetje je izredno zanimiv projekt **Poslovno-logistična cona Brnik**, saj je projekt vlade za razvojni preboj Gorenjske regije. Projekt je zanimiv za različna podjetja, močna na poslovno-logističnem področju, ki potrebujejo urejeno infrastrukturo za dobro delovanje. Ker podjetje Elektro Gorenjska želi postati pomemben član tako imenovanega konzorcija, ki bo upravljal ta kompleks, vidi svojo udeležbo oz. vložek ravno na področju, ki ga najbolj obvladuje, in sicer na področju elektroinženiringa. S tem smo postali zanimiv in pomemben partner pri nastajanju bodočega konzorcija Poslovno-logistične cone Brnik, velikokrat omenjenega kot Airport City.

Elektro Gorenjska želi nastopati ne samo kot izvajalec energetskega dela, temveč kot glavni ponudnik celotne infrastrukture pod lastno blagovno znamko. Le-ta zajema postavitve RTP, TP SN in NN-omrežja, TK-povezave do vtičnice, optične povezave za potrebe trženja itd. Seveda želimo z lastnimi sredstvi, ki jih vlagamo v infrastrukturo, postati pomemben solastnik tega konzorcija; s tem lahko namreč postanemo pomemben partner na trgu. Hkrati želimo ponuditi znanje na področju obnovljivih virov, sončne energije, foto-

voltaike, vse to pa oplemenititi s pridobljenimi certifikati s področja standardov, kot je na primer poslovna odličnost, na področju varnosti in ekološke osveščenosti. Tudi na področju širokopasovnih povezav lahko odigramo pomembno vlogo za potrebe in zahteve konzorcija, ki bo potrebovalo optiko za tržne namene, obenem pa lahko v naslednjih razvojnih korakih ponujamo tudi lastne storitve.

Kar se tiče drugega področja izvajanja tržne naravnosti podjetja, pa vidim na področju nepremičnin veliko tržno nišo ravno za podjetje Elektro Gorenjska, ki je s 1. 7. 2007 postalo gospodarska družba. Odprle so se nove tržne možnosti in gospodarska družba je toliko bolj dojemljiva za iskanje dodatnih virov zaslужka. Podjetje ima ogromno zemljišč za različne tržne namene, kjer bi lahko gradili samozadostne hiše za trg. To so hiše, ki imajo za temelj učinkovito rabo energije in obnovljive vire. Ogromno potenciala imamo tudi na obstoječih objektih, ki jih lahko z ustreznimi predelavami ponujamo na trgu za različne potrebe, tako turistične kot poslovne.

Zavedamo se, da smo dobri tako na energetske inženiringu kot na področju obnovljivih virov in pri izgradnji sončnih elektrarn. Forum o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije, ki je potekal v mesecu oktobru na Bledu, je imel presenetljiv odziv, kar je odlična popotnica, da ustvarimo dodano vrednost na novih tržnih segmentih, kot je npr. gradnja varčnih hiš.

Ti projekti so zanimivi za razvoj regije, zato imajo veliko možnost pri pridobivanju sredstev iz kohezijskih, regionalnih in evropskih skladov.

Elektro Gorenjska ima skupaj s hčerinskim podjetjem Gorenjske elektrarne veliko znanja in željo po razvoju, ima status zanesljivega podjetja, pravo ekipo, ki je pionir na razvojnih področjih, dobre reference pri pridobivanju standardov. Zato je pravi čas, da se predstavi kot podjetje, ki ima željo pridobiti večjo suverenost in samozavest na trgu velikih, da končno pokaže in promovira svojo blagovno znamko v vsej svoji luči in s tem pomembno vpliva na razvoj regije in omogoči nove poslovne priložnosti podjetja.

mag. Bojan Luskovec

V srečni oktobra 2007 sem od predsednika uprave Elektra Gorenjska, d. d., sprejel nove delovne zadolžitve in odgovoren sem predvsem za naslednja dva projekta:

- projekt odčitavanja števecv in
- sodelovanje podjetja pri nastajanju Kranja kot univerzitetnega mesta na Gorenjskem.

Prvi projekt se je pričel že junija 2006, ko smo na območju Elektra Gorenjska, d. d., pričeli izvajati pilotski projekt daljinskega odčitavanja gospodinjskih števecv in števecv manjših poslovnih odjemalcev prek nizkonapetostnega omrežja.

S projektom se ukvarjajo v službi za energetiko:

1. Damjan Prašnikar,
2. Anton Krivec in
3. Tomaž Bregant.

Predstavljamo se

V službi za tehnične dejavnosti pa za projekt skrbijo:

1. Janez Smukavec
2. Tomaž Mavec in
3. mag. Marjan Jerele.

Slednji ima največ zaslug, da je pilotski projekt zaživel tudi na terenu. S potencialnimi uporabniki daljinskega odčitavanja porabljene energije in vode so že vzpostavili poslovne kontakte (Komunala Kranj, Domplan Kranj in Petrol).

Na trgu električne energije, pa tudi drugih energentov, se vzpostavljajo novi, včasih nasprotujoči interesi, pravila in odnosi. Trg zahteva točno merjenje na vseh nivojih, od proizvodnje, do porabe energenta. Še več, merjenje in dostava odbirkov morata potekati v realnem času - to je pogoj za točne napovedi in s tem za trgovanje z energentom.

Implementacija daljinskega sistema odbiranja števecov predstavlja izredno velik investicijski zalogaj. Preučiti je potrebno ne le nove, temveč tudi bodoče zahteve poslovnih modelov. Tradicionalisti so zadovoljni z AMR-sistemom, ki v glavnem zagotavlja spremljanje gibanj porabe in odbiranje števnih stanj na daljavo. Tiste, ki so zadalženi za nadzor, upravljanje in razvoj omrežja in varčevanje z energijo, pa zanima še upravljalški del podatkov. To omogoča sistem generacije AMM (Automatic Meter Management) - avtomatsko odbiranje števecov in upravljanje z električno energijo. Zaradi visokih investicijskih stroškov, pa tudi stroškov vzdrževanja in obvladovanja sistema, je poleg električne energije smotrno hkrati obravnavati še distribucijo plina, ogrevanja in vode. Sistem označujemo z oznako AMI (Advanced Metering Infrastructure) - napredni merilni sistem.

V prid uvedbe daljinskega upravljanja z merilnimi mesti govori še nekaj dejstev:

1. Zakonska prisila

V nekaterih državah so že sprejeli zakon, da je račune mogoče izdajati le na podlagi dejanskih odčitkov. To pomeni, da bodo stranke mesečno plačevale le dejansko porabljeno električno energijo. Dober primer za to je Švedska, kjer so šli še dlje in so uzakonili tudi postopen prehod na redno odbiranje vrednosti z enourno merilno periodo. To pomeni, da se bo poraba električne energije merila in registrirala vsako uro.

2. Stroški odčitavanja

V primeru obveznih mesečnih odčitkov bi bili s primerno metodo daljinskega merjenja stroški odčitavanja nižji in odbiranje števecov na terenu ne bi bilo več potrebno.

Stroški letnega odčitavanja na terenu so v Elektro Gorenjska, d. d., leta 2006 znašali okroglih 160.000 €. Ker gre za prikazani strošek odčitavanja enkrat letno, lahko izračunamo, da bi znašali stroški "ročnega" mesečnega odčitavanja 1.920.000 € letno. Grob izračun pokaže, da bi se investicija povrnila v dobrih osmih letih, kar je ugodna doba, še posebej, če primerno ovrednotimo še naslednje prednosti sistema.

3. Plačilna disciplina in zaračunavanje obresti

4. Nastavitev tarifnih pravilnikov in ure

Ker imajo števeci, namenjeni daljinskemu odbiranju, svojo interno uro, ki se pri vsakem branju števca sinhronizira, in svoj tarifni program, se bo zelo poenostavila tudi sprememba tarifnih pravil. Vsem števcem se lahko na določen dan ob sinhronizaciji daljinsko zamenjajo tarifni pravilniki. Seveda je tarifne pravilnike mogoče spreminjati tudi le točno določenim odjemalcem oziroma določeni skupini odjemalcev. To je zelo pomembno predvsem pri prostem trgu z električno energijo, ki ponuja možnost oblikovanja različnih "paketov" za odjemalce. S tem je posredno izboljšana prerazporeditev koničnih obremenitev omrežij in proizvodnje, za distributerja pa je najpomembnejša nižja nabavna cena energije zaradi ravnjanja dnevnega diagrama.

Omeniti je potrebno izkušnjo iz Nemčije, ki govori o obnašanju oziroma odnosu kupcev energije do obnovljivih virov. Kupci namreč ne izbirajo le poceni, temveč tudi energijo, ki je pridobljena iz obnovljivih virov, pa čeprav nekoliko dražje. Z daljinsko komunikacijo je mogoče oblikovanje prilagojenih tarifnih

paketov glede na proizvodnjo na eni in porabo na drugi strani. Predvidoma se bo izboljšala učinkovita raba energije. Ker se podatki o porabljeni energiji zbirajo dnevno, je prek interneta, teleteksta ali prikazovalnika neposredno na naslovu odjemalca možna povratna informacija o trenutni porabi energije.

5. Izgube in kraja električne energije

6. Možnost daljinskega odklopa števecov

7. Predplačniški števeci

8. Analiza obremenitve omrežja in kvalitete električne energije

Z razpolaganjem podatkov o porabi na vseh merilnih mestih je omogočena tudi lažja analiza o obremenitvi posameznih delov omrežja. Vzporedno z daljinskim odbiranjem števecov se komunikacijske naprave uporabijo tudi za zajemanje in prenos obratovalnih meritev (fazne napetosti in tokovi, delovna in jalova moč, THD, faktor delavnosti cos, izpadi napetosti, preobremenitve). Podatki so nepogrešljivi za spremljanje kvalitete električne energije po SIST EN 50160, načrtovanje omrežja in za posredovanje ob okvarah. Tako odpadejo vsi dodatni stroški za razne merilne naprave za sledenje standardu.

S sistemom daljinske povezave števca med odjemalcem in upravljalcem se vzpostavi tudi boljša baza podatkov o odjemalcih in odjemu med obratovanjem ter ob neplanskih in planskih dogodkih. Natančna baza podatkov je temeljni pogoj za kvalitetno obveščanje in komuniciranje z odjemalci.

Foto: Roman Bratun

9. Možnost registracije drugih merilnih veličin

Prek distribucijskega omrežja je hkrati možen prenos podatkov tudi z ostalih števecov (npr. števeci toplotne energije, števeci plina, števeci vode ...). Z vključitvijo distributerjev navedenih energentov in vode v sistem daljinskega spremljanja števecov projekt dobi še dodatno ekonomsko upravičenost.

Verjetno bi se še našel kakšen razlog, ki bi govoril za ali proti daljinskemu merjenju električne energije v gospodinjstvih. Toda razvoj gre naprej in pojavljajo se vedno večje zahteve glede točnosti in sprotnosti meritev, kot tudi različne možnosti tarifiranja in prodaje električne energije. Še posebej je k temu doprinesel proces liberalizacije trga z električno energijo.

Navedene argumente je težko finančno ovrednotiti, zagotovo pa trenutno prispevajo k dobremu imenu podjetja. Negotovo je napovedati zakonodajo, zagotovo pa bo vedno bolj na strani potrošnika. Zato je le vprašanje časa, kdaj bo sistem daljinskega merjenja tudi v gospodinjstvih postal nekaj povsem običajnega in se bo uveljavljal tudi za merjenje ostalih veličin, kot so plin, voda in toplotna energija (AMM/AMI).

Ponuditi dobro storitev in pri tem biti prvi pa pomeni glavno prednost pred preostalimi potencialnimi ponudniki.

Z drugim projektom se je družba Elektro Gorenjska odločila, da bo tvorno sodelovala pri nastajanju mesta Kranja kot univerzitetnega mesta. Mestna občina Kranj je namreč že leta 2004 objavila Odlok o zazidalnem načrtu območja D 02/3 - Šolski center Zlato polje, ki je namenjen zgolj izobraževalni dejavnosti. Z novim županskim mandatom Mestne občine Kranj je navedeni odlok sicer v fazi prenove, a kljub vsemu bo kompleks ostal namenjen izobraževanju. Priložnosti naše podjetje ne bo zamudilo, saj je na tem območju prisotno že desetletja. Poleg interesa, da smo udeleženi pri izvedbi infrastrukture, bomo vsaj na našem zemljišču investirali v ustrezne objekte.

Iz Gorenjskih elektrarn

Največja slovenska sončna elektrarna v Strahinju začela obratovati na Miklavževo

foto: Drago Papler

V skladu s poslovno politiko Gorenjskih elektrarn, d. o. o., po iskanju možnosti povečevanja proizvodnje električne energije z vsemi možnimi energenti, kar pomeni iskanje novih lokacij in planiranje novih proizvodnih objektov in naprav, so se v letu 2007 namenila investicijska sredstva tudi za razvoj in izgradnjo novih zmogljivosti, ki pomenijo širitev obsega dejavnosti podjetja ter rast in razvoj.

Gorenjske elektrarne proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov in poleg vodnih virov energije izkoriščajo tudi sončno energijo. Pri sončni elektrarni se sončno sevanje neposredno pretvarja v električno energijo. Električna energija, proizvedena s pomočjo sonca, je najčistejša in okolju najbolj prijazna.

Največjo sončno elektrarno v Sloveniji - MFE Strahinj z močjo 83 kWp so Gorenjske elektrarne, d. o. o., postavile na gospodarskem posloju Biotehniškega centra Naklo v Strahinju.

V Službi za investicije in razvoj Gorenjskih elektrarn je bila izdelana idejna zasnova, utemeljitve za investicijo, projektno dokumentacijo za priključno merilno mesto in dokumentacija o partnerskem sodelovanju z lastnikom lokacije.

Potem, ko sta Biotehniški center Naklo in Gorenjske elektrarne, d. o. o., 17. avgusta 2007 podpisala pismo o nameri o sodelovanju pri vlaganjih, promociji in izobraževanju v obnovljive vire energije in dogovor o sodelovanju pri postavitvi male fotonapetostne elektrarne Strahinj, je bila dana "zelena luč" za izgradnjo sončne elektrarne.

Eden glavnih in najdražjih sestavnih delov fotonapetostne elektrarne so fotonapetostni moduli, ki s pomočjo fotoefekta pretvarjajo sončno energijo v električno. V splošnem je fotoefekt tristopenjski proces, pri katerem svetloba generira pozitivno in negativno nabite delce v pn-spoju silicijeve celice. Vgrajeno električno polje loči delce, kar vodi do pojava enosmerne napetosti med obema spojem in v primeru priključenega bremena steče enosmerni električni tok.

V sredo, 5. decembra 2007, je v Strahinju s priklopom na distribucijsko omrežje začela obratovati največja fotonapetostna elektrarna v Sloveniji z močjo 83 kWp.

Miha Flegar opravlja zadnje preizkuse delovanja zaščite in odklopnika ločilnega mesta ter avtomatskega ponovnega vklopa elektrarne na omrežje.

Pri postavitvi PV-modulov tipa Sanyo HIP210-NHE1 na streho smo upoštevali zunanji videz elektrarne. Nameščenih je 394 fotonapetostnih modulov (328 modulov na strehi hleva in 66 modulov na strehi konjušnice) moči 210 Wp, ki so izdelani iz tanke monokristalne silicijeve plasti, obdane z ultra tankima amorfnim silicijevima plastema. Fotonapetostne celice tega tipa dosegajo večjo specifično moč na enoto površine in višje izkoristke ob povišanih temperaturah. Moč fotonapetostnega polja na strehi hleva je 68,9 kWp, moč polja na strehi konjušnice pa 13,9 kWp.

Skupna moč fotonapetostne elektrarne je 82,74 kWp, letna proizvodnja pa je 85.000 kWh. Pri izračunu so bili upoštevani vhodni parametri, kot so moč elektrarne, meteorološki podatki in orientiranost izbrane lokacije.

Fotonapetostni generator na strehi hleva za govedo je priključen na devet razsmernikov Sunny Mini Central 8000TL skupne moči 72 kW. Generator na strehi hleva za konje je priključen na tri razsmernike Sunny Boy 4200TL skupne moči 13,6 kW. Razsmerniki pretvarjajo enosmerno napetost v izmenično in opravljajo sinhronizacijo z omrežjem. Delujejo po principu samostojnih preklpov (PWM), ki je podoben delovanju frekvenčnega

pretvornika za napajanje asinhronskih motorjev. Delovanje razsmernikov je popolnoma avtomatizirano, tako da se ob zadostnem sončnem obsevanju razsmernik sinhronizira z omrežjem in prične oddajati električno energijo. Razsmerniki stalno sledijo točki največje moči fotonapetostnega generatorja, kar omogoča optimalen energijski donos. Takoj, ko sončno obsevanje ni več zadostno za oddajo energije, se razsmernik odklopi od omrežja in ugasne. Elektrarna je priključena na nizkonapetostno omrežje na priključno-merilnem mestu.

Nadzor nad delovanjem sistema je bistvenega pomena za optimalne energijske donose, varnost fotonapetostnega sistema in zagotavljanje dolge življenjske dobe vseh komponent elektrarne.

Razsmerniki so prek komunikacije RS485 priključeni na kontrolno enoto, ki zajema in shranjuje podatke iz merilnih kanalov. Shranjeni podatki se prek lokalnega računalniškega omrežja prenašajo na nadzorni računalnik. Za podrobnejšo analizo obratovanja elektrarne so na kontrolno enoto priključeni senzor temperature okolice, temperature modula, merilnik osvetljenosti in merilnik hitrosti vetra.

Poleg proizvodnje zelene električne energije bo MFE Strahinj s pomočjo "monitoringa" služila tudi v didaktične in izobraževalne namene dijakov in študentov na Biotehniškem centru Naklo.

V namen izobraževalnega procesa bo postavljen sistem, ki bo omogočal trenutni pregled nad delovanjem elektrarne. Nadzorna naprava elektrarne bo prek obstoječe optične povezave povezana z osebnim računalnikom v stavbi šole, kjer se podatki zbirajo in prikazujejo na monitorju.

S fotonapetostno elektrarno Strahinj so Gorenjske elektrarne povečale skupno moč fotonapetostnih modulov na 137 kWp, kar jih uvršča na prvo mesto v Sloveniji. MFE Strahinj je četrta sončna elektrarna Gorenjskih elektrarn (tri v lasti, ena v upravljanju), imela bo tudi izobraževalni in spodbujevalni pomen in je zametek bodočega centra obnovljivih virov energije v Strahinju.

S tehničnim pregledom MFE Strahinj, ki je bil v sredo, 5. decembra 2007, so udeleženci (izvajalec Kon Tiki Solar (Gašper Škarja), izvajalec

Iz Gorenjskih elektrarn

ELPRIM (Dalibor Eržen), Elektro Gorenjska (soglasodajalec Anton Pretnar, vodja krajevnega nadzorništva Tržič (Janez Pogačnik), vodja projekta (Miha Flegar), investitor (Drago Papler), koordinator varnosti in zdravja pri delu (Tomaž Jehart) in elektroenergetski inšpektor (Marjan Kern)) ugotovili, da je elektrarna zgrajena v skladu s tehničnimi in z varnostnimi predpisi. Po pregledu je bila vstavljena v poskusno obratovanje s sinhronizacijo z distribucijskim omrežjem.

Sončna elektrarna v Strahinju je začela obratovati dan po praznovanju 100-letnice Biotehniške šole in na predvečer Miklavža (Sv. Nikolaja), ki je tudi zavetnik Strahinja.

MFE Strahinj je rezultat partnerskega sodelovanja pri osveščevalnih, promocijskih in izobraževalnih projektih Gorenjskih elektrarn in Biotehniškega centra Naklo in zametek bodočega centra obnovljivih virov energije v Strahinju.

Rekonstrukcija zajetja hidroelektrarne Lomščica

foto: Drago Papler

Največja investicija Gorenjskih elektrarn, proizvodnja elektrike, d. o. o., je rekonstrukcija in povečanje zajetja hidroelektrarne Lomščica. Povod za rekonstrukcijo so bile težave z vzdrževanjem vtočnih rešetk ter vnašanje ogromnih količin peščenih frakcij v akumulacijski bazen. Hidroelektrarna Lomščica je akumulacijska, obratuje od leta 1991. Izrablja energetski potencial vodotoka Lomščica. Obstoječe zajetje HE Lomščica se je pri dosedanjem obratovanju izkazalo kot neustrezno, ker pri projektiranju ob izgradnji leta 1991 ni bila upoštevana velika prodnost in nanos listja predvsem v jesenskem času. Prodno gručasti material, ki naj bi se v času visokih vodostajev v celoti evakuiral prek jezovne zgradbe in tudi rešetk, se pogosto nabira med palicami rešetk. Njegovo odstranjevanje je zelo težavno in zaradi težkega dostopa in spolzkih površin, ki so večji del časa pod vodo, tudi nevarno. Zaradi izrazito hudourniškega značaja vodotoka Lomščica je bil velik vnos drobnih frakcij v akumulacijski bazen. Zaradi usedlin je bil akumulacijski bazen čistjen trikrat; septembra 2007 je bilo iz akumulacijskega bazena odstranjenih 200 m³ naplavin.

Obstoječe "Tirolsko" zajetje HE Lomščica je bilo potrebno porušiti (september 2007)

Projektiranje in izdelava elektro-strojne opreme

Marca 2007 so bila urejena lastniška razmerja in na podlagi projekta pridobljeno gradbeno dovoljenje Upravne enote Tržič. IKB, svetovanje, projektiranje, inženiring, d. o. o., je izdelal projekte za izvedbo gradbenih del, v projektivi službe za investicije in razvoj Gorenjskih elektrarn pa je nastal projekt elektro-strojne opreme. Elektro omara in čistilni stroj sta bila izdelana v elektro in strojni delavnici Gorenjskih elektrarn, zapornice je izdelal Vargro, d. o. o., hidravlično opremo pa Kladivar Žiri. Izvajalec gradbenih del je Vodnogospodarsko podjetje, d. d., iz Kranja s podizvajalcem HIS, d. o. o., nadzor nad gradnjo izvaja Domplan Kranj, d. d.

Gradbena dela so se pričela septembra 2007. Najprej je bil delno porušen obstoječi talni prag, obstoječi peskolov, ki je bil poddimenzioniran in ni omogočal usedanja zadostnih količin vnešene ga peščenega materiala.

Gradnja bočnega zajetja HE Lomščica (28. november 2007).

Novo bočno zajetje in povečan peskolov

Zgrajeno je bilo novo bočno zajetje, nov peskolov dolžine približno 30 metrov in spremenljive širine 3,5 metra neposredno za bočnim vtokom z rešetkami do približno 8 metrov v dolvodnem delu. Neposredno za bočnim vtokom so izdelani utori za glavno regulacijsko zapornico širine 3,5 m in višine 1,2 m. Bočni vtok (vtok v peskolov) bo

opremljen z grobimi rešetkami dolžine 7 m in višine 1 m. Dno peskolova je oblikovano tako, da omogoča izpiranje usedlega materiala skozi izpust z zapornicami v dolvodnem delu peskolova. Izpustna zapornica je širine 1,2 m in višine 1 m.

Izvedeni peskolov je pokrit z armirano betonsko ploščo in lahko prevzame tudi prometno obtežbo v času montaže in vzdrževalnih del.

Vhod v obstoječi dovodni cevovod bo opremljen s finimi rešetkami in z avtomatskim čistilnim strojem. Neposredno pred čistilnim strojem (pred vtokom v betonski cevovod) so izdelani utori za pomožne zapornice.

Rušitvena dela so skoraj v celoti končana. Do sedaj je vgrajeno 45.000 kg armature in približno 300 m³ betona.

Usklajevanja potekajo na operativno-tehničnih sestankih, ki se jih udeležujejo predstavniki

projektanta IKB, d. o. o., (Branko Batistič), izvajalca VGP, d. d., (Jaka Grošelj), nadzornika Domplan, d. d., (Aleš Robič) in investitorja Gorenjskih elektrarn, d. o. o., (Drago Papler). Na operativno-tehničnem sestanku v sredo, 28. novembra 2007, je bilo ocenjeno, da bodo groba gradbena dela zaključena do konca decembra 2007.

Iz Gorenjskih elektrarn

Projekt osveščanja o obnovljivih virih energije z Biotehniškim centrom Naklo Drago Papler

Na objavljeni javni razpis za sofinanciranje ozaveščevalnih, promocijskih in izobraževalnih projektov za učinkovito rabo in obnovljive vire energije Ministrstva za okolje in prostor RS so Gorenjske elektrarne dale pobudo za partnersko sodelovanje Elektru Gorenjska za projekt oziroma forum Obnovljivi viri prihodnosti, Biotehniškemu centru Naklo za projekt predavanj in vseživljenjskega učenja in Fakulteti za management Koper za projekt Obnovljivi viri energije 2020. Na pobudo sta se odzvala Biotehniški center Naklo in Fakulteta za management Koper; prvemu je bil odobren program za sofinanciranje za leto 2007, drugemu pa za leto 2008.

Projekt osveščanja o obnovljivih virih energije z Biotehniškim centrom Naklo smo pripravili mag. Marijan Pogačnik, Nuša Žibert (Biotehniški center Naklo) in Drago Papler (Gorenjske elektrarne). Nosilec projekta je Biotehniški center Naklo, partnerji projekta pa so Gorenjske elektrarne, Občina Naklo in Leonardo, d. o. o. Pri projektu z naslovom Obnovljivi viri energije kot dejavnik ohranjanja okolja so sodelovali Tomaž Levstek, Nuša Žibert (koordinatorka), mag. Marijan Pogačnik, Andreja Ahčin z Biotehniškega centra Naklo, iz Gorenjskih elektrarn, d. o. o., Drago Papler, Miha Flegar, Janez Basej, Vladimir Savinšek in dr. Ciril Zevnik iz Leonardo, d. o. o.

Predavanje: Obnovljivi viri kot dejavnik ohranjanja okolja

Projekt je potekal na lokalni ravni, osredotočal se je na izobraževalne dejavnosti z ozaveščanjem ciljnih skupin o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije.

V delavnici Gorenjskih elektrarn je bil izdelan didaktični pripomoček prikaza učinkov navadne in varčne žarnice.

V okviru tedna vseživljenjskega učenja je bilo v četrtek, 18. oktobra 2007, za lokalno prebivalstvo in dijake Biotehniškega centra Naklo organizirano predavanje z naslovom Obnovljivi viri energije kot dejavnik ohranjanja okolja. Pomen izobraževanja in praktičnega prikaza različnih obnovljivih virov energije je v uvodu poudaril direktor Biotehniškega centra Naklo mag. Marijan Pogačnik. O vodni energiji, največjem potencialu

učinkovite rabe energije iz obnovljivih virov energije, je predaval Drago Papler iz Gorenjskih elektrarn. O soncu kot obnovljivem viru prihodnosti je spregovoril Miha Flegar iz Gorenjskih elektrarn. Izkoriščanje energije s toplotno črpalko je predstavil Janez Basej, prav tako iz Gorenjskih elektrarn. Izrabo bioplina iz kmetijskih surovin v energetske namene na primeru Biotehniškega centra Naklo je predstavil Dušan Jug. Vodik in vodikova ekonomija - končna rešitev energetske krize? Na to vprašanje je poskušal odgovoriti dr. Ciril Zevnik iz Leonardo, d. o. o., ki ima izkušnje na področju industrijske elektrokemije in je eden od soizvajalcev projekta CRP s področja vodika in gorivnih celic, ki ga financira MORS. Projekt od rastlinskega olja do biodizla je razložil Tomaž Levstek iz Biotehniškega centra Naklo.

Naravoslovne dejavnosti s praktičnima delavnicama

V ponedeljek, 22. oktobra 2007, so si dijaki Srednje biotehniške šole v okviru ekskurzije ogledali hidroelektrarno Savo in malo sončno elektrarno Labore.

V torek, 23. oktobra 2007, so potekale v prostorih Biotehniškega centra v Strahinju naravoslovne dejavnosti za učence Osnovne šole Franceta Prešerna iz Kranja z dvema praktičnima delavnicama. Zgodovino razvoja elektroenergetike, izkoriščanje vodne energije za energetske namene in primerjavo učinkov navadne in varčne žarnice je predstavil Drago Papler iz Gorenjskih elektrarn. Sončno energijo in praktični prikaz delovanja sončne elektrarne pa je predstavil Miha Flegar. Varčno rabo energije, razlikovanje oznak varčnih aparatov in ogled posestva v Strahinju, kjer je na gospodarskih poslopih potekala izgradnja največje sončne elektrarne v Sloveniji z močjo 83 kWp, sta predstavila Tomaž Levstek in Nuša Žibert z Biotehniškega centra Naklo.

Ekskurzija in zloženka

Sledila je ekskurzija v hidroelektrarno Sava in sončno elektrarno Labore. Obisk je spremljala razlaga Vladimirja Savinška iz Gorenjskih elektrarn.

Ob zaključku projekta konec oktobra 2007 so občani Nakla, dijaki in študentje Biotehniškega

centra Naklo ter zaposleni in poslovni partnerji Gorenjskih elektrarn prejeli tematsko zloženko o obnovljivih virih energije. Pripravili so jo Drago Papler, Tomaž Levstek in Nuša Žibert. Izšla je v nakladi 10.000 izvodov.

Anketa o kmetijstvu kot viru obnovljive energije

Med dijaki Biotehniškega centra Naklo je bila v okviru projekta izvedena anketa, s katero smo poskušali ugotoviti, ali so seznanjeni z interesi podjetja Gorenjske elektrarne, d. o. o., za naložbo v obnovljive kmetijske vire energije. Zanimalo pa nas je tudi, kako ocenjujejo odnos in povezanost med kmetijstvom, okoljem in energijo. Analiza ankete je bila izhodišče za referat na 4. konferenci DAES v Moravskih toplicah 8. in 9. novembra 2007 z naslovom Kmetijstvo kot vir obnovljive energije avtorjev Draga Paplerja in izr. prof. dr. Štefana Bojneca. V prispevku je analizirana medsebojna povezanost kmetijstva, ekologije z varčno rabo energije in konkurenčna pridelava za potrebe energetike.

Narejeni so bili intervjui in izvedena je bila anketa, ki je bila obdelana s statistično, korelacijsko in multivariantno faktorsko analizo. Predstavljena je bila tudi študija primera na Gorenjskem o kmetijskih potencialih obnovljivih virov energije z zastavljenim raziskovalnim vprašanjem o naložbeni upravičenosti in pod kakšnimi ekonomskimi pogoji. S faktorsko analizo je bila ugotovljena medsebojna povezanost med skupnimi faktorji alternativnih obnovljivih virov energije in varčne rabe energije z okoljem in konkurenčno pridelavo za potrebe energetike. Med skupnimi dejavniki alternativnih obnovljivih virov energije in varčne rabe energije so najpomembnejši posamezni dejavniki z najvišjimi utežmi za alternativne vire energije, varčno rabo energije, vlaganje v raziskave in razvoj in za presežke kmetijskih pridelkov, ki bi bili namenjeni za novo povpraševanje po hrani za energetske potrebe.

Dejavnik okolja je pomemben kot samostojna skupina dejavnikov. Med dejavniki konkurenčnosti za potrebe energetike pa so tudi cene pridelkov.

Iz Gorenjskih elektrarn

Nadzor varnosti na začasnih in premičnih delovnih mestih foto: Tomaž Jehart

Gorenjske elektrarne, d. o. o., od leta 2006 izvajajo poleg glavne dejavnosti proizvodnje elektrike tudi nadzor varnosti na začasnih in premičnih delovnih mestih. Na podlagi dogovora z vršilcem dolžnosti direktorja v Gorenjskih elektrarnah, d. o. o., mag. Marka Čarmana, se je za ta namen dodatno strokovno usposobil diplomiran varnostni inženir in s tem pridobil naziv koordinator za varnost in zdravje pri delu v pripravljalni fazi projekta ter koordinator za varnost in zdravje pri delu v izvedalni fazi projekta.

Glede na bogate izkušnje, ki smo jih pridobili med izvajanjem že omenjenih aktivnosti (83 projektov) za naročnike Elektro Gorenjska, d. d., Lidl in druga podjetja, in pogosta vprašanja s tega področja, sem se odločil, da vam bom v obliki komentarja predstavil spremembo Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih.

UVOD

Vlada Republike Slovenije je 1. 9. 2005 sprejela Uredbo o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, ki nadomešča predpis z istim naslovom iz leta 2002. Nova uredba je bila 12. 9. 2005 objavljena v Uradnem listu RS št. 83 in se pričinja v celoti uporabljati v 15 dneh po objavi. V skladu s pripombo Evropske komisije so v novi uredbi odpravljene neskladnosti uredbe iz leta 2002 z zahtevami direktive 92/57EEC, ki predstavlja podlago za njen sprejem. Namen direktive in uredbe je zmanjšanje števila nezgod na gradbiščih in zagotovitev večje stopnje varnosti in zdravja delavcev pri delu. To je možno doseči le s pravočasnim načrtovanjem del in z zagotovitvijo sodelovanja med različnimi udeleženci v postopku graditve, od naročnika, projektantov do izvajalcev in njihovih delavcev. Stanje varnosti in zdravja delavcev pri delu na gradbišču je namreč odraz dela in obnašanja tako naročnika (ustrezen čas za projektiranje, pripravo in varno izvedbo del; usklajevanje dela različnih izvajalcev) kot projektanta (poznavanje in upoštevanje varnostnih zahtev pri sprejemanju projektnih rešitev), izvajalca (zagotovitev varne delovne opreme, obveščanje, usposabljanje, vodenje in nadzor delavcev) in delavcev samih (upoštevanje predpisanih zahtev in navodil za varno delo). Zato uredba nalaga obveznosti vsem akterjem v postopku graditve objektov, od naročnika do delavcev. Pri izpolnjevanju obveznosti naročnikom poleg projektantov lahko pomagajo tudi koordinatorji za varnost in zdravje pri delu, **prenos obveznosti in odgovornosti z naročnika na izvajalca pa ni dovoljen.** Prepoved prenosa odgovornosti na izvajalca je logična, saj so izvajalci v proces graditve vključeni prepozno, ko so sprejete že vse rešitve (od projekta (kje, kaj, kako), do časa (kdaj) in roka za izvedbo (v kolikšnem času).

Ker je dosedanja praksa pokazala, da so naročniki

večkrat prenašali odgovornost na izvajalce, je bilo določilo v novi predpis nujno vgraditi. Predvidene so sankcije tako za naročnike kot tudi za koordinatorje za varnost in zdravje ter za delodajalce.

PODROČJE UPORABE

Uredba se nanaša na graditev objektov, pa tudi na njihovo vzdrževanje in čiščenje. Izjema, ki je veljala za običajno čiščenje notranjosti in zunanosti objektov z običajnimi čistilnimi pripravami in

zahteve za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev, ki bodo objekt gradili, vzdrževali in čistili, tako da bo vsa ta dela mogoče izvesti brez ogrožanja delavcev, na zdravju prijazen in varen način. S projektnimi rešitvami je namreč (bolj ali manj) pogojena tudi tehnologija gradnje (možni načini izvedbe del), s tem pa tudi potreben čas za izvedbo in možni varnostni ukrepi ter stopnja varnosti, ki jo je moč zagotoviti delavcem.

NAZIV OBJEKTA:	REKONSTRUKCIJA ZARAJA HE LONČIČI
INVESTITOR:	GORENJSKE ELEKTRARNE, prouzročitelj elektrike, d.o.o., Štara vas 2, Kranj
GRADNENJSKO DOVOLILENJE:	ŠC 251-174/08M-20-21, Z. 4. 2007, Republika Slovenija Uprava za varstvo okolja
PROJEKCIJSKO PODJETJE:	IRE, svetovanje, projektiranje in inženiring, d.o.o., Ustava Goriška 2a, 1000 Ljubljana GORENJSKE ELEKTRARNE, prouzročitelj elektrike, d.o.o., Štara vas 2, Kranj
VRZIL PROJEKTA IN SI:	POD in PIZ projekt št.: 05-06
ODGOVORNI VOJVA PROJEKTA:	Branko Barišič, vodja, IIS 0-079
NADZOR:	DONJAN, d.d., Brnelcova 14, 4000 Kranj Aranž, Arman, s.p., 0211-0079, Igja, Osnovica, s.p., 033-4804
IZVAJALEC DEL:	XBB d.d.
ODGOVORNI VOJVA DEL:	Janez Gorišek, d.l.g., IIS 6-0513
KOORDINATOR:	GORENJSKE ELEKTRARNE, prouzročitelj elektrike, d.o.o., Štara vas 2, Kranj Tomaž Jehart, d.l.g., št. 002-29/2005

Tabla označuje odgovorne osebe na gradbišču.

načini, pri katerih se ne uporablja nevarnih snovi in ne predstavlja posebno nevarnih del, ni bila skladna z direktivo, zato z novo uredbo ne velja več. Uredba pa se (enako kot do sedaj) ne uporablja pri nadzemnem in podzemnem rudarjenju in globinskem vrtnanju.

OBVEZNOSTI NAROČNIKOV

Upoštevanje temeljnih načel varnosti in zdravja pri delu

Najpomembnejša zahteva direktive je, da je tudi **investitor oz. naročnik odgovoren** za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev pri delu. Ker je potrebno ugotoviti in analizirati nevarnosti in načrtovati preventivne ukrepe pravočasno, pred pričetkom gradnje, torej hkrati s projektiranjem objekta (ko izvajalec del še ni znan), ima pomembne naloge po uredbi naročnik oziroma investitor. Ko projektira objekt (odloča o načrtu in izvedbi del) in načrtuje potek gradnje (odloča o času in roku, potrebnem za izvedbo del), mora upoštevati

Tudi **naročnik** mora po uredbi ob sprejemanju zgoraj navedenih odločitev upoštevati iste principe oziroma temeljna načela, kot jih delodajalcem nalaga Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS št. 56/99) v 6. členu. Načrtovati mora rešitve, s katerimi delavci ne bodo izpostavljeni nevarnostim in tveganjem za varnost in zdravje pri delu. Kadar to ni mogoče, mora sprejemati takšne rešitve, ki zagotavljajo večjo stopnjo varnosti. Prednosti mora dajati kolektivnim ukrepom, s katerimi bodo varni vsi delavci (in obiskovalci) na gradbišču. Ob tem mora slediti tehničnemu napredku; ukrepe, ki so bile nekoč ustrezni, je potrebno izboljšati in nadomestiti z novimi (boljšimi) tehničnimi rešitvami, ki zagotavljajo večjo stopnjo varnosti. Tveganja za nastanek poškodb in okvar zdravja je potrebno izločiti ali omejiti neposredno pri njihovem viru, tam, kjer se nevarnosti pojavljajo.

Prihodnjič nadaljevanje Obveznosti naročnikov.

Elektro Gorenjska smo ljudje

Kadrovske novice

✍️ Mojca Jelovčan

Elektro Gorenjska, d. d. ZAPOSLITVE

V mesecu **septembru 2007** sta se v podjetju na novo zaposlila:

- ANDREJ JESENKO - samostojni projektant - OE distribucijsko omrežje
- BORUT RESNIK - pripravnik - OE splošne in tehnične storitve.

V mesecu **novembru 2007** se je v podjetju na novo zaposlila:

- POLONA KRŽIŠNIK - pripravnica - OE nakup in prodaja.

ODHODI

V mesecu **septembru 2007** je iz podjetja odšel:

- ALQJZ ZUPANC - Svetovalec uprave za tehnične zadeve in strategijo - Kabinet uprave.

V mesecu **oktobru 2007** sta iz podjetja odšla:

- MARKO KOBLAR - samostojni projektant - OE distribucijsko omrežje
- ALEŠ WEISSEISEN - kurir - OE splošne in tehnične storitve.

Upokojenci so praznovali

mag. Rozalija Sabo

V mesecu **septembru** sta svoj okrogli življenjski jubilej praznovala:

- Ana Sajovic - 60. let
- Franc Branko Papler - 60. let.

V mesecu **oktobru** so svoj okrogli življenjski jubilej praznovali:

- Franc Miklavčič - 80. let
- Pavla Dolžan - 80. let
- Viktorija Avsenik - 70. let.

V mesecu **novembru** je svoj okrogli življenjski jubilej praznovala:

- Iva Černigoj - 60. let.

Ob jubileju vam iskreno čestitamo in želimo še vrsto zdravih in srečnih let.

Gorenjske elektrarne, d. o. o.

V zasluženi pokoj odhajata dva naša sodelavca

✍️ Hilda Bodlaj

Zaključuje se leto 2007 in iz naše sredine odhajata v mesecu decembru v zasluženi pokoj dva naša sodelavca:

g. NIKOLAJ RUPAR, vodja mehanične delavnice, in g. MATIJA KRAMAR, stikalec v HE Pristava.

V Gorenjskih elektrarnah je bil Nikolaj Rupar zaposlen od 4. 10. 1976, Matija Kramar pa od 1. 11. 1979 in vse do danes. Oba sta delo opravljala vestno in s polno mero odgovornosti, svoje znanje pa sta prenašala na mlade z željo, da te navade usvojijo in nadaljujejo z delom, ki jih še čaka.

V teh letih službovanja sta pustila leta mladosti, generacije so odhajale in prihajali so novi mladi obrazi, ki naj nadaljujejo začete projekte, se srečujejo s problemi, ki naj se rešujejo s skupnimi močmi in sodelovanjem, tako kot je to potekalo vse doslej.

Naša sodelavca odhajata. Hvaležni smo jima za vse in želimo jima mirno in zdravo jesen življenja.

Draga Nikolaj in Matija, slabe trenutke pozabita in se z vsakim lepim jutrom prebudita v nov dan, ki naj traja in traja ...

Nikolaj Rupar

Matija Kramar

Prvi vtisi novozaposlenih ✍️ Alenka Andolšek

Andrej Jesenko

Foto: Roman Bratun

Že zunanji videz objektov na Mirka Vadnova 3a daje vtis urejenosti in uspešnosti podjetja. Izredno prijetno pa me je presenetil tudi sprejem sodelavcev. Res sem vesel, da sem prišel v tako prijeten kolektiv. Sprejet sem bil na delovno mesto, ki mi zelo ustreza. Moj glavni cilj je, da bo zadovoljstvo obojestransko, za kar se bom kar se da potrudil.

Polona Kržišnik

Foto: Roman Bratun

V svoji prvi službi se počutim enkratno, saj so me sodelavci dobro sprejeli in so mi vedno na razpolago, ko potrebujem pomoč pri delu. Glede na to, da nimam predhodnih izkušenj, mi to veliko pomeni. Upam, da ne bodo izgubili preveč živcev zaradi mene. Tudi delovno okolje mi je všeč, saj se mi zdi, da je tudi to zelo pomembno za zadovoljstvo zaposlenih in posledično za uspešnost podjetja.

Borut Resnik

Foto: Roman Bratun

Elektrotehnik - elektronik, dipl. varstvoslovec, študent FOV, pripravnik Elektra Gorenjska, skavt, v prostem času glasbenik, včasih tudi športnik in rekreativni plešalec - vse to sem jaz - Borut Resnik. Svojo pot v EG sem kot študent začel z novim letom 2007 v službi za informatiko (v novi stavbi, tretje nadstropje, desno). Začetki so bili dokaj naporni, ker sem moral kot zаетna večina študentov opravljati dvoje - redno študirati in biti v službi osem ur na dan. Ker pa imamo na dan vsi samo 24 ur, sem se prilagajal službi in tudi služba meni, kar mi je v tistem obdobju ogromno pomenilo. Po končanem 4. letniku sem začel ugotavljati, da je to služba zame, kar sem potrdil tudi s tem, da sem se sredi septembra zaposlil kot pripravnik, zaradi česar sem se odpovedal tudi možnosti študija v tujini. Veliko mi pomeni prijetna in kolegialna klima v našem oddelku, možnost in podpora pri učenju, odprtost za nove ideje in uresničevanje le-teh ... Trenutno je moja največja želja, da v prvih mesecih prihajajočega leta uspešno zaključim študij in nato podaljšam svoje "bivanje" v EG ... (če mi bo dano, najraje kar za nedoločen čas).

Elektro Gorenjska smo ljudje

Janez Gašperšič Alenka Andolšek

Prijazen, vitalen gospod, ki bo v začetku naslednjega leta praznoval zavidljivih 80 let. Po razgovoru sodeč, bi lahko rekli, da je še vedno "nemirna duša", saj je še danes aktiven na najrazličnejših področjih. Med drugim pravi, da je tudi "hišni nabavnik", in zelo je zadovoljen, da se lahko z avtom še vozi naokoli.

V Gorenjskih elektrarnah se je zaposlil 1. 8. 1948 na delovnem mestu tehnik - pripravnik. V službo ga je sprejel gospod Drago Chvatal. Po nekaj letih službovanja je moral opraviti strokovni izpit. Izpit, opraviti ga je moral v enem letu, je bila zahtevna naloga, saj je vključevala izdelavo projektne naloge z naslovom Rekonstrukcija elektrarne Rudno - prirejeno za avtomatsko delovanje. Določili so mu tudi mentorja, ing. Kmeta, ki mu je še danes zelo hvaležen za vse posredovano znanje. Po uspešno opravljenem strokovnem izpitu je leta 1953 postal pomočnik energetika za Gorenjsko, potem pa je leta 1957 postal še energetik za Gorenjsko.

Foto: Damijan Prašnikar

Žal je 1959. leta prekinil službovanje v elektrogospodarstvu in se na željo občine zaposlil v industrijskem podjetju v Škofji Loki. Podjetje je bilo v slabem stanju in vložil je veliko truda in napora, da bi ga postavil na noge. Vsi ti naporji so načeli njegovo zdravje in tako se je leta 1966 vrnil v Elektro Gorenjska. Postal je vodja tehnične dokumentacije.

Vendar organizacijskih prerazporeditev s tem še ni bilo konec, saj je leta 1983 prevzel še delovno mesto vodje prevzema in prodaje električne energije, kjer je ostal vse do svoje upokojitve leta 1988. Vzporedno z opravljanjem del na

delovnem mestu je opravljal še druge najrazličnejše funkcije. Ob ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za Gorenjsko, katere namen je bil usklajevanje interesov med elektrodistribucijo in odjemalci električne energije, je prevzel mesto sekretarja. Bil je še predsednik delavskega sveta podjetja in predsednik stanovanjske komisije.

Poleg že omenjenih funkcij je bil še:

- predsednik smučarskega kluba Alpetour,
- sekretar mednarodnega pionirskega tekmovanja v smučanju za pokal Loka,
- predsednik disciplinske komisije Smučarske zveze Slovenije,
- tajnik občinskega odbora socialistične zveze v Škofji Loki,
- ustanovitelj lutkovnega gledališča v Škofji Loki in
- član izvršnega odbora telovadnega društva Partizan.

Njegovo aktivno sodelovanje pri najrazličnejših dejavnostih je bilo poplačano z državnim odlikovanjem orden (zasluga za narod s srebrno zvezdo) in Bloudkovo plaketo.

Povedal je, da je v času, ko je delal v elektrogospodarstvu, zelo spoštoval dva človeka: gospoda Chvatala, ki je bil do delavcev strog, a pošten, bil pa je tudi izreden organizator, ter gospoda Vozla, ki je bil njegov nadrejeni in velik strokovnjak, od katerega se je veliko naučil. Zelo rad se spominja tudi drugih dobrih in prijateljskih sodelavcev.

Janez Gašperšič je bil tudi zelo športno aktiven, najraje je smučal in planinaril. Tudi danes še vedno prehodi eno do dve uri dnevno, ne glede na to, kakšno je vreme. Upokojen je že 20 let in uživa: prebere vse dnevne časopise, prebere tudi veliko knjig, na televiziji zelo rad gleda oddaje o živalskem svetu, rešuje križanke, zelo veliko časa pa posveti svojemu konjičku - slikanju ornamentov. Svoje ornamentne slikarije na steklo, kozarčke in steklene vrče je predstavil tudi na razstavi, ki jo je imel 27. januarja 1994 v našem podjetju.

Na koncu moram poudariti, da je bil član organizacijskega odbora prvih zimskih športnih iger elektrogospodarstva na Starem vrhu pred 50 leti. Kot poseben gost, seveda poleg drugih članov organizacijskega odbora 1. zimskih športnih iger, je bil februarja letos prisoten tudi na jubilejnih 14. zimskih športnih igrah, ki jih je organiziralo podjetje Elektro Gorenjska. Zelo je bil presenečen nad dobro organizacijo in prisrčnim sprejemom, za kar se ponovno lepo zahvaljuje.

Novosti

Prehod na sporočilni sistem Exchange 2007

✍ Dominik Ovniček

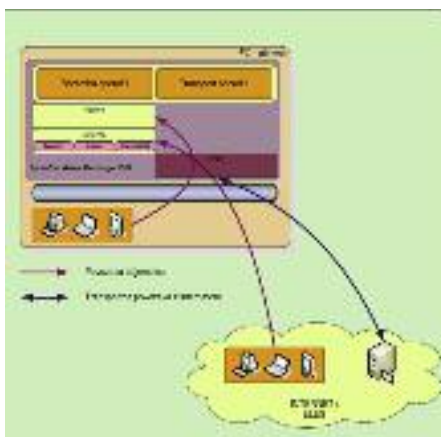
Elektronsko sporočanje je segment informacijskih tehnologij, na katerega se opira vrsta poslovnih procesov. Zagotavljanje zanesljivega, učinkovitega in varnega elektronskega sporočanja predstavlja temelj za prenos ustreznih informacij na ustrezno mesto.

Dandanes se včasih zazdi, da je sporočanje po elektronski pošti postalo težja naloga, kot sporočilo natisniti in ga odposlati. Po eni strani se v elektronskem predalu zbira vse več neželenih sporočil, po drugi strani pa so nekateri sistemi tako restriktivni, da zavračajo preveč sporočil. Standardov na tem področju še ni, zato je potrebno problematiki posvetiti posebno pozornost. Pravilniki za obravnavanje sporočil in ostali pravilniki, ki vplivajo na parametre varovanja, bodo identificirani v okviru logičnega načrta.

V skupini Elektro distribucij so posamezne enote že izvedle prehod na Microsoftov sporočilni sistem Exchange. Družba Elektro Gorenjska je uporabljala Lotus Domino predvsem za pošiljanje elektronskih sporočil. Da bi lažje sodelovali in komunicirali z ostalimi enotami in da bi povečali integracijo z ostalimi Microsoftovimi uporabniškimi produkti, smo se odločili za uvedbo sodobnejšega sporočilnega sistema, ki bo temeljil na dobro zasnovanih izhodiščih.

Dober sistem je namreč tisti, pri katerem je razmerje med funkcionalnostjo, učinkovitostjo delovanja in varnostjo najbolj uravnoteženo. Cilj projekta je bil prehod na sporočilni sistem, ki bo nudil uporabnikom ugodne možnosti za elektronsko komuniciranje in osebno ter skupinsko organizacijo tako na delovnem mestu kot zunaj organizacije. Sistem mora biti odporen na napake, varen, zanesljiv in učinkovit.

Sporočilni sistem Microsoft Exchange nam omogoča delo s podatki z različnimi odjemalci in po različnih protokolih. Z namenom vzdrževanja standardnega delovnega okolja je potrebno izbrati in načrtovati dostope odjemalcev, ki bodo

Konceptualni načrt uporabe sporočilnega sistema.

omogočali funkcionalno in varno delo z elektronskimi vsebinami.

Neprekinjeno delovanje je nemogoče zagotoviti. Z uvedbo sistemov za višanje razpoložljivosti je mogoče zgolj zmanjšati čas prekinitve delovanja. Višina investicije je obratno sorazmerna s časom prekinitve, zato je potrebno v prvi vrsti izbrati sprejemljiv čas prekinitve oziroma čas, preden se ves sistem preseli na rezervni sistem.

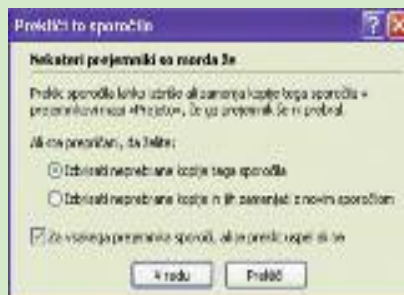
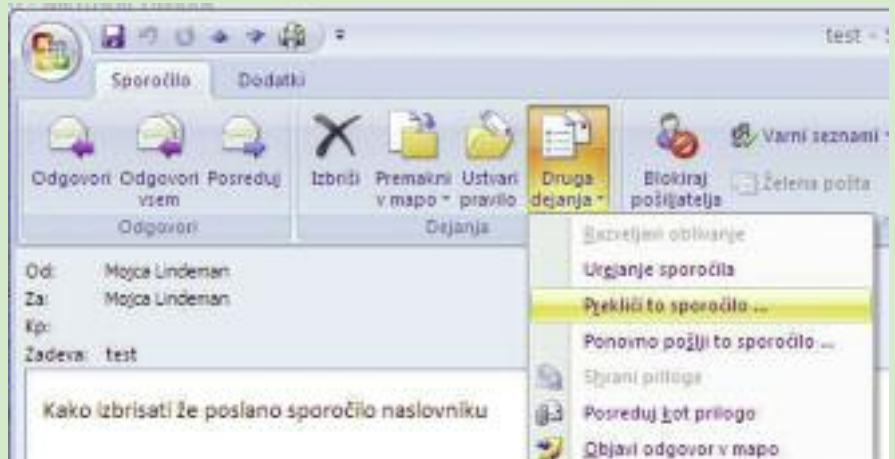
Kljub težavam na strani izvajalca je projektni tim v podjetju opravil svojo nalogo korektno, profesionalno in v zelo kratkem času, zato se svojim sodelavcem ob tej priložnosti tudi najlepše zahvaljujem.

Uporabni nasvet za lažje delo

Kako zbrisati že poslano sporočilo?

Pravkar ste poslali sporočilo na naslovnika, vendar ste ugotovili, da niste pripeli dokumenta, ali po možnosti pripeli napačnega. Brez skrbi:

- Pojdite v mapo poslano, kliknite na sporočilo, ki ste ga poslali,
- izberite funkcijo: Druga dejanja/Prekliči sporočilo

- Sporočilo potem lahko popolnoma zbrisate ali pa ga nadomestite z novim sporočilo, pripnete pravilno pripono, itd.

POMEMBNO: ta funkcija je učinkovita le, če naslovnik v tem času, ko ste izvedli preključitev sporočila, vašega sporočila še ni odprl in pogledal.

Za vsakogar nekaj

Poročilo z izleta na Veliko planino

✍️ Janez Potočnik

Avgustovska pot nas je peljala na Veliko planino. Z avtobusom smo se zapeljali do spodnje postaje žičnice v Kamniški Bistrici. Z gondolo smo pot nadaljevali do zgornje postaje, do Šimnovca. Od tam naprej smo se odpravili peš.

Žal nam vreme ni bilo naklonjeno, saj se je megla preganjala čez Kamniške planine. Prvi postanek smo imeli v koči na Zelenem robu. Po krajšem postanku v koči smo pot nadaljevali proti Domžalski koči. Med potjo smo si ogledali kapelico Marije snežne, ki je narejena iz lesa po načrtih arhitekta Vlasta Kopača. Zgrajena je bila leta 1988. Prvotno kapelico, ki je bila zgrajena leta 1939 po skici arhitekta Jožeta Plečnika, so skupaj z 20 stani leta 1945 požgali Nemci.

Naslednji postanek je bil v Domžalski koči, kjer smo ob prijetnem pogovoru poskrbeli tudi za dobro počutje želodcev. Med tem časom se je megla razkadila in pred nami se je prikazala Velika planina v vsej svoji lepoti. Prikazali so se pastirski stani značilne ovalne oblike. Stani so bili obnovljeni po načrtih arhitekta Vlasta Kopača. Prvotne stane so zgradili kmetje iz dolinskih krajev (Stahovice, Zgornjih Stranj, Črne pri Kamniku) za potrebe pašništva. Zato so izsekali poraslo Veliko planino. Po letu 1930 pa so jih posamezniki pričeli oddajati v najem turistom; poleti za sprehode, pozimi pa za smučanje. Velika planina leži na višini med 1500 in 1600 m. Najvišji vrh je Gradišče ali Njivice z višino 1666 metrov. Proti severu se nam je prikazala Dleskovaška planina,

znana po čudovitih sprehodih. V daljavi smo videli Kamniške planine z vsemi svojimi vrhovi, kot so Ojstrica, Planjava, Skuta in drugi. Po prijetnem razgledovanju smo se odpravili nazaj proti domu.

Pot nas je vodila po obrobju Velike planine in po dobri uri in pol hoje smo prispeli na Kranjski rak, kjer nas je že čakal avtobus. V Kranj smo prispeli v poznih popoldanskih urah. Izleta se je udeležilo 27 članov društva.

Foto: Marija Kenda

Vsem zaposlenim v Elektro Gorenjska želimo veliko poslovnih uspehov, vsem upokojujencem in članom našega društva pa predvsem zdravja. Naj bo leto 2008, ki prihaja vedro in prijazno do vseh.

Upravni in nadzorni odbor Društva upokojujencv Elektro Gorenjska

Ratitovec

✍️ Janez Potočnik

V septembru smo se člani Društva upokojujencv Elektro Gorenjska odpravili na Ratitovec. Tokrat je bilo vreme sončno, kar je še dodatno prispevalo k prijetnemu vzdušju na izletu. Z zbirnega mesta na Primskovem smo se odpeljali proti Lescam, kjer smo pobrali udeležence izleta z zgornjega dela Gorenjske.

Od tam pa nas je pot vodila po Lipniški dolini skozi Kropo do Jamnika, kjer smo se zaradi prekrasnega razgleda za kratek čas ustavili. Jamnik je znan zlasti po tem, da se od cerkvice sv. Primoža in Felicijana vidi 27 cerkva v okolici. Ta krasen pogled je bil večkrat prikazan na fotografijah v svetovnih geografskih revijah. Po tem kratkem postanku smo nadaljevali pot do izhodišča današnjega izleta, do idilične gorske vasice Prtovč, ki leži na višini nekaj čez 1000 metrov. Oprtali smo si nahrbtnike in se po južni strani prek Povdna odpravili proti vrhu Ratitovca, kamor smo prispeli ob zmerni in počasni hoji v dobrih dveh urah. V Krekovi koči nas je prijazno sprejel oskrbnik. Koča na Ratitovcu je leta 1925 zgradila selška podružnica Slovenskega planinskega društva, poimenovali so jo po dr. Janezu Evangelistu Kreku, slovenskem politiku in duhovniku, ki je bil organizator slovenskega združništva. Krek je bil tudi velik ljubitelj Ratitovca, kamor je večkrat zahajal. Koča je bila leta 1943 požgana. PD Železniki je novo kočo postavilo leta 1954, konec 20. stoletja pa še

enkrat obnovilo in elektrificiralo. Z vrha Ratitovca se nam nudi prekrasen razgled na okoliške kraje, kot so Sorica, Davča, Martinj vrh in drugi. V daljavi proti jugovzhodu je bil viden tudi Snežnik, proti zahodu pa se je nudi čudovit razgled na Julijce z mogočnim Triglavom.

Po počitku smo se odpravili nazaj proti Prtovču, pot nas je vodila skozi Razor. Med potjo proti domu smo se za kratek čas ustavili tudi pri spomeniku v Dražgošah. Dobre volje smo v zgodnjih večernih urah prispeli v Kranj. Izleta se je udeležilo 12 članov društva.

Foto: Marija Kenda

Za vsakogar nekaj

Navdušenje nad fotografijami je bilo veliko mag. Marjan Jerele

“Navdušujoče in vzpodbudno. Zelo lepo. Navdušen sem nad slikami. Ustvarjalno.” To se le nekateri od zapisov v knjigi vtisov, ki je spremljala fotografsko razstavo članov Fotografske sekcije Elektro Gorenjska v galeriji Triglavskega narodnega parka na Bledu.

Mesec dni trajajoča razstava je s 55 razstavljenimi fotografijami po besedah organizatorja TNP pustila izreden vtis, saj je v času razstave v prostorih TNP potekal tudi 7. evropski simpozij Temno nebo, ki govori o svetlobnem onesnaževanju. Fotografije smo po zaključku razstavili na hodniku drugega nadstropja OE DO. Vabimo vas, da si jih ogledate.

V prihodnjem letu so pred nami novi izzivi. V skladu z razpoložljivostjo Galerije Elektra bomo poskusili pripraviti eno skupinsko in več krajših individualnih razstav naših članov. Dogovarjamo se tudi za pripravo že tradicionalnih samostojnih razstav v Kranju in Škofji Loki.

Foto: Roman Bratun

Foto: Mateja Purgar

Foto: Milan Jezerski

Foto: Marko Vilfan

Foto: Marijeta Rozman

Foto: Damijan Prasnikar

Foto: Marjan Jerele

Razstava v TNP.

Foto: Irena Ahučič

Foto: Mojca Kavčič

Za vsakogar nekaj

Sindikat podjetja Elektro Gorenjska

Stavkovne zahteve so postale dejanja Leopold Zupan

V zadnjem glasilu ELGO smo vas obvestili, da se je predsedstvo našega sindikata, ki združuje 84 % vseh zaposlenih v energetiki, preimenovalo v stavkovni odbor SDE Slovenija.

Postavljene so bile stavkovne zahteve:

1. Do konca septembra se morajo zaključiti pogajanja o aneksu h kolektivni pogodbi elektrogospodarstva in premogovništva.
2. Sklic ekonomsko-socialnega odbora in sodelovanje predstavnikov SDE pri odločitvah iz naslova socialne varnosti zaposlenih.
3. Sprejem zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje.

8. 11. 2007 je bila sklicana konferenca sindikata dejavnosti energetike, na kateri je bilo ugotovljeno, da so stavkovne zahteve izpolnjene in da se stavkovni odbor SDE ponovno preimenuje v Predsedstvo SDE.

Izpogajan je bil aneks št. 3 h kolektivni pogodbi elektrogospodarstva Slovenije, ki je bil podpisan 26. 10. 2007. V aneksu je dogovorjeno in določeno:

- vključitev uskladitvenega zneska v sistem plač,
- oblikovanje najnižjih osnovnih plač po tarifnih razredih,
- uskladitev osnovnih bruto plač,
- sprememba obračunske osnove,
- plače na podlagi uspešnosti v podjetjih.

Podpisniki aneksa so:

- za delodajalce: Ministrstvo za gospodarstvo RS, mag. Andrej Vizjak;
- za delojemalce: Sindikat delavcev energetike, predsednik Franc Dolar.

Aneks je bil objavljen v Uradnem listu in je že veljaven.

Ekonomsko-socialni odbor se je sestel 12. 9. 2007 in potrdil smernice delovanja. Za predsednika ESO je bil izvoljen dr. Igor Šalamun - direktor Direktorata za energijo, za sekretarja pa Iztok Cilenšek - sekretar SDE.

Po prizadevanju našega sindikata in predsednika uprave Elektra Gorenjska ter razgovorih na Ministrstvu za gospodarstvo RS, Direktoratu za energijo in Gospodarskem interesnem združenju distributerjev smo pripravili Sporazum o uskladitvi izhodiščne plače, ki je bil podpisan 29. 10. 2007. Sporazum velja od 1. 7. 2007 in na osnovi sporazuma se izhodiščna plača poveča za 3,2 %, to je 85 % povečanja rasti cen na drobno od julija 2006 do julija 2007. V prihodnje naj bi se plače usklajevale vsake tri mesece, kot določa kolektivna pogodba elektrogospodarstva.

Za vse delavce v Elektro Gorenjska, ki so 18. 9. 2007 utrpeli škodo v poplavih, smo zbrali vso potrebno dokumentacijo in jo posredovali predsedniku uprave, da je v skladu s PKP odobril solidarnostno pomoč in izredno plačani dopust. Denarna sredstva smo nakazali na TRR, ki je bil odprt za poplavljenice v Kropi in Bohinju.

V mesecu oktobru je bil organiziran enodnevni izlet na Plitviška jezera. Organizatorji so se potrudili, da je bilo razpoloženje odlično, zaključek na kmečkem turizmu pa prijeten. Tudi vreme so "naročili", kar se jim v imenu udeležencev še posebej zahvaljujem. Želim si pa tudi, da vas bi bilo prihodnjič še več.

Približujemo se koncu leta, zato vsem članicam in članom sindikata ter ostalim zaposlenim v delniški družbi Elektro Gorenjska želim vesele božične praznike in srečno, uspešno novo leto 2008.

Foto: arhiv sindikata

Plitviška jezera se uvrščajo med najlepše naravne znamenitosti v Evropi

Sindikat elektrodistribucije Slovenije

Novice Milan Pristavnik

29. 10. 2007 je sindikat z upravo podpisal sporazum o uskladitvi izhodiščne plače. Za julij, avgust in september 2007 se je tako izvedel poračun, in sicer za mesec:

- julij 2007 v višini 3,2 %
- avgust v višini 0,7 % in
- september 2007 v višini 0,7 %.

Izhodiščna plača od 1. 7. 2007 znaša 461,334 EUR.

Pripravljali smo se na delavske demonstracije, ki so bile 17. 11. 2007 v Ljubljani pod geslom "Zahtevamo višje plače". Kakor je znano, slovenske plače delavk in delavcev zaostajajo za evropskimi, cene pa ne. Delodajalci si delijo velike dobičke, nagrade in kupujejo delnice na račun nizkih delavskih plač. Minimalna plača ne omogoča normalnega življenja. Problematične so tudi pokojnine. Menimo, da je zato bil shod upravičen.

Predsednik SGS Jože Antolin se bo predčasno upokojil, zato potekajo razne dejavnosti za izvolitev novega predsednika. Zainteresirani lahko svojo kandidacijo vložijo do 23. 11. 2007. Predlagati jih mora sindikat, ki je včlanjen v Svet gorenjskih sindikatov.

Sindikalno premoženje sindikalnega doma v Kranju je razdeljeno. Prostori, ki jih uporabljajo SGS, ostanejo njihova last, ostalo pa so si razdelile sindikalne centrale. Te so najele cenilca, ki bo določil ceno ostalih prostorov. SGS se zanima za nakup prostorov.

Že nekajletna tradicija je, da SEG Kranj kupi karte za masažo in plavanje. Kupili smo dvanajst kart za masažo in 120 kart za plavanje. Kupili smo tudi dve sezonski karti za smučišča Krvavec in Rogla.

Ker je Iztok Jenko postal svetovalec uprave, je njegove naloge v SEG Kranj prevzel Miran Capuder.

Milan Pristavnik in Miha Zupan sta se 27. 10. 2007 udeležila seminarja, ki ga je ob letošnjem evropskem tednu varnosti in zdravja pri delu, posvečenem kostno-mišičnim obolenjem, že tradicionalno organizirala Konfederacija sindikatov 90 Slovenije. V prvem delu seminarja so bila predstavljena kostno-mišična obolenja in poklicne bolezni, povezane s tovrstnimi obolenji. Drugi del seminarja pa je bil posvečen šikaniranju oziroma trpinčenju na delovnem mestu, tako imenovanemu mobingu. Konfederacija sindikatov 90 Slovenije je pozvala svoje člane, da varnost in zdravje pri delu obravnavajo kot vrednoto. Vrednoto, ki sama po sebi ne pomeni ničesar, lahko pa veliko, če se hočemo držati zakona in predpisov s tega področja in če želimo, da bo jutrišnji dan prijaznejši in naslednji dnevi manj stresni, brez odvečnih šikaniranj in izgorevanj.

Za vsakogar nekaj

Sudoku

Ste že postali pravi sudoku strokovnjaki? Delite nam vaše izkušnje, sporočite nam svoje želje, v tokratni številki vam zopet ponujamo dve sudoku križanki.

	6	1					7	
			6		8	3	9	
				1			8	
2			3	8			1	4
			4		5			
3	8			9	1			7
	5			4				
	3	8	7		9			
	1					7	5	

8		7		2		3		
					3	4		
	5						6	2
			5	1				7
1				4				9
7				3	8			
5	9						8	
		2	3					
		1		5		9		4

4	1	2	8	6	3	7	5	9
6	3	8	7	5	9	1	4	2
7	5	9	1	4	2	6	3	8
3	8	4	2	9	1	5	6	7
1	9	6	4	7	5	8	2	3
2	7	5	3	8	6	9	1	4
9	2	3	5	1	7	4	8	6
5	4	7	6	2	8	5	9	1
8	6	1	9	3	4	2	7	5

3	7	1	8	5	6	9	2	4
6	8	2	3	9	4	1	7	5
5	9	4	2	7	1	6	8	3
7	4	5	9	3	8	2	1	6
1	2	8	6	4	7	5	3	9
9	3	6	5	1	2	8	4	7
4	5	3	1	8	9	7	6	2
2	1	9	7	6	3	4	5	8
8	6	7	4	2	5	3	9	1

Z

ENERGIJO

POLNO NOVO LETO VAM ŽELI

ELEKTRO GORENJSKAelektro
gorenjska

Za vsakogar nekaj

Plan izrabe delovnega časa v letu 2008

Mesec	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Avg.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	jan.09
Dan													
1.	P	1.	S	1.	P	N	1.	1.	1.	1.	S/P	1.	P
2.	P	S	N	2.	P	1.	2.	S	2.	2.	N	2.	P
3.	1.	N	1.	3.	S	2.	3.	N	3.	3.	1.	3.	S
4.	2.	2.	2.	4.	N	3.	4.	2.	4.	S	2.	4.	N
5.	S	3.	3.	S	1.	4.	S	3.	5.	N	3.	5.	1.
6.	N	4.	4.	N	2.	5.	N	4.	S	4.	4.	S	2.
7.	3.	5.	5.	5.	3.	S	5.	5.	N	5.	5.	N	3.
8.	4.	P	S	6.	4.	N	6.	6.	6.	6.	S	6.	4.
9.	5.	S	N	7.	5.	6.	7.	S	7.	7.	N	7.	5.
10.	6.	N	6.	8.	S	7.	8.	N	8.	8.	6.	8.	S
11.	7.	6.	7.	9.	N	8.	9.	7.	9.	S	7.	9.	N
12.	S	7.	8.	S	6.	9.	S	8.	10.	N	8.	10.	6.
13.	N	8.	9.	N	7.	10.	N	9.	S	9.	9.	S	7.
14.	8.	9.	10.	10.	8.	S	10.	10.	N	10.	10.	N	8.
15.	9.	10.	S	11.	9.	N	11.	P	11.	11.	S	11.	9.
16.	10.	S	N	12.	10.	11.	12.	S	12.	12.	N	12.	10.
17.	11.	N	11.	13.	S	12.	13.	N	13.	13.	11.	13.	S
18.	12.	11.	12.	14.	N	13.	14.	11.	14.	S	12.	14.	N
19.	S	12.	13.	S	11.	14.	S	12.	15.	N	13.	15.	11.
20.	N	13.	14.	N	12.	15.	N	13.	S	14.	14.	S	12.
21.	13.	14.	15.	15.	13.	S	15.	14.	N	15.	15.	N	13.
22.	14.	15.	S	16.	14.	N	16.	15.	16.	16.	S	16.	14.
23.	15.	S	N	17.	15.	16.	17.	S	17.	17.	N	17.	15.
24.	16.	N	P	18.	S	17.	18.	N	18.	18.	16.	18.	S
25.	17.	16.	16.	19.	N	P	19.	16.	19.	S	17.	P	N
26.	S	17.	17.	S	16.	18.	S	17.	20.	N	18.	P	16.
27.	N	18.	18.	N/P	17.	19.	N	18.	S	19.	19.	S	17.
28.	18.	19.	19.	20.	18.	S	20.	19.	N	20.	20.	N	18.
29.	19.	20.	S	21.	19.	N	21.	20.	21.	21.	S	19.	19.
30.	20.		N	22.	20.	20.	22.	S	22.	22.	N	20.	20.
31.	21.		20.		S		23.	N		P		EG	S
del.ur	168	160	160	176	160	160	184	160	176	176	160	160	160
del.dni	21	20	20	22	20	20	23	20	22	22	20	20	20
P	2	1	1	0	2	1	0	1	0	1	0	2	2
S/P	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
N/P	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EG	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Σ - DNI	23	21	21	23	22	21	23	21	22	23	21	23	22
VSE URE	184	168	168	184	176	168	184	168	176	184	168	184	176

SKUPAJ ŠTEVILO UR V LETU 2008
 SKUPAJ DELOVNIH UR V LETU 2008
 ŠTEVILO DELOVNIH DNI V LETU 2008

2112
 2000
 250

1.,2. januar: Novo leto
 8. februar: Kulturni praznik
 24. marec: Velikonočni ponedeljek
 27. april: Dan upora proti okupatorju
 1., 2. maj: Praznik dela
 25. junij: Dan državnosti
 15. avgust: Veliki Šmaren
 31. oktober: Dan reformacije
 1. november: Dan spomina na mrtve
 25. december: Božič
 26. december: Dan samostojnosti
 31. december: Dan Elektrogospodarstva

S sobota
 N nedelja
 P praznik
 S/P praznik/sobota
 N/P praznik/nedelja
 KD kolektivni dopust
 EG dan Elektrogospodarstva
 1...n delovni dan v mesecu
 6. plača

elektro
gorenjska

Dan podjetja 2007

